

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

CZERWIEC 2012

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Leszek Ślipki (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 246 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W maju 2012 r., po przejściowej poprawie w poprzednim miesiącu pogorszyły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał w ciągu miesiąca o 0,4 pkt. proc., do 99,7 punktu i był o 1,4 punktu mniejszy niż przed rokiem. Wpłynęło na to wyłącznie obniżenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. Wyrównany wskaźnik nożyc cen utrzymał się bowiem na poziomie ubiegłego miesiąca (99,6 punktu). Kwietniowe spadki cen skupu drobiu, bydła, mleka i żyta zostały skompensowane wzrostem cen skupu pozostałych zbóż, trzody chlewnej i ziemniaków. W kwietniu wyrównany wskaźnik zmian cen skupu utrzymał się więc na poziomie 100,3 punktu. Także wyrównany wskaźnik zmian cen detalicznych środków do produkcji rolniczej nie zmienił się i wyniósł 100,7 punktu.

Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zmalał w maju o 0,6 pkt. proc do 99,9 punktu. Wpłynął na to przede wszystkim spadek wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego, który zmalał o 1,7 pkt. proc. do 99,8 punktu i był 2,0 pkt. proc niższy niż w maju 2011 r. Negatywny wpływ na potencjalny popyt miał także kwietniowy spadek wynagrodzeń oraz szybszy wzrost cen żywności jaki miał miejsce w I kwartale br. Spadek potencjalnego popytu na rynku krajowym złagodziło marcowe ożywienie obrotów handlowych towarami rolno-spożywczymi, zwłaszcza po stronie eksportu. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu był w maju bieżącego roku także o 0,7 pkt. proc. mniejszy niż przed rokiem.

Zmiany cen jakie dokonały się od początku 2012 r. do maja nie były korzystne dla rolnictwa, bowiem ceny detaliczne środków do produkcji rolniczej rosły szybciej niż ceny skupu podstawowych produktów rolniczych. Skumulowany wskaźnik nożyc cen spadł do około 94 punktów, podczas gdy przed rokiem o tej porze wynosił 105,5 punktu.

Do nowych zbiorów rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nie zmieniają się znacząco, a ceny skupu podstawowych produktów rolniczych pozostaną wysokie.

2. Niepewność co do skali spadów zbiorów zbóż w Europie oraz niskie zapasy podtrzymują wysokie ceny, mimo że prognozy co do wielkości światowych zbiorów są optymistyczne. Rosnące zapotrzebowanie na zboża, przede wszystkim paszowe (zarówno prze-

znaczonych na spasanie, jak i na zużycie przemysłowe) pozwala przewidywać, że ceny zbóż w sezonie 2012/13 utrzymają się na poziomie zbliżonym do poprzednich dwóch sezonów.

3. Zapowiada to kolejny trudny rok przede wszystkim dla producentów trzody chlewnej. Konsumentom, a w konsekwencji pozostałym uczestnikom łańcucha dostaw trudno będzie zaakceptować wyższy poziom cen, który zapewni opłacalną produkcję i przerobu żywca wieprzowego przy znacznie wyższych kosztach pasz. Rok będzie tym trudniejszy, że efektywność krajowego sektora jest niższa niż w krajach będących naszymi konkurentami, ze względu na duże rozdrobnienie i brak integracji zarówno poziomej jak i pionowej.

4. Pogarsza się koniunktura na światowym rynku mleka. Spadają ceny trwałych przetworów mlecznych. W konsekwencji maleją ceny przede wszystkim na poziomie skupu i zbytu. Nie na tyle jednak by ceny masła i OMP w UE spadły do poziomu cen interwencyjnych i skłoniły Komisję Europejską do uruchomienia subwencji do eksportu przetworów mlecznych. W bieżącym roku więcej jednak niż w roku ubiegłym kieruje się masła do przechowywania z dopłatą.

5. Wysokie ceny surowców na świecie oraz pełnia sezonu wegetacyjnego sprzyjają utrzymaniu wysokiej dynamiki cen środków produkcji, zwłaszcza środków plonotwórczych. Podwyżki cen detalicznych nawozów mineralnych od początku roku znacząco wyprzedzają wzrost cen pozostałych grup środków produkcji.

6. Kwietniowy spadek sprzedaży i zdecydowane obniżenie dynamiki wzrostu cen żywności może zapowiadać koniec relatywnego drożenia żywności. W najbliższych miesiącach sezonowy spadek cen żywności może być zbliżony do ubiegłorocznego, a impuls cenowy związany z EURO 2012 na rynku żywnościowym może być mniejszy od zapowiadanego dotychczas.

**Jadwiga
Seremak-Bulge**

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

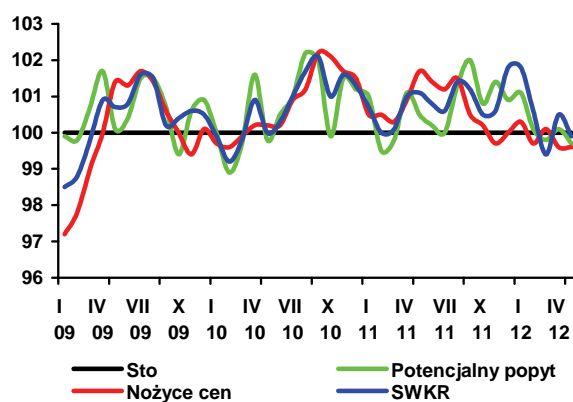
Wyszczególnienie	V 12	IV 12	III 12	II 12	I 12	XII 11	V 11
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,7	100,1	99,8	100,1	101,1	100,9	101,1
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,9	100,5	99,4	100,6	101,8	101,8	100,6
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,6	99,6	100,1	99,7	100,3	100,0	101,7
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,3	100,3	100,7	100,2	100,8	100,4	102,7
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,7	100,7	100,6	100,6	100,5	100,4	101,0
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,6	99,5	99,7	100,0	100,3	100,6	99,6
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,7	100,0	99,2	99,9	101,9	101,4	100,0
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	99,8	101,5	99,0	100,8	101,8	101,6	101,8

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

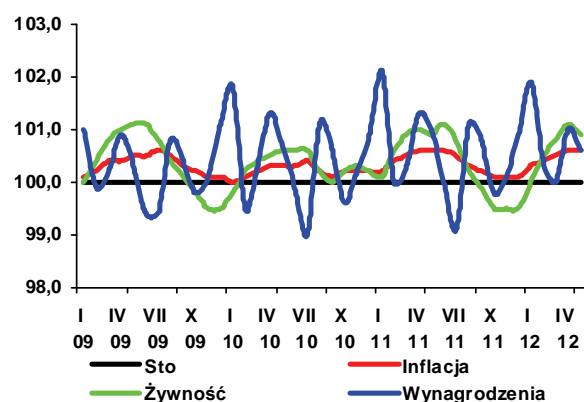
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

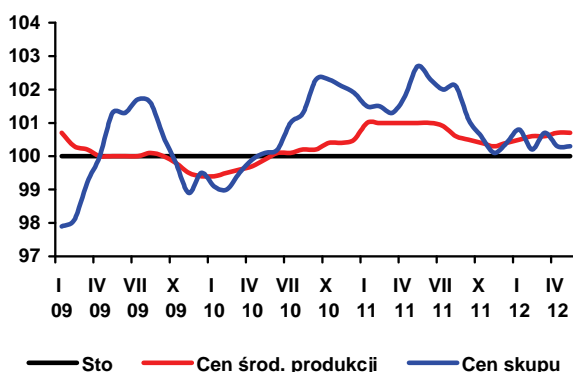
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

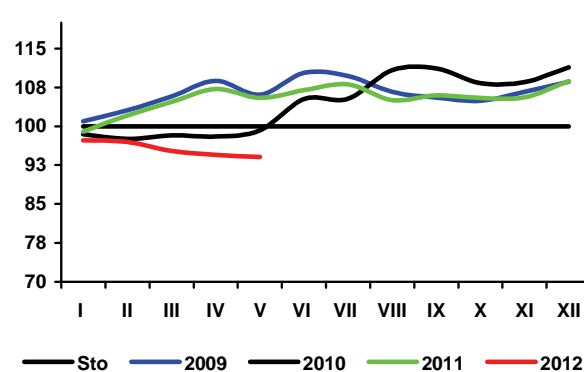
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Według pierwszych szacunków USDA (z maja 2012 r.) łączna światowa produkcja zbóż w 2012 r. będzie wyższa niż w roku poprzednim, co będzie wynikało ze wzrostu zbiorów zbóż paszowych do 1228 mln ton (1142 mln ton poprzednio). Najbardziej wzrosła produkcja kukurydzy (z 870 do 946 mln ton), a także jęczmienia (do 135 mln ton) i żyta (do 13,4 mln ton). Nie zmieniają się zbiory owsa (23,2 mln ton), a produkcja pszenicy spadnie z 695 do 678 mln ton. Według szacunków IGC światowa produkcja zbóż w 2012 r. wyniesie 1873 mln ton, w tym 671 mln ton pszenicy i 913 mln ton kukurydzy.

Mniejsze będą zbiory zbóż w UE, które wyniosą 279 mln ton, wobec 283 mln ton poprzednio. Spadną zbiory pszenicy, kukurydzy i owsa, a wzrosną jęczmienia i żyta. Na dużo niższym niż przed rokiem poziomie oceniana jest produkcja zbóż na Ukrainie (46 wobec 55 mln ton), co także wynika ze spadku zbiorów pszenicy. Zbiory w Rosji obniżą się z 89 do 88 mln ton, a w USA wzrosną z 378 do 451 mln ton, głównie z powodu zwiększenia zbiorów kukurydzy. Nieznacznie wzrosła produkcja zbóż w Chinach i Indiach. Prognozy USDA wskazują na niewielki spadek produkcji zbóż w Polsce, czemu jednak przeczą krajowe doniesienia o przezimowaniu upraw.

W bieżącym roku krajowe uprawy ozime przezimowały znacznie gorzej niż w roku ubiegłym. Największe uszkodzenia ozimin wystąpiły w województwach kujawsko-pomorskim, lubuskim, lubelskim, łódzkim i wielkopolskim. Według ocen GUS ok. 30% powierzchni zasiewów zbóż ozimych kwalifikowało się do zaorania. Najgorzej przezimowały jęczmień, rzepak, pszenżyto i pszenica, a nieco lepiej inne zboża. Część zaoranej powierzchni została zastąpiona zbożami jarymi, które z reguły niżej plonują niż zboża ozime. W efekcie szacunkowe zbiory zbóż w Polsce w 2012 r. będą niższe niż przed rokiem o około 7% (24,8 wobec 26,6 mln ton w 2011 r.).

Sytuacja podażowo-popytowa sprzyja utrzymaniu się wysokich cen ziarna na świecie. W połowie maja, na wieść o złym przezimowaniu pszenicy, jej ceny dynamicznie wzrosły, a w ostatnim tygodniu miesiąca nieznacznie obniżyły się. Ceny kukurydzy utrzymują się na w miarę stałym poziomie. W Europie w maju ceny pszenicy były wyższe niż kwietniu, natomiast spadły ceny jęczmienia.

Wysokie ceny ziarna utrzymują się także w kraju. W maju tendencja wzrostowa została zahamowana, a ceny niektórych zbóż nawet nieznacznie spadły. Z wyjątkiem jęczmienia i żyta, ceny zbóż są niższe niż przed rokiem. Dalszy rozwój sytuacji cenowej będzie zależał

od kolejnych prognoz zbiorów w UE i na świecie i warunków pogodowych w okresie dojrzewania i zbiorów.

W ciągu dziesięciu pierwszych miesięcy bieżącego sezonu skupiono w Polsce 5,77 mln ton zbóż podstawowych, tzn. o 1,2% więcej niż przed rokiem. Rekordowo wysoki jest skup pszenicy, który wyniósł 4,41 mln ton (wzrost o 7%). Drugi rok z rzędu obniżył się natomiast skup żyta. Zmniejszył się również wyraźnie skup pszenżyta. Dużo wyższy niż we wcześniejszych latach jest natomiast skup kukurydzy, który od października do kwietnia 2012 r. wyniósł 1,27 mln ton.

Wysoki jest również eksport kukurydzy, spadł natomiast wywóz żyta i pozostałych zbóż. Odwrotne tendencje wystąpiły w imporcie zbóż. Łączny import ziarna zbóż jest większy niż przed rokiem, spadł natomiast ich eksport, ale saldo obrotów ziarnem jest dodatnie.

W porównaniu do poprzedniego sezonu, w obecnym sezonie obniżyła się produkcja mieszanek paszowych dla zwierząt i makaronów. Wzrosła produkcja mąki żytniej i pszennej, przy mniejszych niż przed rokiem przemiałach. Wzrosła również produkcja pieczywa.

Według notowań MRiRW pod koniec maja 2012 r. ceny żyta, kukurydzy i pszenicy paszowej były o 20-23% wyższe niż pod koniec grudnia 2011 r. Ceny żyta i jęczmienia konsumpcyjnego wzrosły w tym czasie o 4-7%. Zwiększyły się różnice między cenami zbóż konsumpcyjnych i paszowych. Pod koniec maja za jedną tonę pszenicy konsumpcyjnej można było kupić 1,06 tony pszenicy paszowej, a w przypadku żyta konsumpcyjnego i paszowego relacja ta wynosiła 1,14.

W kwietniu wyraźnie wzrosły ceny produktów zbożowych na poziomie zbytu. Zwiększyły się również do rekordowych poziomów ceny detaliczne, z wyjątkiem mąki poznańskiej. W związku z tym w sezonie 2011/12 obniżył się udział ceny zboża w cenie pieczywa (do ok. 15,5%, wobec ok. 17% w sezonie 2010/11). Wysokie ceny są również przyczyną spadku spożycia przetworów zbożowych, które w 2011 r. wyniosło w wadze produktu (bez ryżu) 6,51 kg miesięcznie na osobę, wobec 6,81 kg przed rokiem.

Kwiecień był kolejnym miesiącem wyraźnego wzrostu cen paszowych mieszanek przemysłowych, które przekroczyły już rekordowe poziomy z końca poprzedniego sezonu.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2010	I-XII	594,0	406,9	590,1	492,8	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2011	I-XII	822,1	759,9	692,4	758,1	955,1	787,9	880,9	762,8	X
2010	I-VI	479,5	327,3	500,0	409,7	556,2	410,2	501,8	429,1	X
2011	I-VI	937,0	776,1	900,1	782,4	984,2	786,5	912,2	855,5	X
2011	I	889,0	735,1	758,3	778,3	900,1	708,2	821,5	771,2	394,79
	II	935,4	790,2	799,6	756,2	961,6	777,2	891,7	838,3	398,01
	III	914,7	777,1	809,1	806,4	991,2	793,1	922,6	858,0	407,00
	IV	948,3	749,9	818,3	784,6	998,1	797,1	930,6	866,7	402,26
	V	992,2	792,2	863,4	782,7	1026,2	823,3	968,8	897,6	399,11
	VI	990,7	801,0	848,7	782,0	1027,9	819,9	938,2	901,4	X
	VII	861,6	735,9	766,7	755,4	1040,5	803,6	937,6	903,3	X
	VIII	754,8	683,9	655,1	755,7	981,4	777,8	884,1	865,8	X
	IX	767,7	750,7	697,3	735,0	903,5	787,4	820,3	819,6	X
	X	753,5	826,2	681,8	729,8	883,0	791,9	813,3	797,7	X
	XI	747,5	785,6	670,5	734,7	874,9	786,2	817,7	793,7	448,18
	XII	759,1	799,9	686,1	749,4	872,3	789,2	824,0	781,7	453,52
2012	I	782,5	780,4	717,3	788,6	871,1	787,8	834,5	785,6	443,48
	II	794,5	811,7	728,3	805,8	885,6	813,9	846,6	793,2	423,88
	III	802,5	820,9	744,3	816,2	906,9	827,0	884,7	826,8	419,12
	IV	898,3	815,7	814,5	857,7	957,3	837,8	928,3	847,5	423,03
	V ^a	897,0	810,2	885,1	846,8	944,3	815,2	907,5	752,3	434,46

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
2010	I-XII	4516,9	1894,9	666,1	716,8	307,6	607,8	6577,2	3104,7	897,3
2011	I-XII	4799,9	2162,0	468,1	654,4	352,0	434,3	6429,8	3111,3	1403,8
2010	I-VI	1649,9	614,5	314,7	263,2	107,4	233,8	2489,7	1115,9	287,2
2011	I-VI	1620,9	646,8	148,4	180,8	133,4	159,0	2133,6	990,3	371,2
2009/10		4068,7	1322,6	767,3	737,1	295,0	567,3	6213,0	2442,8	768,4 ^b
2010/11		4487,8	1927,3	499,9	634,4	333,6	532,9	6221,1	2979,1	1000,7 ^b
2011	I	326,4	123,3	21,6	23,0	12,7	27,8	403,7	170,9	65,7
	II	394,5	158,4	39,8	31,0	20,0	45,9	517,4	233,3	83,9
	III	307,6	131,2	30,9	34,8	24,0	35,2	412,8	202,3	64,9
	IV	213,2	79,5	18,1	27,7	22,9	15,7	277,6	124,6	47,5
	V	217,2	86,3	20,5	36,2	31,9	17,5	294,8	144,1	49,7
	VI	161,9	68,1	17,6	28,0	21,9	16,9	227,3	115,0	59,5
	VII	177,0	69,4	15,2	132,9	56,0	14,8	342,0	145,9	32,6
	VIII	1134,0	529,0	100,6	179,0	69,2	108,7	1547,4	747,9	10,2
	IX	820,3	421,4	81,8	69,6	42,5	69,2	1051,0	574,8	75,1
	X	379,3	184,2	71,7	38,8	23,2	35,0	528,4	252,4	470,7
	XI	360,7	179,0	29,7	27,4	15,3	22,5	444,1	224,6	324,1
	XII	307,7	132,2	20,6	25,9	12,4	25,0	383,2	175,4	119,8
2012	I	281,9	124,0	16,4	21,1	11,3	18,6	342,4	158,9	73,6
	II	322,3	144,9	18,7	22,1	13,0	19,3	385,2	181,0	95,6
	III	354,3	167,9	21,4	22,5	13,5	18,3	420,8	205,9	108,6
	IV	276,8	129,8	16,0	15,3	11,6	13,9	324,7	164,2	81,0

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2010	I-XII	2015,1	1471,2	143,1	914,0	148,5	6716,7
2011	I-XII	1893,2	1419,4	140,7	977,6	148,5	6599,9
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2010 ^b	I-XII	2759,5	2230,2	200,9	1674,9	177,2	7905,9
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2011	I-VI	916,4	675,8	69,6	475,2	75,8	3304,3
2011	I	163,3	120,6	12,54	76,6	12,87	567,6
	II	148,7	110,5	10,80	73,5	12,98	474,8
	III	169,4	126,1	11,28	81,9	14,69	559,2
	IV	148,4	108,4	11,56	80,7	11,33	552,0
	V	150,3	109,5	12,17	80,3	12,02	590,7
	VI	136,3	100,7	11,31	82,1	11,92	560,0
	VII	150,8	113,6	11,30	82,4	10,66	552,1
	VIII	170,6	126,3	12,39	83,4	11,52	553,5
	IX	173,2	129,0	12,16	83,0	12,69	542,9
	X	163,9	122,7	12,06	85,9	10,16	543,7
	XI	172,2	130,7	12,37	82,6	12,32	551,9
	XII	146,0	121,2	10,81	85,2	12,53	551,5
2012	I	147,2	109,5	12,33	78,8	12,68	545,6
	II	158,6	127,7	12,02	80,0	12,25	523,8
	III	168,5	136,2	12,03	84,1	12,72	584,8
	IV	.	116	12,7	.	9,7	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2010	I-XII	1019,7	400,8	187,7	168,6	2057,2	693,0	6,7	140,8	294,0	1169,9
2011	I-XII	825,3	102,9	126,5	306,4	1498,6	816,7	45,2	225,2	478,0	1583,9
2010	I-VI	370,3	214,8	29,6	86,1	841,4	399,9	1,7	67,1	133,7	610,7
2011	I-VI	195,7	23,1	14,8	35,5	308,1	361,1	14,5	144,2	320,2	852,9
2009/10		1239,6	530,9	90,2	205,1	2348,3	781,4	4,9	140,9	305,4	1251,6
2010/11		859,6	222,5	183,3	114,3	1567,5	583,5	19,1	179,8	450,7	1269,5
2011	I	73,14	3,42	7,71	6,03	106,7	35,34	1,22	13,46	41,25	92,6
	II	44,79	4,42	3,45	7,39	68,8	39,12	4,48	15,05	38,32	100,2
	III	28,48	5,93	1,54	7,67	54,4	20,05	3,00	18,03	46,50	88,5
	IV	20,70	3,51	0,47	6,36	32,9	44,25	1,32	13,01	45,58	106,1
	V	19,50	3,18	0,12	3,77	27,1	119,14	1,41	46,23	67,08	237,5
	VI	9,05	2,62	1,48	4,29	18,3	103,19	3,02	38,44	81,44	228,0
	VII	5,96	3,30	20,46	10,48	41,8	137,26	0,81	30,87	24,89	194,4
	VIII	75,13	17,44	23,20	2,88	130,7	94,97	4,24	18,27	24,27	143,9
	IX	195,48	29,41	23,58	7,80	286,8	67,46	9,18	13,01	25,46	116,1
	X	95,21	12,78	21,75	79,95	223,9	47,26	6,80	6,79	22,17	83,6
	XI	121,41	8,28	5,49	101,09	257,6	57,96	4,23	5,61	45,72	114,5
	XII	136,44	8,63	17,27	68,75	249,6	50,65	5,46	6,43	15,30	78,6
2012	I	30,49	2,09	2,09	51,88	90,1	67,44	6,93	15,02	22,66	113,0
	II	23,16	2,97	1,76	23,54	59,7	68,85	8,61	20,53	35,07	136,2
	III	25,23	5,99	1,54	38,24	78,5	51,02	7,91	24,86	42,14	127,8

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za lata 2011-12 dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód
2010	I-XII	77,2	10,9	14,8	7,3	46,7	47,0	15,7	26,9	47,1	219,9
2011	I-XII	75,3	11,3	23,5	6,9	57,1	45,3	17,3	28,1	44,0	207,4
2010	I-VI	40,0	5,4	6,8	3,0	25,3	19,8	7,8	12,9	25,2	115,2
2011	I-VI	36,9	6,9	13,5	3,3	30,3	22,3	9,4	14,7	23,9	105,8
2009/10		96,7	9,4	13,2	7,5	44,9	35,6	15,6	26,7	49,6	214,7
2010/11		70,7	11,4	16,8	7,5	48,8	49,0	15,9	28,7	46,6	212,5
2011	I	5,39	0,73	2,27	1,02	3,64	3,87	1,45	1,99	3,00	14,90
	II	5,47	0,97	1,75	0,74	3,46	3,94	1,29	2,29	3,73	13,88
	III	7,83	1,74	3,05	0,77	5,19	3,99	1,58	2,86	5,11	18,24
	IV	6,92	1,33	2,65	0,27	6,18	3,65	1,38	2,81	3,89	18,25
	V	5,71	1,17	2,02	0,27	5,92	3,55	1,74	2,44	4,67	20,55
	VI	5,57	0,99	1,77	0,25	5,92	3,32	1,92	2,35	3,50	19,99
	VII	6,33	0,80	1,41	0,46	4,26	3,53	1,49	1,86	4,74	17,78
	VIII	7,03	0,63	1,88	0,18	4,88	4,50	1,47	2,01	4,54	16,22
	IX	7,18	0,67	1,64	0,30	4,70	4,14	1,67	2,40	3,58	18,91
	X	5,66	0,90	1,71	0,37	5,14	4,02	1,07	2,27	2,76	18,34
	XI	7,51	0,53	1,88	1,13	6,12	4,00	1,12	2,55	1,76	16,80
	XII	4,75	0,80	1,44	1,12	1,74	2,78	1,12	2,22	2,77	13,52
2012	I	6,14	0,97	2,30	0,20	2,37	3,44	1,14	2,12	2,15	15,08
	II	6,84	0,91	1,65	0,23	2,86	4,02	1,13	1,99	2,08	10,24
	III	6,05	0,94	2,13	0,31	3,51	4,19	1,25	7,62	3,02	17,78

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za lata 2011-12 dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2010	I-XII	27,4	84,6	240,0	136,3	163,1	61,0	19,3	98,3	332,7	124,7
2011	I-XII	25,6	89,9	262,2	131,7	169,8	63,4	23,4	106,0	373,4	137,1
2010	I-VI	15,2	42,7	114,6	63,8	76,6	27,6	8,9	44,0	160,9	57,7
2011	I-VI	13,4	48,1	128,4	65,9	87,8	29,8	13,0	50,9	188,8	66,2
2009/10		29,2	78,4	228,0	131,2	126,2	58,9	17,4	89,7	301,0	115,2
2010/11		23,6	87,1	247,8	135,2	162,2	62,6	22,1	102,9	353,9	129,5
2011	I	1,97	7,40	19,06	10,44	16,51	4,00	1,53	8,54	29,57	11,16
	II	2,66	8,44	19,90	10,12	15,71	5,27	2,15	7,63	28,22	10,24
	III	2,54	9,10	23,19	10,15	15,62	6,05	2,91	10,21	31,11	12,73
	IV	2,16	7,36	21,52	10,78	14,05	4,60	1,95	7,92	31,45	10,25
	V	2,13	8,05	22,56	12,91	12,34	4,20	2,27	8,15	36,82	10,97
	VI	1,91	7,79	22,21	11,47	13,55	5,63	2,22	8,43	31,67	10,85
	VII	1,86	7,60	21,64	10,68	12,33	5,12	1,99	8,74	30,85	11,07
	VIII	2,11	7,40	23,27	10,18	13,77	4,98	1,76	10,01	34,77	13,08
	IX	2,32	6,63	24,73	10,93	14,40	4,89	1,70	10,20	36,73	13,05
	X	2,26	7,36	22,82	12,09	17,18	6,41	1,40	9,53	28,87	10,69
	XI	1,66	6,78	24,24	11,80	14,70	6,11	1,76	8,69	30,14	12,18
	XII	2,00	6,00	17,03	10,15	9,63	6,14	1,75	7,95	23,23	10,79
2012	I	2,85	6,90	19,90	8,72	15,67	5,72	1,22	9,23	32,39	12,89
	II	2,65	7,11	20,92	9,81	15,29	5,83	1,45	7,87	24,94	11,89
	III	2,20	8,20	21,74	10,52	16,24	5,33	2,00	8,59	27,24	9,74

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za lata 2011-12 dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2010	I-XII	1,01	1,92	1,32	3,64	3,24	3,86	4,25	4,95
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59
2010	I-VI	0,81	1,86	1,24	3,62	3,15	3,74	4,10	4,81
2011	I-VI	1,40	2,25	1,78	4,00	3,55	4,36	4,77	5,50
2011	I	1,38	2,12	1,65	3,78	3,40	4,18	4,68	5,29
	II	1,38	2,16	1,77	3,90	3,50	4,26	4,75	5,36
	III	1,37	2,29	1,82	4,02	3,58	4,40	4,78	5,53
	IV	1,38	2,28	1,81	4,08	3,59	4,42	4,79	5,57
	V	1,46	2,30	1,82	4,08	3,60	4,46	4,82	5,60
	VI	1,44	2,33	1,81	4,12	3,60	4,46	4,81	5,64
	VII	1,37	2,32	1,75	4,14	3,59	4,44	4,82	5,63
	VIII	1,34	2,32	1,74	4,16	3,61	4,44	4,83	5,65
	IX	1,34	2,34	1,73	4,20	3,62	4,46	4,83	5,67
	X	1,32	2,33	1,72	4,22	3,62	4,48	4,85	5,71
	XI	1,28	2,34	1,72	4,22	3,62	4,50	4,84	5,72
	XII	1,27	2,32	1,72	4,26	3,62	4,50	4,85	5,70
2012	I	1,23	2,32	1,84	4,30	3,67	4,50	4,83	5,70
	II	1,20	2,35	1,83	4,32	3,66	4,50	4,81	5,75
	III	1,21	2,35	1,83	4,32	3,69	4,50	4,81	5,77
	IV	1,28	2,34	1,86	4,36	3,70	4,52	4,83	5,78

Źródło: Dane GUS.
Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
		2010	I-XII	1171,0	1254,3	1831,6	966,4	1444,6
2011	I-XII	1522,7	1597,3	2203,0	1336,6	1799,3	1579,1	2275,6
2010	I-VI	1134,9	1224,0	1813,7	938,5	1424,6	1236,6	1977,6
2011	I-VI	1465,0	1530,7	2118,9	1272,3	1712,2	1517,2	2255,4
2011	I	1378,8	1463,5	2037,4	1199,6	1596,2	1447,3	2212,5
	II	1430,8	1498,9	2092,7	1247,7	1659,0	1493,0	2246,8
	III	1465,4	1523,7	2114,5	1267,9	1712,9	1519,8	2260,5
	IV	1487,2	1546,3	2137,6	1285,5	1744,9	1533,1	2267,2
	V	1512,1	1566,9	2160,5	1304,8	1769,0	1546,0	2272,7
	VI	1515,8	1584,9	2170,6	1328,1	1791,4	1564,5	2272,6
	VII	1520,2	1594,4	2193,9	1344,2	1801,9	1580,5	2270,2
	VIII	1524,0	1590,2	2199,9	1346,4	1805,5	1587,8	2269,5
	IX	1509,9	1602,4	2199,1	1333,2	1804,1	1580,9	2265,0
	X	1512,5	1603,9	2218,5	1335,2	1799,4	1578,4	2274,7
	XI	1541,5	1598,4	2205,5	1331,8	1796,2	1574,1	2286,2
	XII	1528,1	1594,4	2201,2	1329,0	1788,7	1573,0	2287,9
2012	I	1521,5	1594,0	2202,8	1330,1	1789,8	1572,9	2297,4
	II	1530,8	1610,2	2225,7	1337,0	1820,8	1580,2	2316,1
	III	1547,3	1632,5	2237,1	1343,2	1835,2	1585,0	2328,5
	IV	1560,5	1658,7	2262,7	1363,2	1856,2	1603,1	2377,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące	Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter	
	X	1,630	1,882	3,331	0,915	1,890	3,862	2,385
	XI	1,646	1,869	3,327	0,943	1,858	3,756	2,271
	XII	1,628	1,822	3,222	0,952	1,879	3,720	2,267
2011	I	1,694	1,773	3,124	0,834	1,677	3,093	2,180
	II	1,605	1,725	2,891	0,812	1,758	3,166	2,272
	III	1,599	1,728	2,850	0,818	1,871	3,336	2,335
	IV	1,613	1,748	2,844	0,810	1,973	3,480	2,336
	V	1,585	1,724	2,760	0,787	1,940	3,380	2,210
	VI	1,620	1,743	2,772	0,787	2,011	3,441	2,250
	VII	1,673	1,732	2,825	0,785	2,101	3,549	2,403
	VIII	1,731	1,840	2,918	0,790	2,097	3,535	2,426
	IX	1,693	1,997	2,877	0,803	2,212	3,758	2,489
	X	1,686	2,038	2,872	0,814	2,233	3,805	2,417
	XI	1,694	2,053	2,908	0,823	2,275	3,904	2,344
	XII	1,684	2,051	2,899	0,846	2,435	4,191	2,426
2012	I	1,688	2,055	2,916	0,835	2,259	3,902	2,375
	II	1,643	2,056	2,846	0,829	2,306	3,994	2,296
	III	1,624	2,024	2,816	0,817	2,233	3,871	2,240
	IV	1,627	1,939	2,837	0,765	2,225	3,881	2,203

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

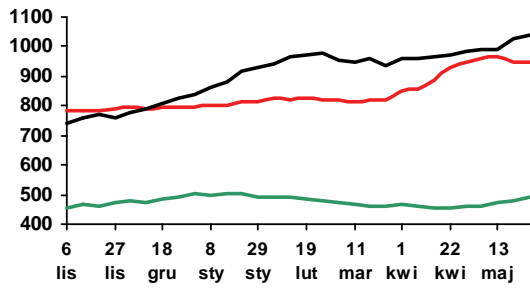
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
	X	209	196	199	181	170	144	146	161	192
	XI	213	202	208	184	177	145	165	157	189
	XII	229	198	213	207	188	150	183	171	181
2011	I	258	219	228	228	218	162	181	200	196
	II	264	244	283	204	210	188	175	213	226
	III	234	241	275	185	186	185	224	203	211
	IV	252	254	258	188	190	181	192	210	224
	V	258	234	237	203	201	176	208	220	218
	VI	240	247	194	183	204	187	235	227	228
	VII	202	234	178	185	197	172	221	225	219
	VIII	205	207	185	202	187	165	225	235	215
	IX	207	203	174	197	193	159	215	171	213
	X	187	207	164	188	181	160	163	154	146
	XI	187	172	159	183	183	146	141	147	145
	XII	180	176	161	183	178	150	148	147	145
2012	I	190	176	167	200	182	156	151	160	162
	II	203	181	188	202	195	165	158	167	173
	III	204	184	188	204	203	170	176	168	180
	IV	219	187	186	208	219	178	179	174	191
	V	218	205	193	207	208	165	191	171	208

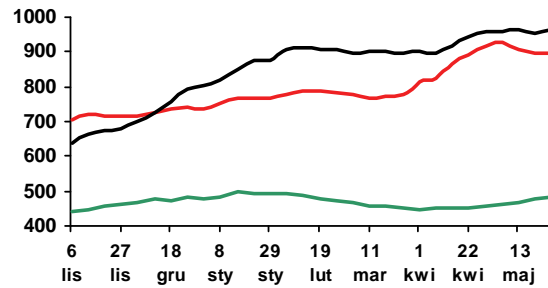
Źródło: Dane MRiRW.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

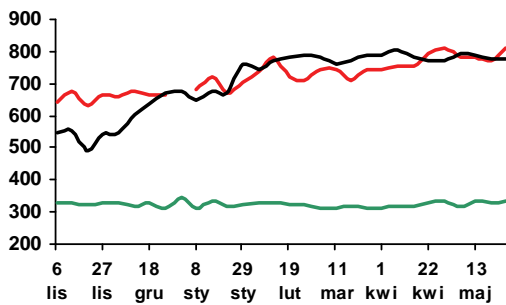
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

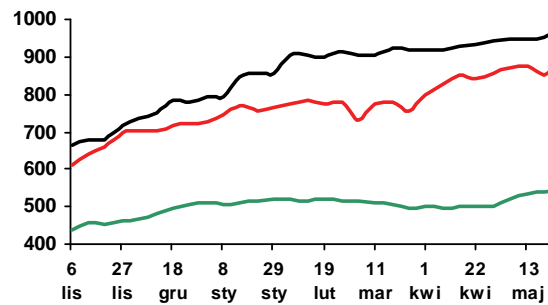
Rys. 2. Pszenica paszowa

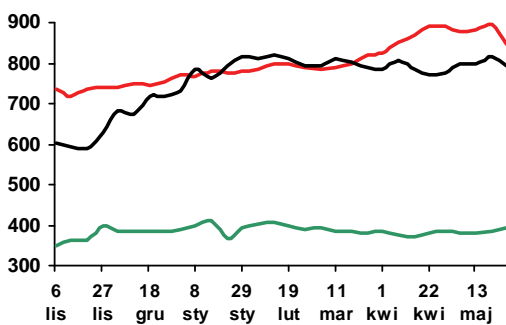
Rys. 3. Żyto paszowe

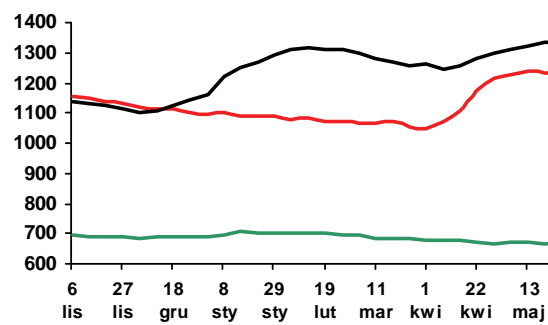
Rys. 4. Kukurydza paszowa

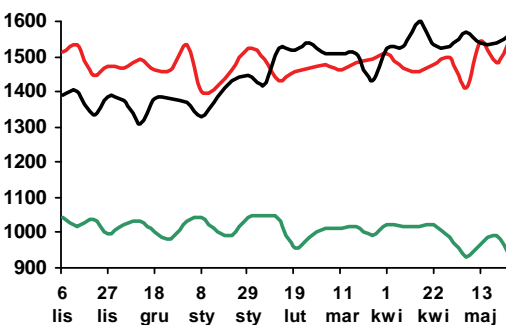
Rys. 5. Jęczmień paszowy

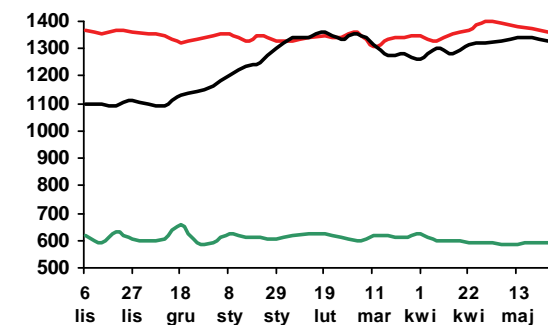
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2011/12 — 2010/11 — 2009/10 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2009-12; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Według danych Międzynarodowej Konfederacji Europejskich Plantatorów Buraka (CIBE) powierzchnia zasiewów buraków cukrowych w UE w 2012 r. wynosi 1,58 mln ha i jest o 1,2% większa niż przed rokiem. Areał ten obejmuje także zasiewy buraków do produkcji bioetanolu. Według danych F.O. Licht powierzchnia uprawy buraków cukrowych przeznaczonych do produkcji cukru wynosi 1,42 mln ha i jest taka sama jak w sezonie poprzednim. Wysokie ceny paliw

na rynku światowym oraz regulacje prawne w UE dotyczące produkcji energii z surowców odnawialnych spowodowały wzrost zainteresowania uprawą buraków do produkcji bioetanolu. Równocześnie przemysł cukrowniczy i plantatorzy nie wykazują zainteresowania produkcją cukru pozakwitowego. Utrzymuje się duża koncentracja produkcji cukru w układzie krajów, gdyż pięciu największych producentów w UE (Francja, Holandia, Niemcy, Polska i Wielka Brytania) mają łączny udział w powierzchni zasiewów ok. 75%. Jeżeli technologiczny plon cukru wyniesie ok. 12 ton/ha, to produkcja w sezonie 2012/2013 może wynieść 17-18 mln ton w przeliczeniu na cukier surowy. Na rynku pojawią się więc nadwyżki podaży, gdyż kwota unijna wynosi 13,3 mln to cukru białego i konieczny będzie duży eksport do krajów trzecich. Równocześnie będzie importowany cukier trzcinowy do rafinacji z krajów rozwijających się gospodarczo, którego zużycie w UE szacowane jest na ok. 18,8 mln ton cukru surowego.

W Polsce w sezonie 2012/2013 powierzchnia uprawy wynosi 190 tys. ha, co stanowi 13,5% zasiewów buraków cukrowych przeznaczonych na produkcję cukru w UE. Jeżeli plony utrzymają się na średnim poziomie z ostatnich lat (ok. 55 ton/ha), to zbiory mogą wynieść 10,5 mln ton, a produkcja cukru ok. 1550 tys. ton. Produkcja może być o 140 tys. ton większa od kwoty produkcyjnej i cukier pozakwitowy będzie eksportowany poza obszar UE oraz zużywany w przemyśle chemicznym i farmaceutycznym.

Cena minimalna skupu buraków cukrowych wynosi 26,29 EUR/tonę i przy obecnym kursie waluty unijnej 4,16 zł wyniesie 109,4 zł/tonę. Koncerny cu-

krownicze uwzględniając dobrą koniunkturę na rynku cukru kontraktują surowiec po wyższych cenach (120-125 zł/tonę), które są zbliżone do cen uzyskiwanych przez plantatorów w 2011 r.

Ceny cukru na rynku krajowym, mimo dużej podaży wciąż są bardzo wysokie. W kwietniu br. ceny zbytu cukru w workach 50 kg wzrosły o 0,6% do 3,30 zł/kg, a cukru paczkowanego spadły o 0,3% do 3,53 zł/kg. Ceny te są znacznie wyższe od ceny referencyjnej (404,4 EUR/tonę) przeliczonej na walutę krajową i korzystnie wpływają na sytuację finansową przemysłu cukrowniczego. W handlu detalicznym ceny wzrosły do 3,98 zł/kg, mimo malejącego spożycia cukru w gospodarstwach domowych. Wiele wskazuje na to, że głównym powodem wysokich cen jest duży popyt ze strony przemysłu spożywczego oraz dobra koniunktura na rynkach zewnętrznych.

W pierwszym kwartale br. eksport cukru wyniósł 146,5 tys. ton o wartości 95 mln EUR. Przedmiotem eksportu był cukier pozakwitowy z kampanii 2011/2012, który sprzedawano także za pośrednictwem firm zarejestrowanych w innych krajach UE (78,4 tys. ton). Ceny eksportowe do krajów trzecich wynosiły 495 EUR/tonę, a na rynku unijnym 786 EUR/tonę. W tym samym okresie import wyniósł 67 tys. ton, w tym w marcu sprowadzono do kraju 59 tys. ton. Ceny importowe wahały się w granicach od 620 EUR/tonę z krajów trzecich do 689 EUR/tonę z państw członkowskich UE. W skali całego 2012 r. eksport może wynieść ok. 400 tys. ton, a import 200 tys. ton i w handlu zagranicznym cukrem wystąpi duże dodatnie saldo.

Ceny cukru na rynku światowym są na wysokim poziomie, gdyż utrzymuje się duży popyt oraz wysokie ceny paliw. W konsekwencji Brazylii duże ilości trzciny cukrowej przetwarza na biopaliwo. Wzrost produkcji światowej cukru o 11,4%, a w UE o 23% w sezonie 2011/12, przyczynił się do niewielkiego spadku cen. W kontraktach terminowych na koniec 2012 r. przewidywany jest głębszy spadek cen cukru surowego do ok. 500 USD/tonę, a cukru białego do ok. 550 USD/tonę.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie		
2010	III	463,68	493,92	428,61	458,44	453,92	765,77	
	IV	478,46	502,82	452,03	482,42	476,41	742,70	
	V	482,23	521,21	415,72	535,16	528,71	726,27	
	VI	484,77	503,33	453,81	415,24	441,83	278,96	
	VII	503,15	517,98	459,75	372,38	749,15	349,01	
	VIII	564,93	762,65	456,18	409,83	465,12	346,21	
	IX	518,02	521,16	448,39	578,21	571,02	690,08	
	X	527,29	526,17	-	757,49	754,80	866,58	
	XI	540,11	518,74	591,66	588,54	586,22	809,48	
	XII	734,20	864,72	601,08	819,68	817,19	1047,17	
	2011	I	585,20	566,28	640,44	669,50	668,75	697,15
		II	581,58	580,63	-	671,05	666,03	840,89
III		614,97	613,64	-	629,97	645,05	601,91	
IV		677,89	677,04	-	649,00	648,83	717,49	
V		702,88	702,47	-	588,04	579,52	869,35	
VI		718,04	718,04	-	416,62	484,44	375,93	
VII		672,97	673,10	672,19	573,99	843,49	429,06	
VIII		688,56	708,17	606,13	565,69	681,57	497,48	
IX		712,68	750,03	589,11	506,71	691,68	476,31	
X		654,38	774,94	535,75	682,32	681,93	688,47	
XI		688,49	954,02	538,39	690,50	701,42	673,14	
XII		723,50	771,70	669,49	667,51	653,67	682,63	
2012	I	634,62	774,52	492,89	871,00	880,00	825,27	
	II	613,00	771,00	497,00	762,00	786,00	710,00	
	III	703,00	806,00	488,00	641,00	665,00	613,00	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

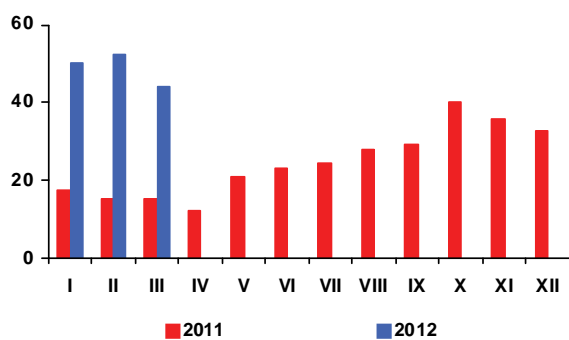
Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2010	III	2,00	2,04	1,57	2,64	
	IV	2,01	2,06	1,57	2,58	
	V	2,03	2,08	1,64	2,55	
	VI	2,05	2,05	1,66	2,52	
	VII	2,09	2,17	1,65	2,49	
	VIII	2,30	2,59	1,60	2,65	
	IX	2,25	2,65	1,60	2,95	
	X	2,19	2,48	1,61	2,99	
	XI	2,28	2,50	1,60	2,95	
	XII	2,44	2,64	1,60	2,88	
	2011	I	2,49	2,98	1,58	3,07
		II	2,98	3,53	1,59	3,39
III		2,97	4,15	1,62	4,79	
IV		2,80	3,99	1,61	5,01	
V		2,93	3,43	1,59	4,63	
VI		2,89	3,35	1,61	4,26	
VII		2,93	3,54	1,61	4,05	
VIII		2,88	3,40	1,67	3,97	
IX		2,96	3,45	1,75	3,87	
X		3,24	3,50	1,76	3,90	
XI		3,34	3,56	1,79	3,94	
XII		3,30	3,46	1,80	3,95	
2012	I	3,23	3,51	1,77	3,95	
	II	3,21	3,55	1,69	3,96	
	III	3,28	3,54	1,69	3,96	
	IV	3,30	3,53	1,69	3,98	

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

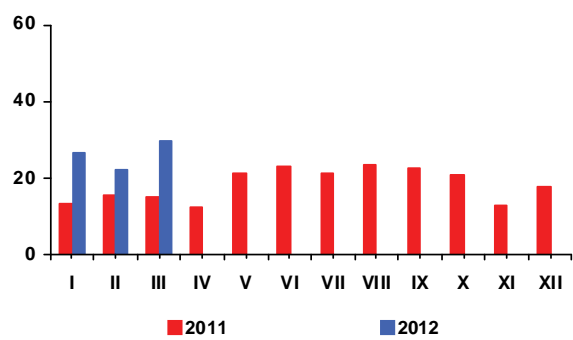
Źródło: Dane GUS.

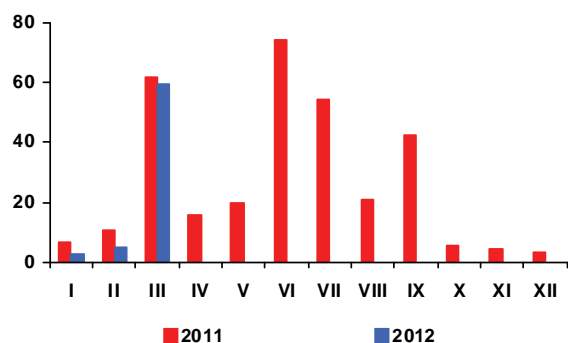
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

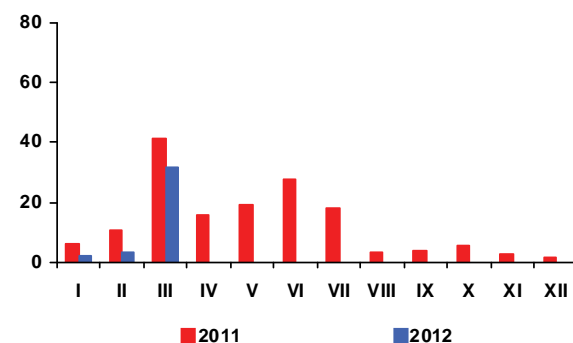
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

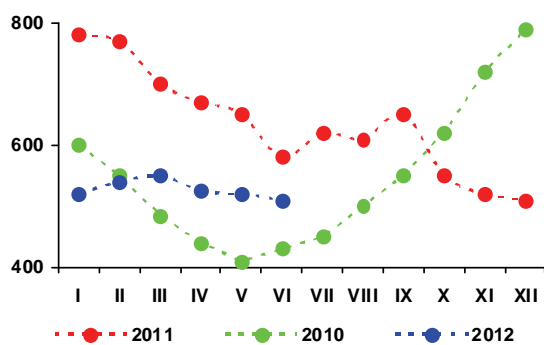
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

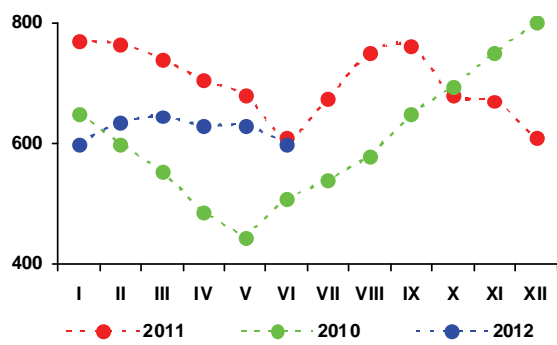
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

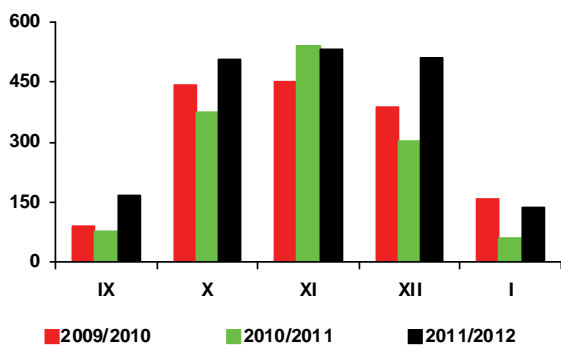
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Ceny surowców i produktów oleistych na rynku europejskim w kwietniu istotnie wzrosły. Ceny rzepaku i oleju rzepakowego były jednak nadal niższe niż przed rokiem, wyższe były natomiast ceny śruty rzepakowej. W portach europejskich w kwietniu płacono za rzepak 657 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 29 USD/tonę (o 4,6%) więcej niż przed miesiącem, ale o 44 USD/tonę (o 6,3%) mniej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 1305 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 13 USD/tonę (o 1,0%) droższy niż przed miesiącem, ale o 145 USD/tonę (o 10,0%) tańszy niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej wyniosła 326 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 39 USD/tonę (o 13,6%) wyższa niż przed miesiącem i 48 USD/tonę (o 17,3%) wyższa niż przed rokiem.

Po dużym wzroście w kwietniu, w pierwszej połowie maja nastąpiły niewielkie spadki cen surowców i produktów oleistych na rynku europejskim.

Na krajowym rynku przeciętna cena rzepaku w maju wyniosła 2077 zł/tonę i była o 0,8% wyższa niż w poprzednim miesiącu. Cena oleju rzepakowego rafinowanego wzrosła o 0,9% do 4512 zł/tonę, a śruty rzepakowej o 5,9% do 916 zł/tonę. W relacji do maja poprzedniego roku cena rzepaku, oleju rzepakowego i śruty rzepakowej była wyższa odpowiednio o ok. 18%, 6% i 24%.

W marcu, po spadku w styczniu i lutym, wzrósł znacząco krajowy przerób rzepaku. Był on też o wiele wyższy niż przed rokiem. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) wyprodukowały w marcu 47,4 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 22,2% więcej niż w lutym i o 50,1% więcej niż w marcu poprzedniego roku, z tego rafinowały 50,8 tys. ton, tj. o 26,2% więcej niż przed miesiącem i o 43,3% więcej niż przed rokiem. Produkcja margaryn w marcu wyniosła 36,1 tys. ton i była o 13,6% większa niż przed miesiącem i o 8,0% większa niż przed rokiem.

W marcu wzrósł import surowców i produktów oleistych, a ich eksport zmalał. Większy niż w lutym był tylko eksport margaryn.

W pierwszym kwartale wywieziono: 7 tys. ton rzepaku (o 61% mniej niż w pierwszym kwartale poprzedniego roku), 23 tys. ton oleju rzepakowego (o 20% więcej), 136 tys. ton śruty rzepakowej (o 9% więcej) i 33 tys. ton margaryn (o 7% więcej). Przywieziono:

829 tys. ton śrut oleistych (o 24% więcej niż przed rokiem), 134 tys. ton olejów roślinnych (o 17% więcej), w tym 18 tys. ton oleju rzepakowego (o 33% więcej), 158 tys. ton nasion oleistych (o 96% więcej), w tym 127 tys. ton rzepaku (o 57% więcej) oraz 29 tys. ton margaryn (o 19% więcej).

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych w kwietniu zwały, w wyniku spadku cen margaryn (o 1,1%). Ceny olejów roślinnych nie zmieniły się w porównaniu z poprzednim miesiącem, a ceny oliwy z oliwek wzrosły (o 0,3%). W kwietniu za margaryny i oleje roślinne płacono o 1,1% więcej niż w grudniu, a za oliwę z oliwek o 1,2% więcej. W tym czasie ceny masła zwały o 1,8%, a ceny „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu) wzrosły o 3,6%.

Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych czterech miesiącach 2012 r. był o 7,1% wyższy niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Tłuszcze roślinne podrożały mniej niż tłuszcze zwierzęce (wzrost cen tłuszczów zwierzęcych wyniósł 10,0% w relacji rok do roku), lecz znacznie więcej niż cała żywność łącznie z napojami bezalkoholowymi (wzrost jej cen wyniósł 4,0%).

Przewiduje się, iż w sezonie w 2012/13:

- Zbiory rzepaku w Polsce i UE-27 po raz kolejny zmaleją,
- Na krajowym rynku pogłębi się przewaga popytu nad podażą rzepaku i jego ceny wzrosną,
- Zmaleje krajowy przerób i produkcja oleju rzepakowego,
- Sytuacja ekonomiczno-finansowa przemysłu tłuszczowego będzie nadal trudna,
- Pogorszą się wyniki handlu zagranicznego oleistymi; zmaleje eksport rzepaku i produktów jego przerobu, a import surowców i produktów oleistych wzrośnie,
- Ceny tłuszczów roślinnych u producenta i w detalu będą wyższe niż w roku poprzednim.

Ewa Rosiak

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	882 614	362 206	210 006	1 034 814	27,14	23,8	85,3
2010 I-XII	817 513	384 287	247 093	954 707	25,04	30,2	85,6
2011 III	38 596	50 276	11 450	77 422	2,03	29,7	49,9
IV	48 936	51 044	15 023	84 957	2,23	30,7	57,6
V	46 034	34 998	13 253	67 779	1,78	28,8	67,9
VI	23 494	40 295	12 939	50 850	1,33	55,1	46,2
VII	33 792	36 088	13 163	56 717	1,49	39,0	59,6
VIII	55 018	38 556	16 876	76 698	2,01	30,7	71,7
IX	47 016	55 844	18 331	84 529	2,22	39,0	55,6
X	46 522	55 248	22 423	79 347	2,08	48,2	58,6
XI	51 199	45 331	15 232	81 298	2,13	29,8	63,0
XII	57 387	37 709	18 817	76 279	2,00	32,8	75,2
2012 I	50 717	46 151	11 448	85 420	2,24	22,6	59,4
II	47 406	36 029	8 414	75 021	1,97	17,7	63,2
III	57 936	52 176	8 283	101 829	2,67	14,3	56,9
Zmiany w %							
III 2012 / II 2012	22,2	44,8	-1,6	35,7	35,7	x	x
III 2012 / III 2011	50,1	3,8	-27,7	31,5	31,5	x	x
III 2012 / XII 2011	1,0	38,4	-56,0	33,5	33,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	882 614	30 235	182 891	729 958	19,13	20,7	120,9
2010 I-XII	817 513	39 521	231 490	625 544	16,39	28,3	130,7
2011 III	38 596	8323	10028	36891	0,97	26,0	104,6
IV	48 936	7876	14681	42131	1,10	30,0	116,2
V	46 034	6577	12759	39852	1,05	27,7	115,5
VI	23 494	5476	12330	16640	0,44	52,5	141,2
VII	33 792	5446	12760	26478	0,69	37,8	127,6
VIII	55 018	8549	16289	47278	1,24	29,6	116,4
IX	47 016	12658	17010	42664	1,12	36,2	110,2
X	46 522	10680	19104	38098	1,00	41,1	122,1
XI	51 199	6695	13811	44083	1,16	27,0	116,1
XII	57 387	5874	14387	48874	1,28	25,1	117,4
2012 I	50 717	5924	8922	47719	1,25	17,6	106,3
II	47 406	6331	7268	46469	1,22	15,3	102,0
III	57 936	6123	7121	56938	1,49	12,3	101,8
Zmiany w %							
III 2012 / II 2012	22,2	-3,3	-2,0	22,5	22,2	x	x
III 2012 / III 2011	50,1	-26,4	-29,0	54,3	50,1	x	x
III 2012 / XII 2011	1,0	4,2	-50,5	16,5	1,0	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śrutu rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 323 921	2 274 379	610 496	2 987 804	46,1	44,3
2010 I-XII	1 226 270	2 653 153	669 183	3 210 240	54,6	38,2
2011 III	57 894	175 652	44 378	189 168	76,7	30,6
IV	73 404	233 416	42 398	264 422	57,8	27,8
V	69 051	306 025	37 368	337 708	54,1	20,4
VI	35 241	233 330	33 540	235 031	95,2	15,0
VII	50 688	181 587	19 669	212 606	38,8	23,8
VIII	82 527	240 119	51 859	270 787	62,8	30,5
IX	70 524	144 905	47 439	167 990	67,3	42,0
X	69 783	270 324	42 022	298 085	60,2	23,4
XI	76 799	335 307	43 613	368 493	56,8	20,8
XII	86 081	325 099	38 312	372 868	44,5	23,1
2012 I	76 076	246 617	58 064	264 629	76,3	28,7
II	71 109	254 618	47 899	277 828	67,4	25,6
III	86 904	327 627	46 541	367 990	53,6	23,6
Zmiany w %						
<u>III 2012</u> II 2012	22,2	28,7	-2,8	32,5	x	x
<u>III 2012</u> III 2011	50,1	86,5	4,9	94,5	x	x
<u>III 2012</u> XII 2011	1,0	0,8	21,5	-1,3	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 323 921	9 811	551 254	782 478	41,6	169,2
2010 I-XII	1 276 464	13 697	627 199	662 962	49,1	192,5
2011 III	57 894	1 303	41 234	17 963	71,2	322,3
IV	73 404	1 537	38 999	35 942	53,1	204,2
V	69 051	1 050	31 060	39 041	45,0	176,9
VI	35 241	1 243	25 997	10 487	73,8	336,0
VII	50 688	362	14 135	36 915	27,9	137,3
VIII	82 527	2 042	44 820	39 749	54,3	207,6
IX	70 524	1 805	40 216	32 113	57,0	219,6
X	69 783	1 677	35 391	36 069	50,7	193,5
XI	76 799	625	35 982	41 442	46,9	185,3
XII	86 081	657	32 212	54 526	37,4	157,9
2012 I	76 076	1 208	52 393	24 891	68,9	305,6
II	71 109	974	43 450	28 633	61,1	248,3
III	86 904	319	39 868	47 355	45,9	183,5
Zmiany w %						
<u>III 2012</u> II 2012	22,2	-67,2	-8,2	65,4	x	x
<u>III 2012</u> III 2011	50,1	-75,5	-3,3	163,6	x	x
<u>III 2012</u> XII 2011	1,0	-51,4	23,8	-13,2	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	363 022	46 033	88 925	320 130	8,39	24,5	113,4
2010 I-XII	389 803	66 583	118 429	337 957	8,86	30,4	115,3
2011 III	33 448	5 357	11 619	27 186	0,71	34,7	123,0
IV	30 933	5 368	9 385	26 916	0,71	30,3	114,9
V	28 648	4 469	9 465	23 652	0,62	33,0	121,1
VI	29 058	5 505	9 088	25 475	0,67	31,3	114,1
VII	28 351	5 701	9 416	24 636	0,65	33,2	115,1
VIII	38 022	8 130	12 273	33 879	0,89	32,3	112,2
IX	33 927	7 632	12 447	29 112	0,76	36,7	116,5
X	35 159	8 043	12 779	30 423	0,80	36,3	115,6
XI	37 530	9 077	12 368	34 239	0,90	33,0	109,6
XII	27 944	6 816	11 077	23 683	0,62	39,6	118,0
2012 I	30 760	10 254	10 513	30 501	0,80	34,2	100,8
II	31 799	9 983	10 790	30 992	0,81	33,9	102,6
III	36 109	8 924	11 781	33 252	0,87	32,6	108,6
Zmiany w %							
<u>III 2012</u> <u>II 2012</u>	13,6	-10,6	9,2	7,3	7,3	x	x
<u>III 2012</u> <u>III 2011</u>	8,0	66,6	1,4	22,3	22,3	x	x
<u>III 2012</u> <u>XII 2011</u>	29,2	30,9	6,4	40,4	40,4	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2010 I-XII	1277,6	599,3	2,13
2011 I-XII	1839,1	821,1	2,24
2011 IV	1729,0	948,3	1,82
V	1765,0	992,2	1,78
VI	1817,0	990,7	1,83
VII	1827,0	861,6	2,12
VIII	1855,6	754,8	2,46
IX	1881,1	767,7	2,45
X	1970,0	753,5	2,61
XI	1954,0	747,5	2,61
XII	1922,0	759,1	2,53
2012 I	2007,0	782,5	2,56
II	1962,0	794,5	2,47
III	1985,0	802,5	2,47
IV	2060,0	898,3	2,29
Zmiany w %			
<u>IV 2012</u> <u>III 2011</u>	3,8	11,9	x
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	19,1	-5,3	x
<u>IV 2012</u> <u>XII 2011</u>	7,2	18,3	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

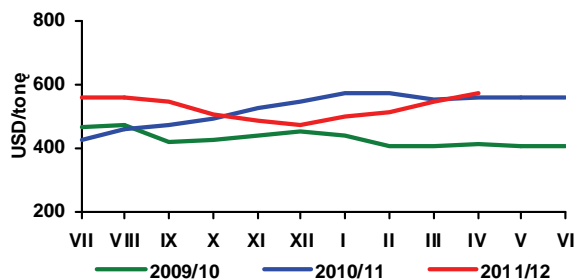
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2010 I-XII	4,21	7,09	15,05	4,58	5,85	13,68	20,65	5,68
2011 I-XII	5,29	7,06	16,91	5,18	6,70	13,75	22,40	6,08
IV	5,12	7,07	16,64	4,66	6,72	13,70	22,15	5,64
V	5,14	7,07	16,65	4,75	6,81	13,60	22,10	5,68
VI	5,32	7,13	16,79	4,78	6,82	13,63	22,35	5,72
VII	5,29	7,22	16,96	4,94	6,88	13,65	22,45	5,76
VIII	5,25	7,12	17,05	4,99	6,92	13,70	22,65	5,88
IX	5,44	7,09	17,27	5,65	6,94	13,80	22,60	6,16
X	5,40	7,16	17,7	6,26	6,88	13,95	23,10	7,20
XI	5,4	7,16	17,7	6,26	6,88	13,95	23,10	7,20
XII	5,58	7,15	17,82	6,39	6,88	14,05	23,15	7,64
2012 I	5,57	7,41	17,65	6,34	6,89	14,13	23,20	7,84
II	5,57	7,35	17,19	6,44	6,87	14,20	23,20	7,92
III	5,54	7,31	16,73	6,46	6,92	14,18	22,70	7,96
IV	5,52	7,27	16,03	6,43	6,92	14,15	22,00	7,92
Zmiany w %								
<u>IV 2012</u> <u>III 2011</u>	-0,4	-0,5	-4,2	-0,5	0,0	-0,2	-3,1	-0,5
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	7,8	2,8	-3,7	38,0	3,0	3,3	-0,7	40,4
<u>IV 2012</u> <u>XII 2011</u>	-1,1	1,7	-10,0	0,6	0,6	0,7	-5,0	3,7

^a do XII 2011 r. masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, od I 2012 r. masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

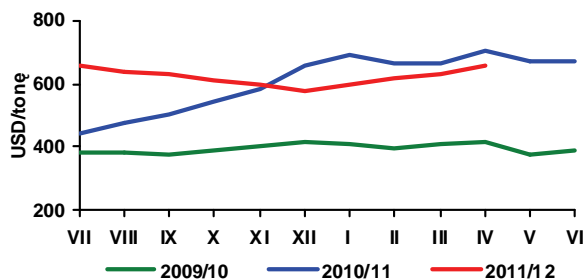
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

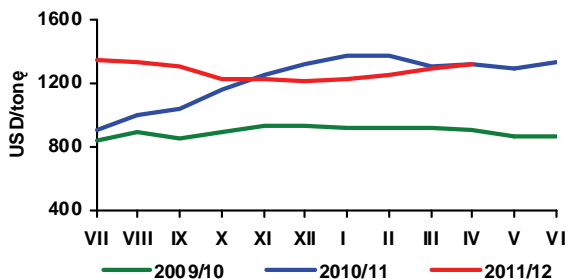
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

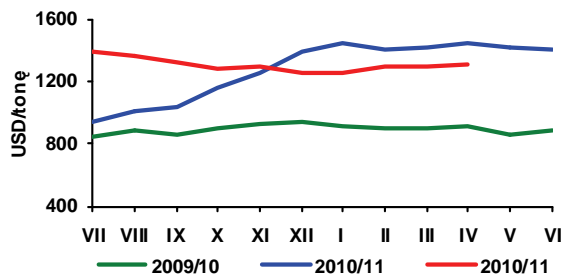
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

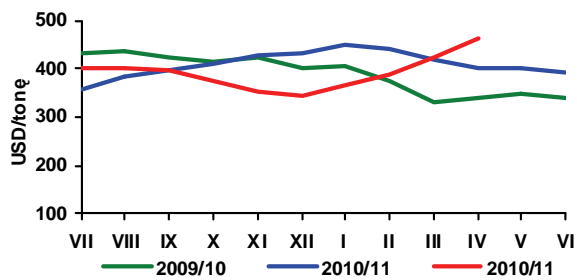
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

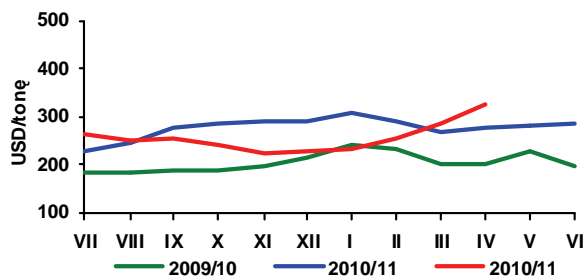
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

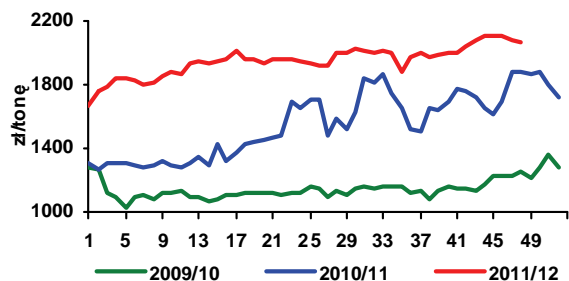
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

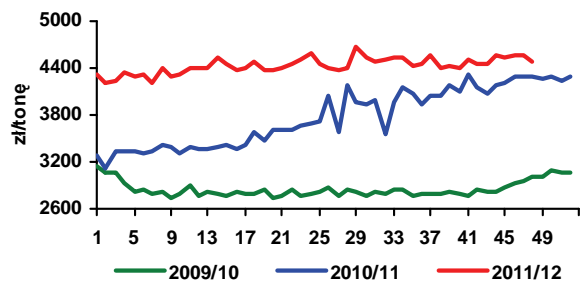
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

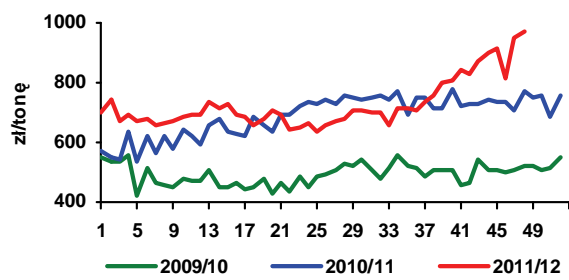
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

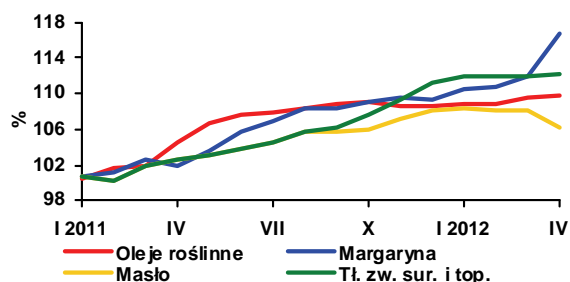
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2009 = 100%)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Ostatnie tygodnie nie przyniosły istotnych zmian na zachodnioeuropejskich rynkach. Duże zapasy ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów powodują, że ich ceny nadal są bardzo niskie. Na bardzo wysokim poziomie kształtują się natomiast ceny ziemniaków wczesnych. Wyjątkowo deszczowy kwiecień i pierwsza połowa maja spowodowały, że sadzenie ziemniaków w Europie Zachodniej było znacznie utrudnione i opóźnione, a wegetacja jak dotychczas przebiega w niesprzyjających warunkach pogodowych. Areał uprawy ziemniaków w większości krajów UE jest niższy niż w roku ubiegłym, co w połączeniu z przewidywanym spadkiem plonów ziemniaków średnio o ok. 6% w UE-27¹ może spowodować znaczący spadek zbiorów. Znajduje to odzwierciedlenie w znacznym wzroście cen ziemniaków w kontraktach terminowych na kwiecień i maj 2013 r. (do 150-160 euro/tonę) wobec niespełna 50 euro/tonę w roku bieżącym. Tak więc zachodnioeuropejscy producenci ziemniaków z umiarkowanym optymizmem oczekują tegorocznych zbiorów, które w przeciwieństwie do roku ubiegłego, pozwolą im nie tylko pokryć koszty produkcji, ale i uzyskać godziwy zysk.

W końcu maja ceny ziemniaków na rynkach hurtowych w Polsce wahały się w granicach 20-46 zł/dt, przy średnim ich poziomie ok. 34 zł/dt. Utrzymuje się dalszy spadek cen ziemniaków w sprzedaży targowiskowej, a ich średni poziom (ok. 47 zł/dt) był o 65-70% niższy niż przed rokiem. Ceny ziemniaków importowanych z ubiegłorocznej produkcji wynosiły ok. 90 zł/dt. Podaż ziemniaków wczesnych z importu jest mniejsza niż w poprzednich latach, a ich ceny przekraczają 200 zł/dt. Utrzymujące się w maju korzystne warunki pogodowe przyspieszyły wegetację, dzięki czemu już na przełomie maja i czerwca dostawy na rynek krajowych "młodych" ziemniaków były znaczące.

Ceny większości przetworów ziemniaczanych są stabilne, a taniej skrobia ziemniaczana, której ceny zbytu tylko w ostatnim miesiącu spadły o ponad 9%, a w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku prawie o połowę. Od sezonu 2012/13 rynek skrobi ziemniaczanej będzie funkcjonować według nowych zasad. Przystają obowiązywać kwoty produkcyjne na

skrobię ziemniaczaną i cena minimalna na ziemniaki skrobiowe. Zostaje wprowadzony pełny decoupling, czyli całkowite oddzielenie od produkcji płatności uzupełniających dla plantatorów ziemniaków skrobiowych, nie będzie również dopłat produkcyjnych dla producentów skrobi. Zmiany te oznaczają pełne urynkowanie tego sektora.

W pierwszych trzech miesiącach 2012 r. zwiększył się eksport przetworów ziemniaczanych, a zmniejszył import. Wzrosły obroty handlu zagranicznego produktami skrobiowymi, zmalał zaś handel ziemniakami do bezpośredniej konsumpcji i sadzeniakami. W I kwartale br. eksport ziemniaków nieprzetworzonych wyniósł zaledwie 8,5 tys. ton, wobec 54,3 tys. ton w analogicznym okresie 2011 r., a import zmniejszył się z 68,2 do 29,9 tys. ton. Eksport frytek zwiększył się o prawie 13% i wyniósł 32,1 tys. ton, chipsów wzrósł o 5% do 5,8 tys. ton, a suszu z ziemniaków był blisko 2-krotnie wyższy niż przed rokiem i wyniósł 3,5 tys. ton. Import frytek zmniejszył się z 15,0 do 8,2 tys. ton, chipsów z 2,5 do 2,0 tys. ton. Systematycznie zwiększa się import modyfikatów skrobiowych, co jest związane z rosnącym krajowym zapotrzebowaniem na te produkty, głównie przemysłu spożywczego. Dzięki wyższej ubiegłorocznej produkcji wzrósł eksport skrobi ziemniaczanej i w okresie styczeń-marzec 2012 r. wyniósł 14,6 tys. ton, wobec 5,8 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. Eksport pozostałych produktów skrobiowych był podobny jak przed rokiem.

¹ Mars Bulletin (2012) Vol.20 No.5

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2010	2011	2012	2009	2010	2011
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	79 400	36 000	45 700	-	-	-
V	41 000	36 900		-	-	-
VI	35 600	12 700		-	-	-
VII	29 100	26 500		-	-	-
VIII	45 500	61 800		-	117	910
IX	149 000	289 100		24 818	12 923	35 524
X	297 900	302 700		40 781	32 774	42 123
XI	166 200	183 100		15 192	15 603	28 881
XII	70 400	69 200		-	16	5 506
RAZEM	609 100 ^b	959 400 ^b	45 700	80 791	61 433	112 944

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 943	1 703	69 296	34 588	10 566	31 434	10 477	132 748	21 935	7 598
2010 VII	80	2	344	2 219	2	2 969	1 168	13 635	1 920	562
VIII	55	7	283	1 898	18	4 270	1 024	11 707	1 845	438
IX	69	-	1 333	3 003	12	5 155	991	10 297	1 695	453
X	252	0	6 458	7 373	7	3 657	1 114	9 640	2 013	784
XI	376	0	8 246	4 313	11	3 002	1 174	8 546	1 696	665
XII	89	-	9 979	2 672	15	4 152	1 139	10 988	1 775	627
2011 I	88	24	23 340	2 097	557	2 898	690	8 425	1 572	557
II	219	-	15 975	1 982	328	2 144	849	9 194	1 981	659
III	276	624	13 693	1 687	550	3 250	1 034	10 937	1 945	607
IV	115	815	3 901	1 666	1 651	2 953	783	11 010	1 805	649
V	271	240	2 056	1 124	1 480	2 934	665	10 359	1 711	476
VI	1 087	-	2 020	2 084	1 169	2 974	681	11 352	2 269	463
VII	582	-	4 210	2 220	1 660	2 394	995	10 860	1 923	227
VIII	47	-	185	1 018	13	2 603	1 004	13 020	1 876	257
IX	56	-	597	3 124	1 705	2 086	1 166	11 851	1 593	811
X	62	-	1 267	6 344	1 418	2 289	809	10 079	1 523	1 157
XI	63	-	1 046	6 172	23	3 227	1 002	11 740	1 787	1 169
XII	78	-	1 005	5 071	11	1 683	800	13 921	1 953	565
2012 I	31	386	580	4 472	1 840	2 723	845	10 657	1 614	653
II	13	373	731	4 932	8	2 424	913	9 790	2 275	1 676
III	106	718	5 544	5 189	90	2 645	1 316	11 656	1 896	1 125

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2010 VII	178	2 213	3 296	786	7 683	17 396	5 170	2 852	586	52
2010 VIII	39	865	2 849	720	7 880	14 884	5 778	2 793	553	6
2010 IX	200	250	3 426	803	7 070	13 232	6 324	3 151	686	34
2010 X	86	153	3 274	1 149	6 236	10 726	6 040	3 796	620	49
2010 XI	172	247	8 352	1 059	4 517	10 816	4 869	3 595	403	61
2010 XII	1 066	313	3 659	684	6 399	11 424	4 417	3 177	146	159
2011 I	919	533	15 089	566	4 988	12 485	5 494	4 116	605	124
2011 II	762	1 232	13 644	1 319	7 378	12 054	5 398	4 347	807	230
2011 III	4 690	6 935	24 428	1 354	9 161	24 912	7 058	6 510	1 102	268
2011 IV	7 213	7 509	26 364	1 408	8 681	20 517	6 170	5 991	879	350
2011 V	23 572	2 385	42 106	913	8 290	27 744	6 204	8 837	726	175
2011 VI	9 974	270	24 514	640	9 436	21 448	5 885	8 579	835	157
2011 VII	125	537	16 262	1 092	8 311	17 664	6 609	7 244	504	154
2011 VIII	23	-	1 842	1 000	7 344	20 548	6 279	4 559	882	207
2011 IX	20	-	1 409	914	10 049	26 167	7 780	3 895	711	223
2011 X	22	-	1 186	545	7 921	17 649	6 830	3 810	409	74
2011 XI	27	67	2 657	781	5 417	18 159	6 719	3 396	492	46
2011 XII	122	-	10 663	1 450	3 713	16 600	6 288	2 796	672	86
2012 I	163	189	2 183	960	6 333	16 296	6 685	2 868	243	131
2012 II	535	400	2 340	1 053	3 825	13 958	6 044	3 062	205	122
2012 III	2 459	4 944	16 718	1 096	3 761	23 405	7 479	2 310	1 518	309

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	IV	II	III	IV	Wskaźnik zmian cen	
		2011	2012	2012	2012	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	75,9	-	-	53,4	70,4	-
	targowiskowa	153,5	62,9	61,2	60,0	39,1	98,0
	detaliczna (zł/kg)	1,97	0,77	0,78	0,77	39,1	98,7
	importowa	136,6	106,2	99,9	.	81,3	94,0
	eksportowa	96,3	80,1	37,6	.	41,3	46,9
Relacje cen	skup / targowisko	0,49	-	-	0,89	-	-
	targowisko / detal	0,78	0,82	0,78	0,78	-	-
	skup / detal	0,39	-	-	0,69	-	-
Ziemniaki skrobiowe^a	skupu (zł/t)	150,0	158,1	156,3	157,8	105,2	100,9
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	4,38	2,73	2,62	2,38	54,3	90,8
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	6,65	6,38	6,28	6,16	92,6	98,1
Frytki	detaliczna (zł/kg)	10,28	9,44	9,40	9,28	90,3	98,7
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,50	34,80	34,90	34,90	101,2	100,0
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,32	9,64	9,70	9,70	104,1	100,0

^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

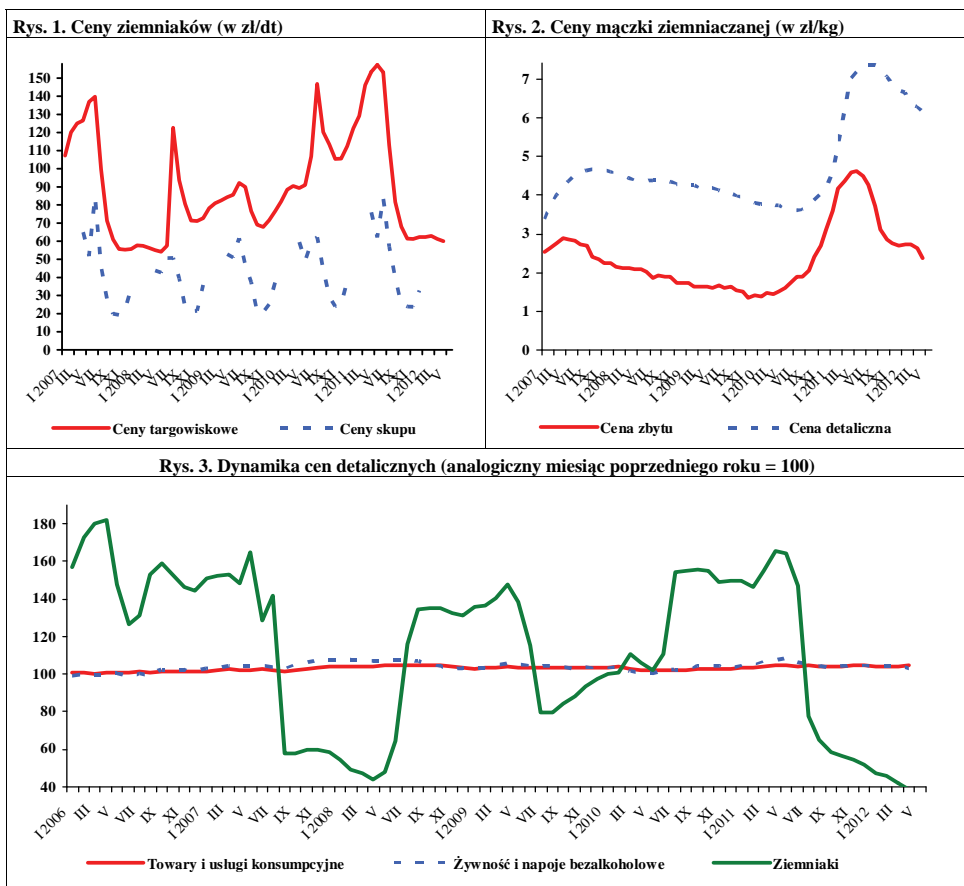
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2011	2012		wsk. zmian cen		
		marzec	luty	marzec	marzec	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	171,8	66,1	63,7	60,8	35,4	95,4
2	Kujawsko-pomorskie	160,2	62,4	58,6	58,7	36,7	100,2
3	Lubelskie	115,5	62,4	63,1	59,5	51,5	94,3
4	Lubuskie	182,1	69,5	66,1	67,3	37,0	101,8
5	Łódzkie	156,1	59,4	47,8	47,4	30,4	99,2
6	Małopolskie	155,9	60,3	56,4	57,5	36,8	101,8
7	Mazowieckie	131,8	69,5	62,4	63,2	47,9	101,2
8	Opolskie	173,3	66,1	59,2	56,5	32,6	95,4
9	Podkarpackie	175,1	69,0	68,8	66,3	37,8	96,3
10	Podlaskie	119,2	63,6	64,3	59,4	49,8	92,3
11	Pomorskie	142,4	60,3	71,2	69,2	48,6	97,2
12	Śląskie	181,3	61,6	63,4	58,5	32,3	92,3
13	Świętokrzyskie	135,4	68,7	48,6	49,3	36,4	101,3
14	Warmińsko-mazurskie	154,9	74,1	86,3	81,3	52,5	94,3
15	Wielkopolskie	171,0	66,1	56,9	56,0	32,8	98,4
16	Zachodniopomorskie	166,0	76,2	71,6	70,7	42,6	98,7
maksimum		182,1	76,2	86,3	81,3	x	
minimum		115,5	59,4	47,8	47,4		
różnica w %		57,7	28,3	80,5	71,6		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W maju 2012 r. w porównaniu z kwietniem wyższe były ceny skupu: cebuli (o 4-17% zależnie od kierunku zagospodarowania), kapusty białej (o 3-26%), marchwi (o 26-52%), buraków (o 9%, oprócz kierowanych na eksport, których ceny obniżyły się o 18%). Niższe były natomiast ceny: pomidorów szklarniowych (o 23%) i pieczarek (o 5%). W handlu hurtowym droższa o 36% była marchew, o 12% kapusta biała, o 7% cebula i o 6% ogórki spod osłon. Pomidory spod osłon potaniały o 28% i buraki o 3%.

W maju 2012 r. w relacji do maja ubiegłego roku, w skupie odnotowano spadek cen większości warzyw: kapusty białej (w zależności od przeznaczenia o 86-87%), cebuli (o 53-75%), buraków (74-88%) i marchwi (o 5-25%) oraz kapusty pekińskiej przeznaczonej na eksport (o 30%). Nie zmieniła się cena eksportowych selerów. Droższe były pomidory spod osłon (o 58-61%) i pieczarki (o 14%). Na rynkach hurtowych obniżyły się średnie ceny: kapusty białej (o 84%), cebuli (o 66%), buraków (o 75%) i marchwi (o 27%). Wyższe natomiast były hurtowe ceny krajowych ogórków spod osłon (o 93%) i pomidorów (o 42%).

W handlu detalicznym w kwietniu 2012 r., w stosunku do marca br., odnotowano wzrost cen: porów (o 8%), papryki i marchwi (o 6%) oraz kapusty białej i selerów (o 3%). Na poziomie zbliżonym do ubiegłego miesiąca utrzymały się ceny cebuli, buraków i pieczarek. W tym okresie nie odnotowano znacznych różnic w cenach przetworów warzywnych, prócz kukurydzy konserwowej, która potaniała o 3%.

W porównaniu z kwietniem 2011 r. stwierdzono spadek cen detalicznych większości warzyw, jak: kapusta biała (o 76%), cebula (o 47%), selery i buraki ćwikłowe (o 40%), marchew (o 15%), papryka (o 11%) i kalafior (o 10%). Nastąpił natomiast wzrost cen detalicznych: pomidorów i pieczarek (o 9%) oraz porów (o 3%).

W marcu 2012 r., w stosunku do marca 2011 r. średnie i duże zakłady przetwórcze o 12% zwiększyły produkcję soku pomidorowego i o 10% warzyw mrożonych. Niższa o 3% była produkcja marynat i o 2% konserw warzywnych.

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

W marcu 2012 r. wyeksportowano 32,8 tys. t warzyw świeżych o wartości 14,3 mln EUR. W stosunku do marca 2011 r. wolumen eksportu warzyw obniżył się o 34%, a jego wartość o 41%. Spadek wolumenu eksportu spowodowany był niższą o 65% sprzedażą kapusty, o 48% cebuli, o 47% marchwi, i o 17% pomidorów. Zwiększył się natomiast eksport ogórków o 55% i kalafiorów o 46%. W tym okresie wyeksportowano 58,3 tys. t przetworów warzywnych o wartości 35,6 mln EUR. Eksport przetworów wzrósł o 14%, ale jego wartość zmniejszyła się o 6%. Ponad dwukrotnie więcej sprzedano konserw i o 12% mrożonek. Obniżyła się sprzedaż suszy warzywnych o 39% i marynat o 20%.

Import warzyw świeżych w marcu 2012 r. wyniósł 49,9 tys. t, a jego wartość - 51,9 mln EUR. W relacji do marca 2011 r. ilość zaimportowanych warzyw świeżych obniżyła się o 26%, a ich wartość - o 7%. Spadek wolumenu importu nastąpił w wyniku niższego o 84% zakupu cebuli, o 83% kapusty, o 71% marchwi i o 16% ogórków. Znacznie, bo o 58% zwiększył się import papryki i o 14% czosnku. W tym okresie zakupiono 17,8 tys. t przetworów warzywnych o wartości 18,2 mln EUR. W odniesieniu do marca 2011 r. wielkość importu przetworów warzywnych obniżyła się o 19%, a wartość o 14%. Zmniejszył się o 44% zakup mrożonek, o 43% koncentratu pomidorowego i o 12% marynat. Dwa razy więcej zakupiono suszy i o 6% konserw.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2011 III	1,42	2,05	1,80	1,15	1,02	-	-	-	5,38	-	4,95
IV	1,36	2,05	1,86	1,19	1,26	-	-	-	5,74	-	4,68
V	1,45	2,12	2,29	1,41	1,94	-	-	-	3,64	-	4,40
VI	2,20	2,41	2,40	1,48	1,12	-	1,46	-	2,49	-	4,33
VII	1,33	2,35	0,33	1,09	0,68	1,24	0,86	-	2,22	1,35	4,71
VIII	0,91	1,86	0,38	0,69	0,48	1,06	0,61	0,82	1,25	1,22	4,79
IX	0,51	1,46	0,23	0,59	0,46	1,28	0,73	0,82	1,65	1,98	4,96
X	0,50	1,14	0,26	0,57	0,46	-	-	-	2,42	2,11	5,07
XI	0,45	1,10	0,23	0,58	0,45	-	-	-	4,13	-	5,32
XII	0,46	1,07	0,25	0,61	0,47	-	-	-	5,38	-	5,53
2011 I-XII	1,04	1,80	1,06	0,95	0,96	1,17	0,74	0,82	3,65	1,67	4,87
2012 I	0,51	1,10	0,28	0,68	0,47	-	-	-	8,20	-	5,01
II	0,51	1,06	0,33	0,80	0,51	-	-	-	6,15	-	4,73
III	0,47	1,06	0,35	0,87	0,49	-	-	-	5,45	-	5,11
IV	0,46	1,06	0,32	0,88	0,47	-	-	-	7,63	-	5,30
V	0,52	1,10	0,33	1,34	0,51	-	-	-	5,85	-	5,02
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2012</u> IV 2012	113	104	103	152	109	x	x	x	77	x	95
<u>V 2012</u> V 2011	36	52	14	95	26	x	x	x	161	x	114

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, , a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2011 III	1,18	1,28	0,54	0,46	-	-	-	-	-	-	-
IV	1,18	1,65	-	0,50	-	-	-	-	-	-	-
V	1,15	1,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,77	-	-	-	-	-	1,78	1,20	1,80	-	-
VII	0,69	-	-	-	-	0,74	1,56	1,16	1,71	-	-
VIII	0,63	0,28	-	-	-	0,71	1,55	1,00	1,09	0,53	0,36
IX	0,67	0,27	0,25	0,28	-	0,66	1,44	0,96	-	0,54	0,36
X	0,59	0,26	0,25	0,22	-	0,67	1,42	0,95	-	-	0,33
XI	0,51	0,23	0,23	0,20	0,60	-	1,42	0,95	-	-	-
XII	0,53	0,23	0,23	0,20	0,57	-	-	-	-	-	-
2011 I-XII	0,89	0,76	0,35	0,32	0,68	0,70	1,54	1,07	1,24	0,54	0,35
2012 I	0,48	0,25	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
II	0,48	0,26	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
III	0,47	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,46	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,54	0,29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2012</u> IV 2012	117	107	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2012</u> V 2011	47	17	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2011 III	-	-	2,77	1,84	1,39	-	0,96	3,00	1,94	1,15	1,80	0,98	1,02
IV	5,77	-	2,95	1,99	1,46	-	1,03	-	2,00	1,12	-	1,43	0,95
V	3,39	-	1,42	1,81	-	-	1,09	-	-	1,03	-	2,20	-
VI	1,96	1,10	0,63	0,60	1,50	-	1,10	-	-	0,65	-	1,18	1,05
VII	1,85	0,70	0,60	0,31	1,03	-	0,80	-	2,45	1,08	2,48	0,63	0,41
VIII	1,30	0,53	0,41	0,28	0,40	3,50	0,48	-	1,50	0,73	1,85	0,44	0,25
IX	1,94	0,47	0,83	0,23	0,39	3,47	0,45	1,75	0,85	0,39	1,32	0,39	0,23
X	2,54	-	0,78	0,22	0,33	3,51	0,41	1,52	0,76	0,32	1,35	0,34	0,23
XI	3,00	-	0,66	0,22	0,36	-	0,41	1,58	0,78	0,28	1,35	0,30	0,22
XII	-	-	0,72	0,24	0,35	-	0,39	1,75	0,81	0,27	1,35	0,29	0,26
2011 I-XII	2,72	0,70	1,32	0,86	0,90	3,49	0,73	1,99	1,44	0,78	1,72	0,80	0,58
2012 I	-	-	0,89	0,23	0,34	-	0,46	-	0,74	0,26	1,36	0,33	0,24
II	-	-	1,03	0,22	0,41	-	0,64	-	0,77	0,25	1,30	0,37	0,24
III	-	-	1,05	0,20	0,36	-	0,69	-	0,83	0,23	1,88	0,33	-
IV	-	-	1,02	0,19	0,36	-	0,65	-	0,90	0,25	2,36	0,33	-
V	5,35	-	1,00	0,24	0,37	-	0,82	-	0,90	0,26	-	0,27	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>V 2012</u> IV 2012	x	x	98	126	103	x	126	x	100	104	x	82	x
<u>V 2012</u> V 2011	158	x	70	13	x	x	75	x	x	25	x	12	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2010 XII	3 459	42 677	7 435	3 980
2010 I-XII	40 304	502 798	109 800	83 440
2011 I	2 774	39 098	8 650	3 015
II	3 236	33 982	10 668	3 244
III	3 404	38 993	12 850	3 936
IV	4 411	25 240	10 022	3 560
V	3 437	18 899	10 037	2 235
VI	3 668	24 673	20 610	2 904
VII	2 457	33 754	19 818	12 577
VIII	3 195	64 549	20 094	16 863
IX	3 086	73 970	34 777	7 734
X	2 301	63 343	28 035	6 302
XI	3 147	53 611	14 000	4 397
XII	2 320	39 253	10 923	3 395
2011 I-XII	37 436	509 365	200 484	70 162
2012 I	2 280	39 531	8 938	3 457
II	2 571	38 528	9 243	2 842
III	3 803	43 003	12 645	3 820
Wskaźnik zmian w %				
<u>III 2012</u> III 2011	112	110	98	97

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012			III 2012 III 2011 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		III
Warzywa ogółem	23097	27678	50031	39000	43567	33899	25391	31029	37739	35796	30257	29814	407299	28442	29770	32800	66
Cebula	5968	7477	16088	10540	12280	7065	5833	7349	10049	9441	10499	10535	113123	8749	8136	8369	52
Kapusta	5355	6990	11658	8726	3193	1634	1154	1479	2822	3971	2180	2229	51392	2575	3197	4133	35
Marchew	1811	1990	3360	3562	3978	3309	1063	877	1310	1793	2319	2881	28253	2575	2697	1770	53
Ogórki	203	240	350	1096	1218	871	3235	3191	964	313	330	403	12414	467	357	544	155
Pomidory	1509	718	1034	3290	11448	12103	6425	9321	11176	9360	3651	2069	72104	914	859	859	83
Kalafiory	159	189	440	418	437	2812	3416	2839	2804	1966	723	335	16536	312	574	643	146
Przetwory ogółem	39961	45879	51042	37780	33113	33778	30159	35568	40621	47170	50985	44456	490512	47585	52867	58291	114
Susze	1792	1919	2012	1726	1674	1406	1715	1833	1909	3333	1383	995	21697	2068	1202	1235	61
Marynaty	2416	2097	3673	2909	2642	2080	2019	2313	2876	2917	3888	3099	32930	2104	2526	2922	80
Konserwy	3571	4065	4439	3780	2785	2546	2307	2665	3784	5907	6413	5907	48170	3751	7340	9933	224
-kapusta kwasz.	706	720	975	927	624	634	307	391	588	992	1324	2413	10601	1072	4263	6680	685
Mrożonki	27188	32813	34460	24399	20875	22537	20188	24547	27487	30298	34046	29730	328565	34957	36213	38596	112
Pieczarki i ich przetwory	17837	18724	20439	18972	18540	15631	12459	14740	15748	18148	19324	19801	210364	18908	19503	22840	112
Warzywa ogółem	12079	13896	23982	19493	24439	17876	12812	14677	18637	17094	12595	11808	199390	10449	11365	14258	59
Cebula	3103	3413	6182	3810	3682	2561	2091	2409	3275	3233	3310	3098	40168	2560	2266	2679	43
Kapusta	1687	2443	4789	3122	1306	470	190	253	448	501	401	305	15914	399	488	742	15
Marchew	451	558	843	781	791	738	321	205	313	316	501	670	6487	609	701	412	49
Ogórki	207	271	377	1064	1004	443	1050	850	470	297	295	394	6724	357	329	887	235
Pomidory	1292	787	1092	2910	8484	6784	4767	5703	7301	6838	2889	1783	50633	875	760	925	85
Kalafiory	120	148	339	264	374	1430	1419	1236	1580	1148	455	162	8675	179	344	420	124
Przetwory ogółem	29059	33712	37932	27693	24677	24509	21820	24661	27967	30693	34218	27820	344760	29724	31865	35550	94
Susze	3174	3310	3567	2736	2791	2174	2589	2729	3086	3561	3628	2635	35980	3341	3020	3204	90
Marynaty	2022	1857	3073	2455	2353	1769	1822	1983	2620	2436	3501	2608	28499	1733	2047	2592	84
Konserwy	3162	3934	4417	3334	2794	2706	2459	2769	3670	5014	5408	3985	43652	3214	4275	4748	107
-kapusta kwasz.	457	467	632	630	433	434	216	223	321	527	609	706	5656	422	957	1221	193
Mrożonki	16338	19891	20623	14344	11767	12640	11150	13333	14325	15331	16828	14474	181043	16838	17542	19457	94
Pieczarki i ich przetwory	25913	25235	29937	26998	26827	21471	19181	21595	22976	25194	26570	27459	299356	26203	27160	30796	103

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011																2012			III 2012	III 2011
	2011																I	II	III		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III					
Warzywa ogółem	49999	49044	67170	61206	58527	43897	25515	8825	7774	12820	31992	37358	454127	38561	39042	49900		74			
Cebula	8025	7678	10642	8640	11734	14868	7590	2257	2121	2766	4202	4751	85272	837	654	1736		16			
Kapusta	1661	1508	3023	4673	3859	264	0	135	171	520	649	583	17047	39	158	507		17			
Marchew	1856	2368	4474	6076	8395	12045	3160	895	277	222	360	941	41070	358	825	1310		29			
Ogórki	6143	5453	5238	3832	1122	1176	519	39	632	2484	4676	4863	36178	4798	5181	4390		84			
Pomidory	16176	14463	19151	14415	13613	8474	4375	1147	740	1196	9790	13633	117174	16699	14167	19288		101			
Papryka	4312	4400	4902	3969	4658	3838	3389	1967	1919	2153	4096	3443	43048	5562	6518	7734		158			
Czosnek	175	236	493	834	1020	303	561	676	545	273	321	481	5917	214	470	560		114			
Przetwory ogółem	19322	19585	22012	16826	15288	14381	14331	18884	18822	17990	18344	15544	211331	14768	14543	17824		81			
Mrożonki	3915	4402	4698	2263	2089	2360	1853	2315	3691	2965	3294	3054	36899	2482	2402	2629		56			
Susze	2447	1505	1308	1674	1608	1499	1939	1935	1285	1075	1305	779	18359	2627	1789	2696		206			
Marynaty	1564	1776	1378	1341	1242	1000	599	1120	1423	1138	1606	1917	16106	1515	964	1208		88			
Konserwy	3281	3839	5142	4087	3061	2584	2897	4333	3977	5842	5320	3735	48099	2820	3493	5467		106			
<i>-kukurydza konserw.</i>	1295	1618	2649	1805	776	745	1226	2498	1520	2063	3013	1930	21137	772	1111	2259		85			
Koncentrat pomid.	5744	5118	6312	4794	5064	5133	5438	6824	6248	4401	4905	4492	64474	3336	3691	3583		57			
Warzywa ogółem	42035	44541	55760	47795	37308	16745	11686	6114	5484	8919	24748	30727	331862	42862	39362	51854		93			
Cebula	1909	1891	3121	1739	2146	1885	1070	428	523	540	773	836	16863	3797	3883	6327		203			
Kapusta	488	583	1484	2282	1874	96	0	30	39	100	264	188	7429	79	325	1055		71			
Marchew	608	858	1485	1715	2420	2983	718	259	144	125	238	317	11870	1072	2732	4012		270			
Ogórki	5096	5439	4292	2775	698	486	241	28	329	1695	3966	3401	28445	6136	4208	3633		85			
Pomidory	15818	15999	19707	14834	11002	4076	2676	1062	933	1604	8122	13248	109081	16776	13189	16721		85			
Papryka	6388	6563	8163	7961	7271	3898	3809	2219	1400	1706	3744	4240	57361	4185	4177	4416		54			
Czosnek	421	688	1180	1743	1983	687	1255	739	524	356	310	492	10376	140	280	353		30			
Przetwory ogółem	18867	17674	21157	16685	15113	14533	13232	17948	17502	15838	18151	15424	202123	14448	15613	18163		86			
Mrożonki	2834	3360	3640	1745	1741	1874	1401	1622	2769	2377	2549	2485	28397	3029	3252	3561		98			
Susze	5403	2350	2891	3408	3238	3158	2361	3151	2623	2369	2733	2118	35802	1024	837	1195		41			
Marynaty	1332	1562	1418	1380	1300	968	608	1079	1318	1224	1554	1586	15328	1450	1051	1472		104			
Konserwy	3463	4277	5757	4498	3359	3208	3497	4798	4253	4488	5951	4409	51958	2258	2951	4823		84			
<i>-kukurydza konserw.</i>	1050	1402	2258	1675	708	711	1172	2392	1435	1818	2786	1793	19198	802	1133	2311		102			
Koncentrat pomid.	4069	3877	4694	3509	3552	3804	3888	5062	4431	3052	3528	3243	46709	4684	5100	4868		104			

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2011 I	0,52	0,31	0,25	1,02	0,86	0,76	1,49	0,78	0,65	0,55
II	0,46	0,35	0,28	1,13	1,10	0,78	1,39	0,85	0,65	0,53
III	0,39	0,41	0,25	1,08	1,34	0,77	1,50	0,74	0,65	0,54
IV	0,36	0,36	0,22	0,97	0,89	0,63	1,43	0,73	0,68	0,52
V	0,30	0,41	0,20	0,82	0,74	0,86	1,45	0,75	0,69	0,51
VI	0,36	0,29	0,22	0,51	0,56	0,51	1,35	0,77	0,69	0,55
VII	0,36	0,16	0,30	0,32	0,75	0,42	1,56	0,81	0,70	0,50
VIII	0,33	0,17	0,23	0,27	0,62	0,44	1,48	0,80	0,57	0,53
IX	0,33	0,16	0,24	0,49	0,65	0,56	1,49	0,80	0,55	0,51
X	0,34	0,13	0,18	0,95	0,73	0,58	1,14	0,78	0,53	0,49
XI	0,32	0,18	0,22	0,90	0,79	0,63	1,42	0,76	0,46	0,48
XII	0,29	0,14	0,23	0,98	0,86	0,48	1,43	0,75	0,29	0,49
2011 I-XII	0,36	0,26	0,24	0,79	0,82	0,62	1,43	0,78	0,59	0,52
2012 I	0,29	0,16	0,24	0,76	0,96	0,57	1,43	0,74	0,39	0,45
II	0,28	0,15	0,26	0,92	0,88	0,60	1,42	0,76	0,22	0,45
III	0,32	0,18	0,23	1,63	1,08	0,65	1,40	0,76	0,18	0,43
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2012</u> <u>II 2011</u>	114	120	88	177	123	108	99	100	82	96
<u>III 2012</u> <u>III 2011</u>	82	44	92	151	81	84	93	103	28	80

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2010 XII	1,22	1,25	0,98	0,87	-	-	7,54	6,25	-
2010 I-XII	1,49	1,08	1,00	0,96	2,48	1,42	5,62	5,01	2,78
2011 I	1,45	1,45	1,17	1,09	-	-	-	5,40	-
II	1,44	1,64	1,21	1,06	-	-	-	-	-
III	1,39	2,01	1,27	1,19	-	-	5,43	15,28	-
IV	1,28	2,31	1,27	1,54	-	-	3,42	6,13	-
V	1,39	2,53	1,43	2,36	4,55	-	2,68	4,17	-
VI	1,53	2,09	1,96	2,25	2,23	-	1,60	2,22	1,91
VII	1,54	0,53	1,04	0,81	1,23	-	1,18	2,11	1,75
VIII	1,10	0,46	0,79	0,73	1,22	1,01	1,47	1,38	1,78
IX	0,62	0,43	0,79	0,62	2,23	0,97	1,51	1,87	2,34
X	0,50	0,50	0,68	0,52	4,33	0,96	4,42	2,70	2,47
XI	0,47	0,38	0,71	0,58	-	-	5,50	4,01	-
XII	0,46	0,29	0,69	0,59	-	-	8,89	5,16	-
2011 I-XII	1,10	1,22	1,08	1,11	2,63	0,98	3,61	4,58	2,05
2012 I	0,44	0,30	0,70	0,59	-	-	10,00	-	-
II	0,45	0,33	0,80	0,66	-	-	11,61	-	-
III	0,44	0,33	0,82	0,64	-	-	6,63	-	-
IV	0,44	0,33	0,77	0,61	-	-	4,87	8,29	-
V	0,47	0,37	1,05	0,59	3,74	-	5,16	5,94	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>V 2012</u> <u>IV 2012</u>	107	112	136	97	x	x	106	72	x
<u>V 2012</u> <u>V 2011</u>	34	16	73	25	x	x	193	142	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2011 II	3,17	12,33	3,71	4,09	3,71	6,43	1,84
III	3,13	12,31	3,77	4,05	3,64	6,48	1,84
IV	3,11	12,20	3,57	4,00	3,59	6,47	1,82
V	3,19	12,43	3,60	4,12	3,53	6,47	1,83
VI	3,17	12,22	3,50	4,03	3,51	6,63	1,85
VII	3,14	12,13	3,37	3,93	3,48	6,75	1,86
VIII	3,01	12,12	3,40	3,93	3,42	6,84	1,86
IX	3,07	12,44	3,48	3,91	3,62	6,85	1,87
X	3,10	12,25	3,32	3,82	3,64	6,87	1,90
XI	3,12	12,27	3,41	3,83	3,71	6,71	1,90
XII	3,11	12,23	3,40	3,74	3,66	6,73	1,88
2011 I-XII	3,13	12,27	3,53	3,95	3,61	6,64	1,86
2012 I	3,23	11,74	3,40	3,76	3,69	6,48	1,93
II	3,27	11,83	3,37	3,71	3,65	6,53	1,96
III	3,24	11,93	3,34	3,64	3,63	6,50	2,00
IV	3,26	11,99	3,37	3,62	3,60	6,56	2,00
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	101	101	101	99	99	101	100
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	105	98	94	91	100	101	110

^a z/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2011 II	2,51	2,29	2,23	1,82	4,64	6,34	11,17	7,89	-	6,58	7,01
III	2,54	2,75	2,29	1,89	4,76	6,22	11,59	7,50	-	6,41	7,03
IV	2,55	3,16	2,36	2,22	5,16	6,06	12,96	8,12	-	6,53	6,99
V	2,59	3,46	2,56	2,71	6,68	5,97	13,37	6,52	-	5,77	6,83
VI	2,88	2,50	2,76	3,49	7,43	6,12	9,18	4,03	3,26	3,52	6,79
VII	2,91	1,99	2,39	2,28	7,51	6,15	8,31	3,80	2,35	3,05	7,04
VIII	2,30	1,83	1,78	1,65	4,58	5,13	5,76	2,63	2,17	2,63	7,20
IX	1,81	0,88	1,63	1,42	3,54	4,50	4,94	2,77	3,03	3,21	7,19
X	1,50	0,79	1,52	1,35	3,16	4,08	5,38	3,61	4,61	3,36	7,14
XI	1,41	0,76	1,51	1,32	2,99	4,05	6,93	5,31	-	4,28	7,16
XII	1,40	0,76	1,50	1,30	2,93	4,03	-	6,66	-	5,16	7,67
2011 I-XII	2,24	1,94	2,05	1,94	4,83	5,45	9,29	5,59	3,08	4,78	7,11
2012 I	1,38	0,74	1,55	1,29	2,88	4,18	10,60	8,07	-	6,00	7,63
II	1,38	0,74	1,70	1,32	2,95	4,65	11,15	8,02	-	6,56	7,41
III	1,36	0,75	1,89	1,33	3,01	5,78	12,67	8,35	-	6,56	7,55
IV	1,34	0,77	2,01	1,33	3,10	6,26	11,58	8,83	-	5,88	7,63
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	99	103	106	100	103	108	91	106	x	90	101
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	53	24	85	60	60	103	89	109	x	90	109

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafiori mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2011 II	5,46	13,80	7,38	9,12	7,86	9,75	3,83	5,95	8,77	4,28
III	5,51	13,85	7,48	9,14	7,88	9,80	3,83	5,95	8,77	4,29
IV	5,46	13,85	7,58	9,22	8,04	9,75	3,84	5,75	8,63	4,30
V	5,52	14,05	7,62	9,24	8,06	9,75	3,84	5,90	8,71	4,30
VI	5,50	14,19	7,56	9,26	8,10	9,80	3,84	5,92	8,77	4,29
VII	5,50	14,20	7,66	9,30	8,10	9,85	3,86	5,90	8,77	4,28
VIII	5,56	14,35	7,70	9,32	8,10	9,95	3,85	5,90	8,89	4,27
IX	5,52	14,25	7,70	9,30	8,12	9,80	3,85	5,90	8,97	4,26
X	5,73	14,30	7,74	9,32	8,10	9,85	3,85	5,92	9,00	4,25
XI	5,58	14,35	7,88	9,30	8,16	9,90	3,83	5,93	8,94	4,22
XII	5,50	14,15	7,88	9,42	8,30	9,90	3,82	5,75	8,49	4,23
2011 I-XII	5,53	14,10	7,63	9,25	8,05	9,82	3,84	5,89	8,78	4,27
2012 I	5,61	14,25	7,92	9,50	8,32	9,90	3,82	5,93	8,83	4,24
II	5,62	14,35	7,96	9,54	8,30	9,90	3,81	6,03	8,97	4,20
III	5,60	14,30	8,00	9,52	8,34	9,95	3,83	6,00	9,09	4,21
IV	5,52	14,25	7,90	9,50	8,32	9,95	3,82	5,98	8,80	4,21
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	99	100	99	100	100	100	100	100	97	100
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	101	103	104	103	103	102	99	104	102	98

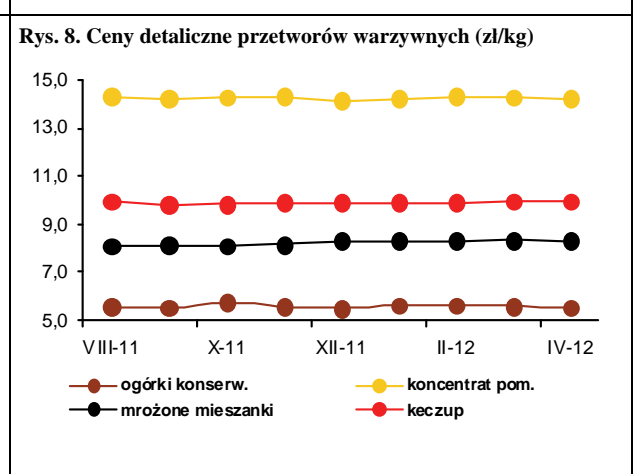
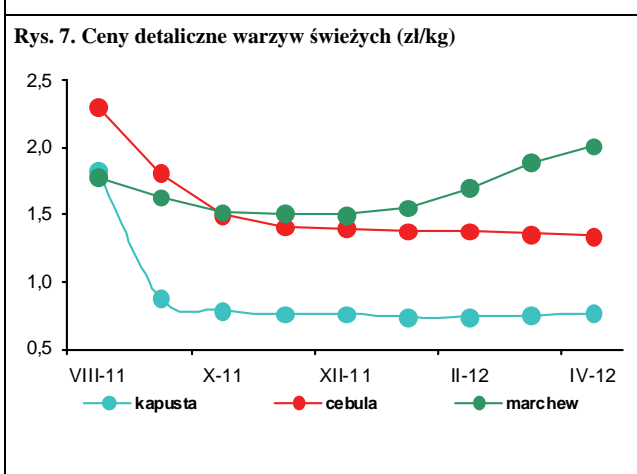
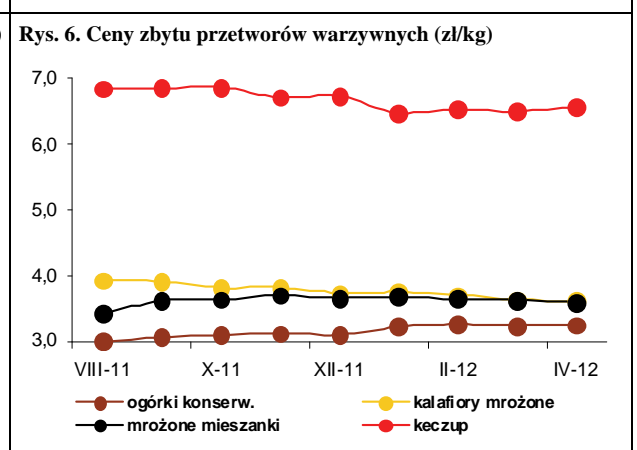
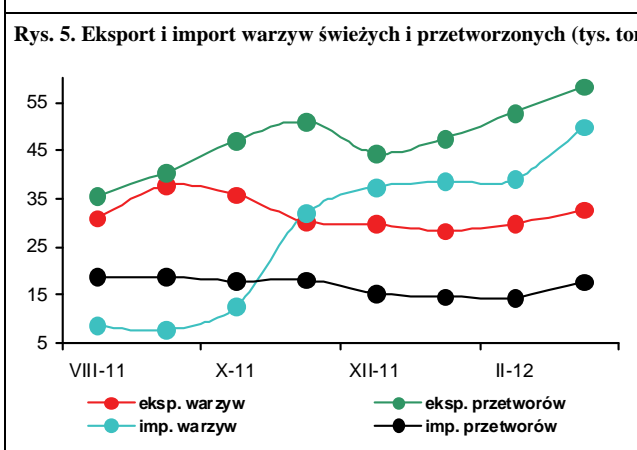
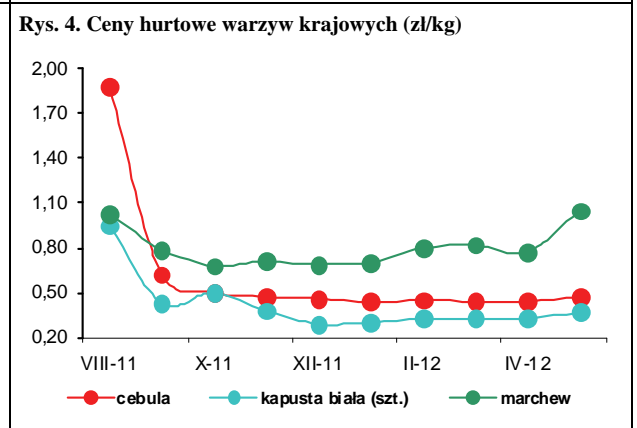
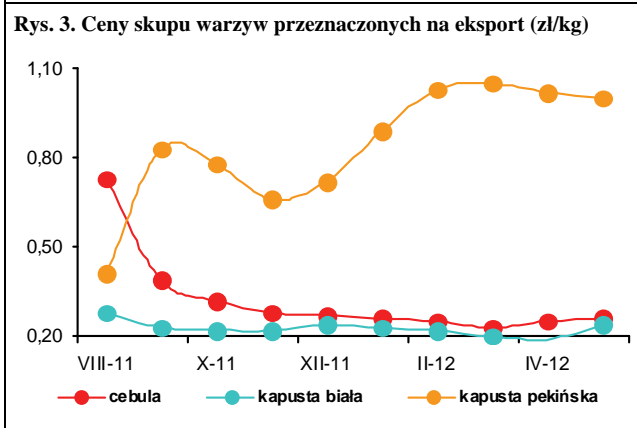
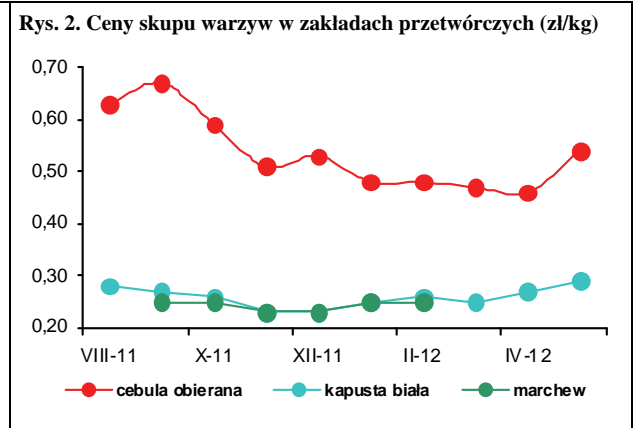
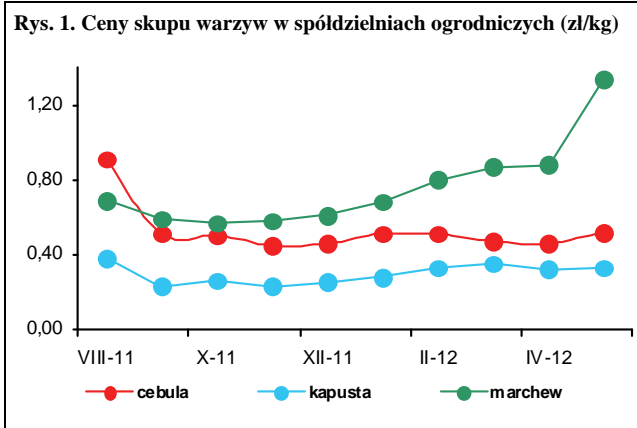
^a w zł/l, ^b/ cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiori
2010 X	48	74	39	29	-	-
XI	43	78	42	30	-	-
2011 I	48	80	44	31	-	-
II	45	83	45	31	-	-
III	69	75	47	32	-	-
IV	68	74	38	35	-	-
V	59	78	40	29	38	-
VI	63	68	45	34	29	45
VII	58	59	39	29	35	48
VIII	41	61	40	30	40	50
IX	45	68	39	31	48	-
X	44	67	40	32	-	-
XI	42	57	38	29	-	-
XII	48	55	39	30	-	-
2012 I	51	58	42	32	-	-
II	54	50	44	38	-	-
III	44	45	40	39	-	-
IV	39	40	41	35	58	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

W maju 2012 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 29% niższe niż w maju roku poprzedniego. Ceny płacone za jabłka w skupie realizowanym przez spółdzielnie ogrodnicze i oferowane przez firmy eksportowe zmniejszyły się odpowiednio o 34 i 42%, a ceny jabłek płacone przez zakłady przetwórcze o 3%. Na rynkach hurtowych droższe niż w maju 2011 r. były cytryny (o 36%), winogrona (o 19%), banany (o 12%), mandarynki i gruszki (o 2%) oraz pomarańcze (o 1%). W porównaniu do kwietnia 2012 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych oraz w spółdzielniach ogrodniczych wzrosły o 2%, a płacone przez firmy eksportowe o 4%. Na rynkach hurtowych wyższe były ceny gruszek, cytryn i pomarańcz, a tańsze były winogrona, mandarynki oraz banany.

W kwietniu 2012 r. w relacji do kwietnia roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów obniżyły się o 0,5%, przy wzroście cen żywności o 3,2%. Ceny owoców strefy umiarkowanej spadły o 5,4%. Owoce południowe podrożały o 3,4%, a przetwory owocowe (bez owoców suszonych) o 7,8%. Jabłka potaniały o 23%, gruszki o 14% i nieznacznie pomarańcze. Droższe były banany, cytryny i winogrona. W kwietniu wyższe niż w marcu 2012 r. były ceny detaliczne, cytryn (o 4%), jabłek (o 3%), mandarynek (o 2%), pomarańcz (o 2%) i gruszek (o 2%). Nie zmieniły się ceny winogron i bananów.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w marcu 2012 r. w relacji do marca roku poprzedniego obniżyła się o 9% do 38,3 tys. ton. Zwiększyła się produkcja soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych (o 10%) oraz jabłkowych (o 1%), a pozostałych so-

ków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych obniżyła się o 18%. Produkcja owoców mrożonych obniżyła się o 10%. Wzrosła produkcja dżemów (o 16%), a także kompotów i owoców pasteryzowanych (o 8%). W miesiącach I-III 2012 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w relacji do tego samego okresu roku poprzedniego o 5% do 97,5 tys. ton. Najbardziej obniżyła się produkcja pozostałych soków pitnych (o 9%). Produkcja soków zagęszczonych wzrosła czterokrotnie, dżemów o 11%, a owoców mrożonych obniżyła się o 2%. W kwietniu 2012 r. wyższe niż w kwietniu 2011 r. były średnie ceny zbytu wszystkich objętych badaniem przetworów owocowych, a najbardziej, bo o 16% zwiększyły się ceny zbytu dżemu truskawkowego.

W marcu 2012 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były o 32%, a przetworów owocowych o 16% wyższe niż w marcu roku poprzedniego. O wzroście eksportu owoców świeżych zadecydowało zwiększenie sprzedaży jabłek (o 35%) i gruszek (o 15%). W grupie przetworów owocowych najbardziej wzrósł eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 28%) i wiśni w puszkach (o 32%). W wyniku obniżenia cen eksportowych większości owoców – głównie jabłek (o 10%) wpływy z eksportu owoców świeżych wzrosły mniej niż wolumen sprzedaży. Wpływy z eksportu przetworów owocowych wzrosły bardziej niż rozmiary sprzedaży (odpowiednio o 22% i o 16%) w wyniku wzrostu cen mrożonych owoców. Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów wzrosły w relacji do marca o 2011 r. o 21% do 146,5 mln euro.

Niższy był wolumen importu owoców świeżych (o 20%). Decydujące było zmniejszenie importu owoców cytrusowych (o 30%) oraz bananów (o 17%). Nie zmienił się przywóz owocowych przetworów. Wzrósł import zagęszczonego soku pomarańczowego (o 14%), a obniżył się przetworów w puszkach (o 8%). Obniżenie cen importowych owoców świeżych spowodowało zmniejszenie wartości ich importu. Natomiast ceny przetworów owocowych wzrosły, co w konsekwencji doprowadziło do zwiększenia wartości przywozu przetworów. Łączna wartość importu owoców i ich przetworów wyniosła 107,1 mln euro, a dodatnie saldo obrotów produktami tej grupy towarowej 39,5 mln euro wobec 3,7 mln euro w marcu 2011 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2011 III	2,10	3,37	-	-	-	-	-
IV	2,39	3,18	-	-	-	-	-
V	2,50	-	-	-	-	-	-
VI	2,63	-	3,93	-	-	-	-
VII	2,13	-	-	2,80	2,84	2,21	2,19
VIII	1,65	2,18	-	2,30	3,30	1,82	1,65
IX	1,17	1,89	-	-	5,00	2,30	1,52
X	1,36	1,80	-	-	-	3,05	3,27
XI	1,30	2,45	-	-	-	-	-
XII	1,31	2,33	-	-	-	-	-
2011 I-XII	1,86	2,58	3,93	2,69^a	3,71	2,35	2,01^a
2012 I	1,40	2,34	-	-	-	-	-
II	1,47	2,52	-	-	-	-	-
III	1,52	2,64	-	-	-	-	-
IV	1,62	3,07	-	-	-	-	-
V	1,65	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>V 2012</u> <u>IV 2012</u>	102	x	x	x	x	x	x
<u>V 2012</u> <u>V 2011</u>	66	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2011 III	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,40	3,87	3,10	1,50	4,00	2,63	-	-	-	-
VII	0,43	4,85	3,80	1,66	4,17	2,24	-	2,44	1,84	-
VIII	0,42	-	-	-	-	2,27	0,74	2,65	2,05	0,92
IX	0,42	-	-	-	-	2,26	0,90	-	-	1,10
X	0,51	-	-	-	-	2,53	-	-	-	1,08
XI	0,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011 I-XII	0,57	4,01^a	3,22^a	1,62^a	4,17^a	2,28^a	0,77^a	2,46^a	1,87^a	1,00^a
2012 I	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,67	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>V 2012</u> <u>IV 2012</u>	102	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2012</u> <u>V 2011</u>	97	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czereśnie	Śliwki
2011 IV ^a	2,09	2,40	2,32	2,13	2,07	2,10	2,09	-	-	-	-	-
V ^a	2,46	2,40	2,85	2,61	2,51	2,53	2,51	-	-	-	-	-
VI ^a	2,47	-	-	2,67	2,54	2,64	2,60	-	-	4,84	5,00	-
VII	2,00	-	-	2,88	2,50	2,65	-	-	-	-	5,25	-
VIII	1,07	-	-	-	-	-	-	1,83	-	-	-	1,35
IX	0,79	1,08	-	-	-	-	0,82	1,61	1,65	-	-	1,30
X	0,83	1,10	1,04	0,89	0,81	0,87	0,82	1,58	1,50	-	-	1,93
XI	0,92	1,25	1,15	0,93	0,90	0,91	0,88	1,62	1,63	-	-	-
XII	1,05	1,50	1,41	1,02	0,97	0,97	0,98	1,85	1,82	-	-	-
2011 I-XII	1,58	1,79	1,88	1,86	1,73	1,79	1,59	1,92	1,93	4,84	5,13	1,53
2012 I	1,15	1,68	1,55	1,12	1,08	1,08	1,09	2,12	2,07	-	-	-
II	1,36	1,90	1,73	1,33	1,24	1,25	1,25	2,80	-	-	-	-
III ^a	1,43	1,91	1,84	1,42	1,36	1,36	1,36	2,25	-	-	-	-
IV ^a	1,36	1,88	1,73	1,33	1,27	1,27	1,26	-	-	-	-	-
V ^a	1,42	1,93	1,77	1,43	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>V 2012</u> IV 2012	104	103	102	108	109	109	110	x	x	x	x	x
<u>V 2012</u> V 2011	58	80	62	55	55	55	55	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2011 II	4 062	5 567	19 501	1 834 ^b	11 190	4 227	4 883
III	6 517	9 649	25 715	1 202 ^b	10 562	4 826	5 461
IV	7 234	11 819	19 108	980 ^b	8 520	4 383	5 236
V	7 353	11 461	20 492	1 227 ^b	8 366	3 847	5 045
VI	7 151	8 542	16 017	1 702 ^b	65 466	4 733	4 902
VII	6 227	7 897	22 384	12 728	86 230	4 393	5 075
VIII	6 059	7 558	22 279	12 426	38 107	5 293	5 140
IX	7 876	8 798	24 571	31 067	27 643	4 889	5 744
X	6 154	8 717	22 663	49 203	14 535	4 230	4 915
XI	7 808	9 880	25 019	28 823	11 088	3 807	4 707
XII	6 321	10 915	20 098	15 439	10 231	3 410	4 776
2011 I-XII	77 228	108 923	257 353	149 686	302 807	51 569	60 369
2012 I	4 574	6 477	18 002	3 299	12 101	3 971	4 889
II	4 451	6 190	19 503	2 128	10 520	4 439	4 968
III	6 572	10 604	21 101	6 878	9 454	5 579	5 905
Wskaźniki zmian (%)							
<u>III 2012</u> II 2012	148	171	108	323	90	126	119
<u>III 2012</u> III 2011	101	110	82	572	90	116	108

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011*											2012*			III 2012 III 2011 (%)		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I		II	III
Owoce świeże	68 949	88 404	110 846	75 582	59 109	45 456	35 204	35 183	40 571	51 492	69 949	91 932	772 679	128 846	153 361	146 511	132
Jabłka	49 228	72 790	96 679	64 074	48 015	18 554	5 980	9 350	20 536	35 196	49 035	62 619	532 058	107 425	134 334	130 851	135
Gruszki	965	1 278	2 037	1 912	1 532	763	251	883	2 183	5 304	4 786	3 253	25 147	2 671	2 921	2 350	115
Truskawki	31	28	61	155	300	11 980	1 016	228	39	65	30	5	13 937	25	21	163	268
Śliwki	1	3	5	11	43	170	834	3 286	3 927	1 114	12	14	9 420	1	11	56	1040
Maliny	62	31	178	62	36	238	4 515	4 971	5 503	1 103	142	42	16 882	177	94	124	69
Wiśnie	-	21	16	-	-	649	4 225	856	4	129	-	20	5 920	-	2	35	213
Przetwory owocowe	42 960	45 083	50 160	48 415	48 578	52 424	65 132	57 064	56 382	61 527	62 266	45 079	635 069	49 654	50 334	58 300	116
Zagęszczony sok jabłkowy	9 827	11 361	14 611	16 106	18 155	13 495	14 314	12 690	15 009	26 750	28 779	19 258	200 356	13 832	14 556	18 695	128
Truskawki w puszkach	356	452	504	575	458	2 024	678	579	472	513	392	650	7 653	368	639	575	114
Wiśnie w puszkach	356	338	380	311	171	181	231	714	858	402	377	312	4 632	258	307	501	132
Dżemy	1 617	2 125	2 220	2 283	1 965	3 345	2 209	2 362	2 739	2 112	2 631	2 027	27 637	2 111	2 373	2 334	105
Mrożonki	21 173	20 659	22 105	19 093	17 717	22 277	35 618	27 122	24 349	20 339	18 609	13 924	262 986	19 935	19 914	22 306	101
Owoce świeże	32 495	40 125	50 360	34 999	29 081	36 880	31 124	28 664	22 414	21 308	28 528	37 153	393 131	48 572	57 428	59 631	118
Jabłka	18 968	29 015	39 718	26 684	21 023	9 387	2 658	3 505	6 294	10 324	14 702	18 587	200 866	34 931	45 386	47 806	120
Gruszki	599	851	1 475	1 208	992	597	171	491	1 138	2 624	2 331	1 676	14 153	1 500	1 656	1 389	94
Truskawki	29	38	83	222	439	14 560	1 358	371	92	114	65	15	17 386	30	28	260	313
Śliwki	1	2	10	13	30	131	640	2 045	2 328	743	10	16	5 969	1	10	55	544
Maliny	118	80	381	130	78	331	4 059	3 826	4 393	940	233	80	14 647	256	176	182	48
Wiśnie	-	37	12	-	-	637	3 883	681	5	128	-	21	5 404	-	7	45	387
Przetwory owocowe	56 379	62 523	71 135	66 521	67 091	85 332	113 824	101 132	88 661	89 724	93 907	61 945	958 175	74 279	76 015	86 914	122
Zagęszczony sok jabłkowy	12 878	16 172	22 086	22 413	25 824	20 669	21 119	17 716	19 755	33 713	38 728	22 678	273 751	21 020	22 485	29 151	132
Truskawki w puszkach	585	628	737	814	668	2 727	1 246	882	719	770	630	1 002	11 407	602	977	911	124
Wiśnie w puszkach	470	415	496	406	276	299	345	966	1 142	527	636	455	6 433	385	517	714	144
Dżemy	2 435	3 588	3 563	3 861	3 051	4 816	3 765	3 880	5 313	3 665	4 574	3 240	45 751	3 740	3 878	4 473	126
Mrożonki	27 109	26 073	27 558	24 000	23 127	29 393	50 738	40 698	32 318	27 206	26 237	19 615	354 072	28 586	26 123	29 973	109

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011*														2012*		<i>III 2012</i> <i>III 2011</i> (%)
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		
	106 375	98 880	102 786	84 340	92 164	90 143	126 192	119 426	86 734	79 130	96 484	110 841	1 193 496	97 384	94 143	82 335	
Owoce świeże	14 792	16 646	21 650	19 001	20 794	20 863	18 817	16 301	17 130	18 146	23 066	15 950	223 157	15 498	14 266	18 069	83
Banany	73 169	61 842	50 374	32 844	24 196	12 412	10 294	9 655	12 668	26 256	45 025	74 551	433 285	63 555	55 621	35 178	70
Owoce cytrusowe	13	23	110	56	2 531	14 361	33 330	33 020	14 180	1 341	248	299	99 511	139	169	145	132
Brzoskwinie i nekt.	1 477	1 454	4 160	5 513	6 247	1 484	3 895	16 515	14 583	10 557	7 908	2 723	76 518	1 790	2 499	5 345	128
Winogrona	414	203	580	1 931	8 288	19 682	40 231	20 660	3 816	252	295	622	96 974	457	474	1 145	197
Arbuzy	2 652	3 585	7 235	5 406	11 651	9 020	5 043	3 608	7 037	3 083	2 132	1 447	61 898	1 826	4 724	5 216	72
Jablka	26 697	24 680	28 567	25 722	22 297	19 411	22 392	24 490	28 320	24 689	27 650	30 063	304 976	18 669	20 834	28 522	100
Przetwory razem	14 056	9 269	8 912	9 290	6 951	7 991	7 556	8 375	12 347	11 170	11 466	11 240	118 623	6 815	8 708	10 183	114
Soki zagęszczone	2 312	1 587	2 633	3 528	2 516	2 385	2 016	1 802	2 532	2 594	2 646	2 856	29 408	2 488	2 183	2 595	99
-sok pomarańczowy	1 855	2 384	3 221	2 805	3 551	3 128	5 757	5 253	4 912	2 664	2 814	2 940	41 284	2 779	2 559	3 157	98
Mrożonki	1 208	1 181	1 111	801	718	736	1 189	1 131	1 923	1 446	2 363	1 023	14 831	1 173	1 099	949	85
Susze	503	659	875	519	624	523	770	789	661	726	649	433	7 731	722	608	902	103
Dżemy	8 918	10 760	14 204	12 115	10 231	6 736	7 034	8 741	8 336	8 323	10 047	14 188	119 634	6 984	7 618	13 095	92
Przetwory puszkow.	1 246	1 586	2 370	2 448	1 578	1 132	1 607	1 528	771	1 073	1 537	1 780	18 656	944	960	3 295	139
-ananasy	2 211	2 266	4 514	3 400	1 856	1 495	1 788	1 924	2 543	2 559	4 111	3 168	31 834	1 365	1 823	4 455	99
-brzoskwinie	74 015	73 238	79 671	69 621	74 768	64 778	71 089	71 769	63 630	62 114	73 818	72 513	851 023	62 865	65 995	67 783	85
Owoce świeże	11 236	12 289	13 012	12 578	13 139	10 303	8 486	7 791	8 588	8 997	11 055	7 880	125 352	8 365	10 228	12 324	95
Banany	40 969	35 933	30 305	18 652	14 436	8 745	7 281	6 783	8 855	16 930	26 845	40 039	255 772	33 793	30 247	21 146	70
Owoce cytrusowe	25	46	200	90	2 608	13 206	21 907	19 110	9 267	1 011	136	184	67 788	95	152	204	102
Brzoskwinie i nekt.	2 991	2 979	6 077	7 817	9 148	2 175	5 006	13 712	11 634	10 215	9 561	3 998	85 313	3 539	3 736	7 602	125
Winogrona	249	179	417	1 375	5 279	7 685	6 367	3 011	873	179	148	331	26 091	377	306	786	189
Arbuzy	1 597	2 354	4 616	3 558	7 538	6 927	3 973	1 576	1 444	818	1 164	1 046	36 612	1 055	2 402	2 914	63
Jablka	37 428	33 180	38 101	36 038	29 111	29 135	38 824	42 253	45 786	38 079	42 382	47 584	457 901	30 484	31 614	39 288	103
Przetwory razem	19 757	13 246	13 666	13 398	9 940	11 825	11 590	11 701	18 145	15 104	17 175	17 984	173 531	10 230	11 777	13 616	100
Soki zagęszczone	4 008	2 776	4 798	5 869	4 223	4 225	3 591	3 349	4 755	5 119	5 414	5 938	54 063	4 236	4 032	5 173	108
-sok pomarańczowy	2 757	2 931	4 897	3 374	4 851	4 252	13 523	13 258	9 240	4 592	5 256	4 538	73 469	4 031	3 955	4 704	96
Mrożonki	3 042	2 603	2 919	1 757	1 924	1 716	1 858	2 058	3 272	3 077	4 983	2 051	31 259	2 503	2 387	2 070	71
Susze	855	1 146	1 324	883	1 253	786	1 195	1 435	1 085	1 380	1 107	861	13 311	1 229	1 143	1 256	95
Dżemy	10 774	12 942	14 973	16 308	10 838	10 157	10 418	13 533	13 792	13 345	13 397	21 785	162 262	12 197	12 027	17 291	115
Przetwory puszkow	1 093	1 346	2 030	2 085	1 472	977	1 359	1 428	726	963	1 361	1 533	16 374	913	840	2 736	135
-ananasy	1 249	1 390	2 797	2 105	1 209	1 035	1 179	1 335	1 895	1 955	3 243	2 500	21 891	1 036	1 351	2 952	106
-brzoskwinie																	

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2011 II	0,40	0,67	1,37	1,17	2,61	1,74	1,20	1,07	1,74	1,39	1,23
III	0,41	0,72	1,36	0,71	2,14	0,71	1,23	1,04	1,76	1,46	1,31
IV	0,42	0,63	1,43	-	2,09	-	1,19	1,15	1,65	1,41	1,31
V	0,44	0,65	1,46	-	2,20	1,00	1,19	1,16	1,66	1,46	1,61
VI	0,51	0,78	1,22	2,68	1,39	0,98	1,33	1,09	1,71	1,35	1,66
VII	0,44	0,68	1,34	1,32	0,90	0,92	1,59	1,29	1,81	1,84	1,49
VIII	0,37	0,56	1,63	1,39	0,77	0,80	1,56	1,35	1,73	1,52	1,35
IX	0,31	0,52	2,37	-	0,80	1,46	1,62	1,29	1,51	1,52	1,33
X	0,29	0,49	1,75	-	0,85	1,00	1,61	1,24	1,37	1,50	1,31
XI	0,30	0,49	2,17	1,99	1,64	-	1,55	1,21	1,51	1,61	1,69
XII	0,30	0,52	2,86	1,51	1,91	1,05	1,50	1,10	1,33	1,54	1,46
2011 I-XII	0,38	0,56	1,25	1,33	0,87	0,91	1,39	1,22	1,57	1,49	1,39
2012 I	0,33	0,56	1,20	1,50	1,45	5,08	1,53	1,24	1,52	1,63	1,49
II	0,34	0,57	1,35	1,45	1,86	3,66	1,50	1,11	1,54	1,53	1,68
III	0,37	0,59	1,59	-	1,47	1,30	1,57	1,07	1,56	1,59	1,42
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>III 2012</u> <u>II 2012</u>	109	104	118	x	79	36	105	96	101	104	85
<u>III 2012</u> <u>III 2011</u>	90	82	117	x	69	183	128	103	89	109	108

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2011 III	2,34	2,20	2,19	2,15	2,10	3,43	16,63	-	-	-	4,60	3,56	4,11	3,65	11,16
IV	2,54	2,35	2,25	2,20	2,14	3,63	-	-	-	-	4,14	3,39	4,25	3,72	8,20
V	2,62	2,45	2,38	2,38	2,25	3,59	-	-	-	-	4,16	3,43	4,43	3,77	8,17
VI	3,01	2,80	2,99	2,98	2,79	3,45	5,86	4,63	6,05	-	3,68	4,08	4,31	3,70	9,78
VII	2,15	2,08	1,98	1,88	1,95	3,79	10,47	4,52	13,50	2,69	2,95	4,08	5,39	4,07	6,69
VIII	1,88	1,82	1,78	1,75	1,81	3,62	9,68	4,82	14,00	2,26	2,94	4,10	5,64	4,10	5,48
IX	1,53	1,57	1,58	1,62	1,59	2,46	7,76	-	-	2,27	3,07	4,12	6,28	4,07	4,81
X	1,33	1,48	1,41	1,50	1,40	2,57	10,22	-	-	4,02	3,43	4,03	5,94	4,50	5,49
XI	1,36	1,48	1,43	1,51	1,41	2,73	11,38	-	-	-	3,58	3,89	4,94	4,50	6,75
XII	1,49	1,50	1,51	1,58	1,49	2,44	-	-	-	-	3,55	3,70	4,14	4,07	8,13
2011 I-XII	2,02	1,93	1,91	1,92	1,86	3,21	10,29	4,66	11,18	2,81	3,75	3,84	4,76	3,95	8,18
2012 I	1,54	1,52	1,57	1,59	1,54	2,77	-	-	-	-	3,95	3,71	4,21	3,82	14,16
II	1,64	1,60	1,65	1,60	1,65	2,95	-	-	-	-	4,77	3,58	4,35	3,55	13,11
III	1,76	1,69	1,79	1,82	1,69	2,92	-	-	-	-	4,85	3,61	4,44	3,66	11,16
IV	1,84	1,78	1,88	1,90	1,88	3,08	-	-	-	-	4,85	3,78	4,62	3,77	9,88
V	1,87	1,80	1,90	1,88	1,80	3,65	-	-	8,75	-	4,65	4,66	4,51	3,79	9,72
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>V 2012</u> <u>IV 2012</u>	102	101	101	99	96	112	x	x	x	x	96	123	98	101	98
<u>V 2012</u> <u>V 2011</u>	71	73	80	79	80	102	x	x	x	x	112	136	102	101	119

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2011 II	7,20	6,37	8,27	1,79	2,10
III	7,53	6,37	8,27	1,81	2,16
IV	7,40	6,27	8,17	1,84	2,20
V	6,90	6,33	8,30	1,84	2,24
VI	-	-	8,43	1,85	2,24
VII	7,77	-	8,50	1,86	2,22
VIII	8,40	-	8,53	1,84	2,21
IX	8,37	-	8,80	1,89	2,25
X	8,23	-	8,87	1,92	2,26
XI	8,30	-	8,90	1,92	2,29
XII	8,03	-	8,80	1,97	2,32
2011 I-XII	7,81	6,34	8,36	1,86	2,21
2012 I	8,27	-	9,60	2,04	2,41
II	8,23	-	9,63	2,08	2,46
III	8,20	-	9,53	2,10	2,44
IV	8,17	-	9,50	2,12	2,46
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	100	x	100	101	101
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	110	x	116	115	112

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2011 II	3,41	5,98	-	-	-	-	14,94	5,61	4,81	5,14	4,96
III	3,65	6,05	-	-	-	-	13,68	5,49	4,76	4,89	5,30
IV	3,90	6,17	-	-	-	-	11,21	5,36	4,90	4,82	5,59
V	4,34	6,28	-	23,80	14,71	-	10,96	5,23	4,90	4,97	5,80
VI	4,77	6,30	9,66	11,93	6,82	-	10,84	4,75	5,13	5,59	6,14
VII	4,80	6,31	6,75	13,05	10,86	17,24	11,18	4,26	5,25	5,86	6,60
VIII	3,77	5,41	4,15	-	-	16,50	7,16	4,06	5,36	5,79	6,81
IX	2,92	4,84	3,71	-	-	14,44	6,04	4,08	5,34	5,70	7,71
X	2,58	4,63	5,14	-	-	-	7,02	4,32	5,86	5,38	7,26
XI	2,46	4,78	-	-	-	-	8,68	4,51	5,77	5,08	5,67
XII	2,50	4,96	-	-	-	-	10,40	4,53	4,93	4,93	4,75
2011 I-XII	3,53	5,63	5,88	16,26	10,80	16,06	10,59	4,78	5,17	5,29	5,95
2012 I	2,59	5,10	-	-	-	-	15,25	4,64	4,82	4,91	4,84
II	2,69	5,16	-	-	-	-	14,05	5,47	4,75	4,78	5,07
III	2,90	5,20	-	-	-	-	11,61	5,75	4,75	4,73	5,47
IV	3,00	5,30	-	-	-	-	11,56	5,77	4,86	4,92	5,60
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	103	102	x	x	x	x	100	100	102	104	102
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	77	86	x	x	x	x	103	108	99	102	100

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2011 II	12,78	3,70	4,36	16,14	6,98	5,54
III	12,89	3,72	4,36	16,24	7,06	5,55
IV	12,97	3,69	4,33	15,98	7,04	5,48
V	12,97	3,74	4,38	16,14	7,02	5,48
VI	13,00	3,78	4,45	16,26	7,04	5,49
VII	13,03	3,77	4,47	16,28	7,08	5,52
VIII	13,14	3,78	4,47	16,30	7,12	5,58
IX	13,19	3,76	4,46	16,34	7,14	5,65
X	13,44	3,78	4,41	16,50	7,22	5,80
XI	13,50	3,75	4,42	16,26	7,28	5,94
XII	13,83	3,73	4,42	16,34	7,22	5,99
2011 I-XII	13,12	3,74	4,40	16,22	7,10	5,63
2012 I	13,94	3,77	4,47	16,58	7,30	6,18
II	13,94	3,80	4,50	16,62	7,40	6,24
III	14,22	3,80	4,49	16,46	7,36	6,29
IV	14,25	3,82	4,49	16,56	7,46	6,41
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	100	101	100	101	101	102
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	110	104	104	104	106	117

Źródło: Dane GUS.

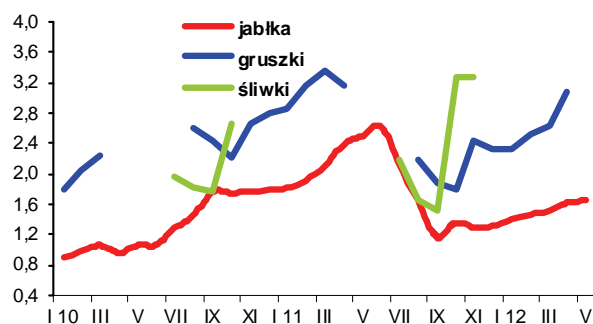
Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2010 X	74	85	-	68	64	-
XI	75	73	-	64	66	-
XII	79	81	-	59	69	-
2011 I	81	84	-	62	65	-
II	84	85	-	64	68	-
III	86	79	-	59	69	-
IV	88	81	-	61	68	-
V	89	77	-	55	68	-
VI	91	69	68	48	71	-
VII	79	64	-	50	66	54
VIII	77	66	-	55	68	48
IX	74	56	-	58	69	45
X	75	65	-	59	70	-
XI	79	66	-	61	74	-
XII	82	65	-	60	59	-
2012 I	85	68	-	65	62	-
II	85	65	-	60	58	-
III	88	68	-	66	59	-
IV	89	69	-	64	55	-
V	90	70	-	67	58	-

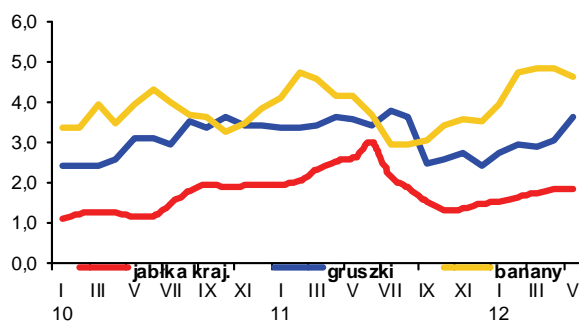
Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

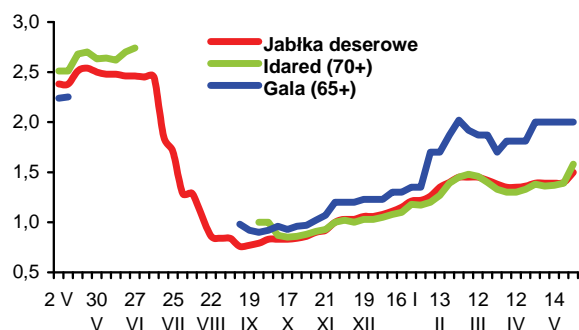
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2010 - 2012 r. (zł/kg)

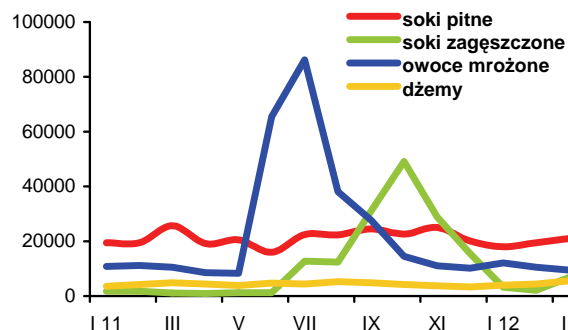
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2010 -2012 (zł/kg)

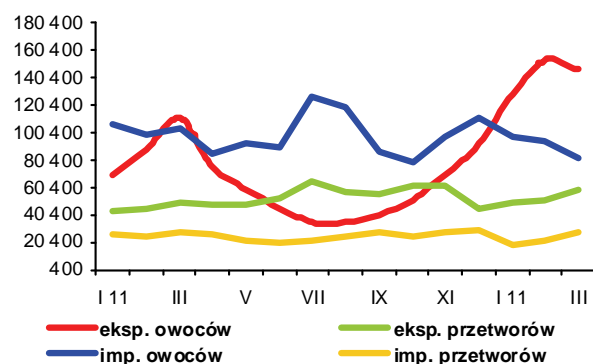
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od V 2011 r. do V 2012 r. (zł/kg)

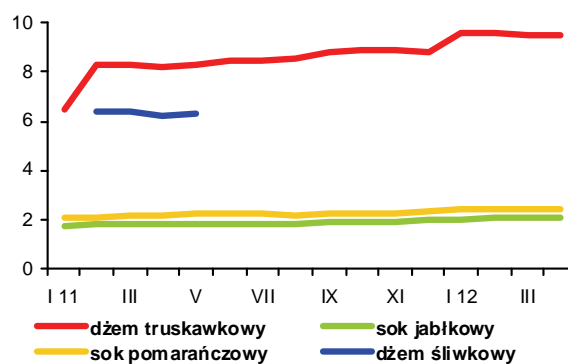
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2011 - 2012 r. (tony)

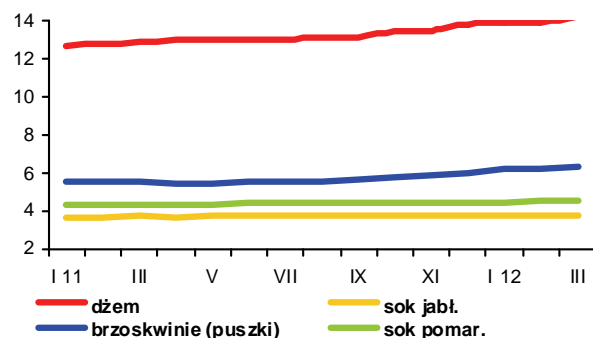
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2011 i 2012 r. (tony)

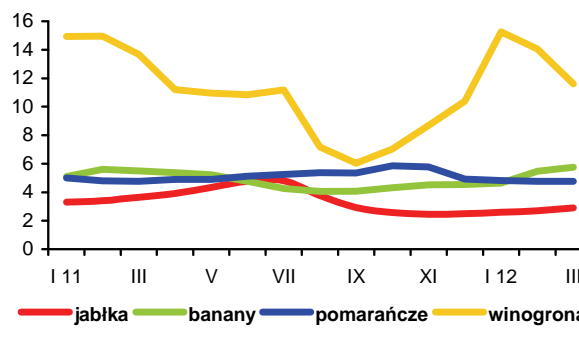
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

Utrzymuje się spadkowa tendencja cen trwałych produktów mlecznych na rynku międzynarodowym. Według Dairy Markets światowe ceny masła w połowie maja wynosiły 3000-3200 USD/t i były o ok. 8% niższe niż przed miesiącem. Odtłuszczone mleko w proszku potaniało do 2500-2650 USD/t, a pełny proszek mleczny do 2900-3100 USD/t, tj. o 5-7%. Za kazeinę płacono 9470-10790 USD/t, tj. o ok. 3% mniej. Nieznacznie podrożał ser Cheddar (do 4220-6390 USD/t).

Pogorszenie koniunktury na światowym rynku mleka oraz dynamiczny wzrost skupu spowodowały, że przeciętna cena mleka surowego w kwietniu spadła o 5,5% w stosunku do marca (do 119,40 zł/hl). Była ona również o 0,9% niższa niż w kwietniu 2011 r. i był to pierwszy od ponad dwóch lat spadek w relacji miesiąc do miesiąca roku poprzedniego. Za mleko o standardowych parametrach płacono 120,27 zł/100 kg, tj. o 3,8% mniej niż przed miesiącem, ale o 0,2% więcej niż przed rokiem. Średnia cena skupu mleka w pierwszych czterech miesiącach br. była o 5,8% wyższa niż w tym samym okresie ub. roku. W kwietniu odnotowano ponowny wzrost cen bydła mlecznego na targowiskach. Krowy podrożały do ok. 2890 zł/szt, a jałówki do ok. 1960 zł/szt, tj. odpowiednio o 5 i 4% w porównaniu z miesiącem poprzednim oraz o 13 i 8,5% w stosunku do kwietnia ub. roku.

Pod wpływem niższych cen światowych, w kwietniu kontynuowany był spadek cen zbytu trwałych przetworów mlecznych. Ceny masła w blokach i masła w kostkach obniżyły się o 4%, a masła z dodatkiem oleju o 0,3% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Mleko w proszku potaniało o 6-7%, a sery dojrzewające średnio o 2%. Niższe były również ceny mleka UHT i mleka skondensowanego (o 0,5-0,7%). Nieznacznie podrożał tylko tłusty ser twarogowy. Ceny pozostałych przetworów mlecznych pozostały na poziomie marca. W porównaniu z kwietniem 2011 r. ceny zbytu masła w blokach i mleka w proszku spadły o 11-14%. Niewielkie podwyżki cen tych produktów odnotowano w drugiej połowie maja (wg Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej).

Na rynku detalicznym średni poziom cen przetworów mlecznych był taki sam jak w marcu. Złożył się na to wzrost cen mleka zagęszczonego i w proszku (o 1%), deserów mlecznych (o 0,9%), jogurtów i napojów mlecznych (o 0,1-0,2%) oraz spadek cen śmietany (o 0,6%), serów twarogowych i mleka spożywczego o niskiej zawartości tłuszczu (o 0,1-0,2%). Nie zmieniły się ceny pełnego mleka pitnego oraz serów twardych i topionych, z wyjątkiem sera Gouda, który potaniał o 1%. Ceny masła spadły w tym czasie o 1,8%. W okresie styczeń-kwiecień średnie ceny nabiału i masła były odpowiednio o 4,7% i 6,2% wyższe niż w tym samym okresie przed rokiem.

Rosną dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego. W kwietniu skup mleka wzrósł do 830 mln l, tj. o 4,2% w porównaniu z miesiącem poprzednim i o 13,5% w stosunku do kwietnia ub. roku. W okresie styczeń-kwiecień skupiono łącznie 3112 mln l mleka, tj. o 11% więcej niż w analogicznym okresie 2011 r.

Jadwiga
Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

W wyniku większego o 11% skupu surowca produkcja wszystkich przetworów mlecznych w marcu była wyższa niż w lutym. Najsilniej zwiększono produkcję przetworów świeżych, od 12% (mleko pitne) do 21% (napoje mleczne). Produkcja mleka w proszku i serwatki wzrosła o 4-7%, masła o 2%, a serów dojrzewających i topionych o 1-5%. W pierwszych trzech miesiącach br. znacząco wyższa niż w tym samym okresie przed rokiem była produkcja serów dojrzewających (o 22%), serów topionych (o 14%), śmietany, chudego mleka w proszku i serwatki (o 9-10%) oraz masła i tłuszczów mlecznych (o 7%).

W I kwartale br. do 301 mln l wzrosła ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych, tj. o 7% w porównaniu z I kwartałem 2011 r. (w ekwiwalencie mleka surowego). Było to efektem znacznie większego spadku importu (o 22% do 194 mln l) niż eksportu (o 6,5% do 495 mln l). O zmniejszeniu eksportu zdecydował spadek wywozu masła (o 31% przy niższej o 13% cenie transakcyjnej), pełnego mleka w proszku (o 40%) oraz jogurtów i napojów mlecznych (o 12%). Prawie nie zmienił się eksport chudego mleka w proszku. Silnie wzrosła natomiast sprzedaż zagraniczna kazeiny (o 51%), serwatki (o 37%), mleka płynnego i śmietany (o 28%) oraz serów i twarogów (o 15%). Większy o 6% był również eksport lodów. Na spadku importu zaważyło duże zmniejszenie przywozu jogurtów i napojów mlecznych (o 57%), serwatki (o 32%) i mleka w proszku (o 24%). Zmalał też import serów i twarogów (o 8%). Mocno, bo o 67% zwiększono import lodów i prawie o 50% kazeiny. Bardziej korzystne były wartościowe wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej. Wpływy z eksportu wzrosły o 2% do 339 mln EUR, o czym zdecydowało 60% zwiększenie wartości wywozu serwatki, która cieszy się rosnącym popytem na rynkach światowych. Cena eksportowa serwatki w I kwartale br. była o 17% wyższa niż w tym samym okresie przed rokiem, podczas gdy cena mleka w proszku spadła o 7%. Wydatki na import w analizowanym okresie zmalały o 16% do 116 mln EUR. W rezultacie dodatnie saldo wymiany handlowej przetworami mlecznymi wzrosło o 14% do 223 mln EUR.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2010 I-XII	8 761,0	106,59	.
2011 I-XII	9 042,8	121,20	.
2011 III	731,4	119,87	121,59
IV	731,1	120,42	120,08
V	818,0	119,00	119,14
VI	823,0	119,32	118,62
VII	805,5	119,28	120,06
VIII	796,8	120,36	119,99
IX	762,6	121,23	121,10
X	751,6	123,08	123,43
XI	707,0	126,87	127,94
XII	738,1	129,28	128,67
2012 I	768,5	126,96	126,31
II	717,2	126,85	127,07
III	796,4	126,40	125,05
IV	829,8	119,40	120,27
Wskaźnik zmian w %			
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	104,2	94,5	96,2
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	113,5	99,1	100,2

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * korekta GUS.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2010 I-XII	2 742,1	92,8	27,9	486,1	341,6	177,4	371,0	266,8
2011^a I-XII	2 615,9	114,4	29,4	482,2	328,9	179,0	367,8	273,9
2011 II	197,4	6,6	3,4	38,1	23,3	13,6	29,5	20,6
III	231,1	7,3	2,7	45,9	25,5	14,2	34,8	19,5
IV	212,1	7,7	2,0	42,6	27,4	14,6	33,0	19,9
V	220,3	11,4	1,9	44,7	30,0	15,0	32,5	22,8
VI	209,1	13,0	2,1	43,2	30,8	13,9	27,4	22,5
VII	226,2	13,3	2,7	37,7	29,7	15,7	29,1	23,5
VIII	229,5	12,2	2,4	40,9	29,3	15,8	30,7	25,4
IX	215,5	11,0	2,2	41,2	26,1	15,2	29,3	25,9
X	225,1	8,6	2,4	38,1	28,6	15,6	29,9	25,1
XI	214,7	6,4	2,2	37,1	26,1	14,2	32,0	24,3
XII	226,0	9,7	2,3	30,4	29,4	15,3	29,2	24,6
2012 I	213,0	9,1	2,6	40,1	24,8*	16,5	31,4	24,7*
II	207,6	6,8	2,4	37,2	25,0	14,8	31,2	24,0
III	232,7	7,3	2,5	45,1	28,7	15,1	37,2	24,2
Wskaźnik zmian w %								
<u>III 2012</u> <u>II 2012</u>	112,1	107,4	104,2	121,2	114,8	102,0	119,2	100,8
<u>III 2012</u> <u>III 2011</u>	100,7	100,0	92,6	98,3	112,5	106,3	106,9	124,1

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników. * korekta GUS

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2011 III	1,70	1,97	10,78	14,01	15,94	16,56	0,76	5,57	9,95	14,02
IV	1,72	1,97	10,55	13,93	15,91	16,64	0,77	5,52	9,98	14,12
V	1,72	1,97	9,92	13,64	15,75	16,65	0,78	5,57	10,07	14,15
VI	1,73	1,98	9,79	13,26	15,88	16,79	0,75	5,55	10,06	14,03
VII	1,76	1,98	9,78	13,25	16,15	16,96	0,77	5,56	10,05	14,08
VIII	1,77	1,99	9,57	13,24	16,19	17,05	0,77	5,56	9,95	13,92
IX	1,76	1,99	9,91	13,39	16,48	17,27	0,78	5,55	9,95	13,83
X	1,77	2,01	9,99	13,56	17,00	17,52	0,81	5,57	10,01	14,05
XI	1,78	2,03	10,20	13,80	16,96	17,70	0,86	5,58	10,17	14,38
XII	1,79	2,04	10,41	14,02	17,04	17,82	0,88	5,62	10,19	14,59
2012 I	1,80	2,05	10,38	13,90	16,46	17,65	0,86	5,61	10,20	14,85
II	1,75	2,05	10,08	13,73	15,09	17,19	0,87	5,61	10,16	14,72
III	1,75	2,05	9,77	13,34	14,33	16,73	0,90	5,60	10,11	14,60
IV	1,75	2,04	9,20	12,44	13,73	16,03	0,90	5,60	10,13	14,33
V ^a	1,74	1,85	8,49	10,82	10,22	12,82	.	5,15	9,31	12,53
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	100,0	99,5	94,2	93,3	95,8	95,8	100,0	100,0	100,2	98,2
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	101,7	103,6	87,2	89,3	86,3	96,3	116,9	101,4	101,5	101,5

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 21-27 V 2012 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2011 III	2,53	2,74	13,44	3,15	4,42	0,69	1,08	1,60	13,27	18,30
IV	2,54	2,75	13,49	3,14	4,43	0,70	1,09	1,60	13,29	18,57
V	2,56	2,76	13,54	3,14	4,42	0,70	1,10	1,61	13,30	18,66
VI	2,56	2,75	13,55	3,15	4,47	0,70	1,11	1,61	13,32	18,79
VII	2,57	2,75	13,55	3,16	4,49	0,69	1,11	1,62	13,30	18,90
VIII	2,57	2,77	13,60	3,17	4,53	0,70	1,11	1,62	13,30	18,99
IX	2,56	2,76	13,60	3,19	4,52	0,69	1,13	1,62	13,31	18,88
X	2,58	2,78	13,63	3,21	4,57	0,70	1,15	1,63	13,39	19,01
XI	2,57	2,78	13,75	3,23	4,62	0,71	1,16	1,64	13,57	19,06
XII	2,59	2,78	13,70	3,24	4,63	0,71	1,18	1,63	13,59	19,25
2012 I	2,60	2,80	13,83	3,25	4,64	0,71	1,19	1,64	13,59	19,59
II	2,61	2,79	14,07	3,26	4,64	0,71	1,20	1,65	13,72	19,71
III	2,62	2,80	14,35	3,28	4,54	0,71	1,21	1,66	13,73	19,90
IV	2,62	2,79	14,54	3,29	4,44	0,71	1,21	1,65	13,66	19,70
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	100,0	99,6	101,3	100,3	97,8	100,0	100,0	99,4	99,5	99,0
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	103,1	101,5	107,8	104,8	100,2	101,4	111,0	103,1	102,8	106,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2010 I-XII	108,2	152,2	26,9	259,0	126,5	44,3	44,9	14,3	67,0	30,8
2011 I-XII	107,4	151,0	33,7	255,3	120,5	54,5	50,8	14,4	79,6	36,8
2011 II	8,9	11,4	5,6	15,5	11,3	4,6	4,6	1,9	5,7	4,4
III	8,4	12,5	3,4	18,7	10,9	5,7	5,0	1,6	6,9	3,4
IV	6,2	12,4	2,5	15,7	11,3	4,4	3,6	1,0	7,1	3,3
V	6,0	12,6	3,6	19,6	9,5	7,4	4,2	0,9	8,7	3,8
VI	9,1	12,4	3,3	23,4	9,7	5,8	4,3	1,1	7,7	3,2
VII	9,1	12,4	2,4	23,9	9,7	4,9	4,5	0,9	6,9	3,2
VIII	10,1	13,6	2,4	21,9	9,6	4,6	4,4	1,2	5,8	3,1
IX	13,1	13,9	2,3	28,4	10,2	3,8	4,5	1,0	5,7	2,8
X	13,3	13,9	2,2	29,7	10,0	2,4	3,9	1,6	6,3	2,5
XI	7,3	12,9	1,6	23,3	9,0	2,7	3,8	1,0	6,6	1,9
XII	7,4	12,2	1,6	19,1	7,8	3,7	3,3	1,0	6,5	1,4
2012 I	6,7	12,6	1,9	18,1	10,0	5,2	4,4	1,1	8,6	1,5
II	8,5	13,0	3,7	21,3	9,5	2,9	4,0	1,2	7,4	1,6
III	8,7	14,1	2,5	24,6	10,3	3,0	4,7	1,0	4,7	1,9
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2012</u> II 2012	102,4	108,5	67,6	115,5	108,4	103,4	117,5	83,3	63,5	118,8
<u>III 2012</u> III 2011	103,6	112,8	73,5	131,6	94,5	52,6	94,0	62,5	68,1	55,9

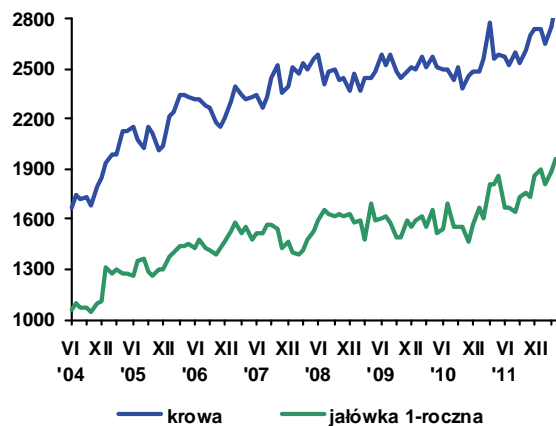
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

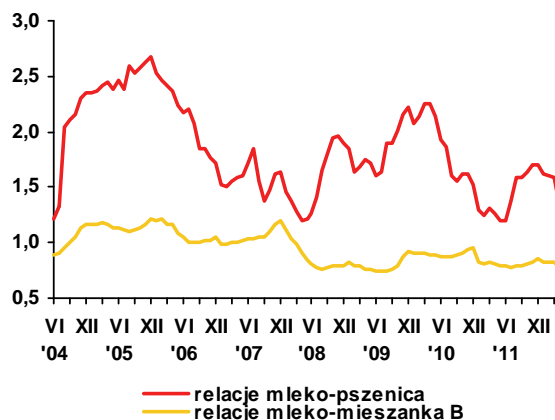
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2010 I-XII	2 041	2 895	3 188	623	989	1 785	3 138	3 591	653	1 040
2011 I-XII	2 325	3 205	3 963	744	1 015	1 785	3 340	4 300	763	1 148
2011 II	2 445	3 141	3 881	848	1 041	2 027	3 311	3 875	950	1 089
III	2 448	3 263	3 912	879	1 046	1 889	3 303	4 171	598	1 183
IV	2 422	3 186	4 056	739	990	1 567	3 237	4 327	699	1 135
V	2 109	3 234	3 800	796	1 008	1 189	3 302	4 397	670	1 094
VI	2 274	3 296	3 987	795	1 055	1 295	3 463	4 320	606	1 153
VII	2 264	3 243	4 179	769	1 017	1 636	3 323	4 306	916	1 078
VIII	2 345	3 284	4 161	796	1 047	2 184	3 448	4 739	857	1 184
IX	2 382	3 236	4 271	692	1 030	2 470	3 508	4 631	871	1 246
X	2 273	3 108	4 028	621	977	2 308	3 365	4 490	785	1 214
XI	2 205	3 203	4 269	735	986	2 479	3 360	4 528	709	1 367
XII	2 375	3 248	3 727	739	982	1 738	3 453	4 151	646	1 344
2012 I	2 345	3 111	3 431	582	1 011	1 571	3 271	3 987	711	1 336
II	2 133	3 100	3 272	607	1 024	2 101	3 143	4 265	513	1 318
III	2 221	3 197	3 318	633	1 067	2 062	3 223	4 039	664	1 221
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2012</u> II 2012	104,1	103,1	101,4	104,3	104,2	98,1	102,5	94,7	129,4	92,6
<u>III 2012</u> III 2011	90,7	98,0	84,8	72,0	102,0	109,2	97,6	96,8	111,0	103,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

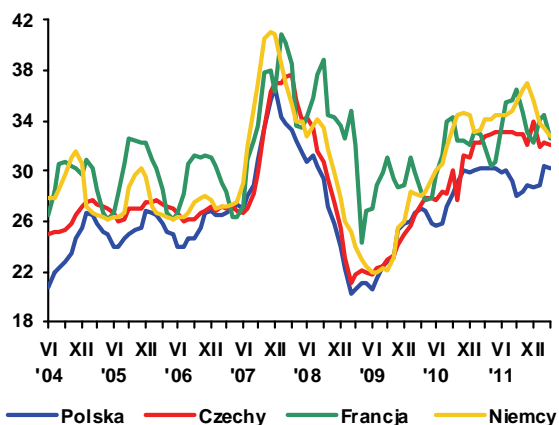
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

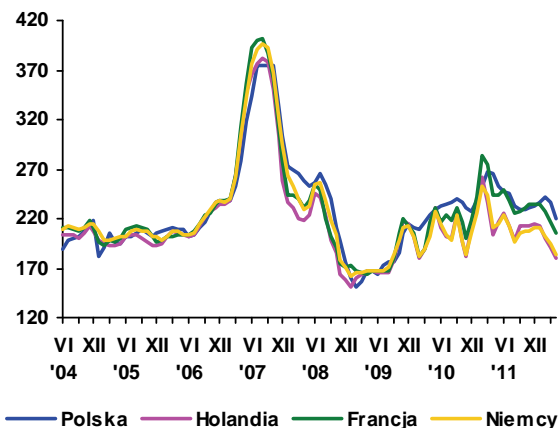
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

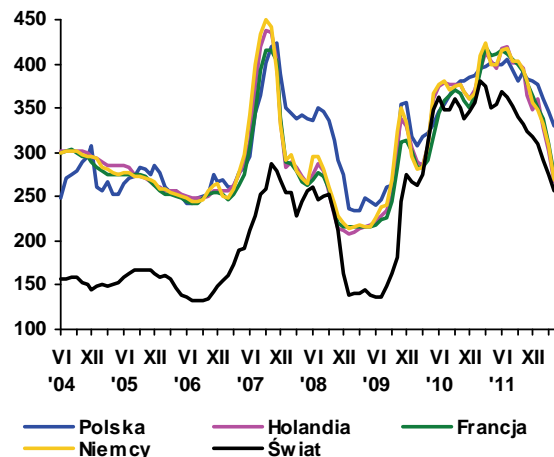
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

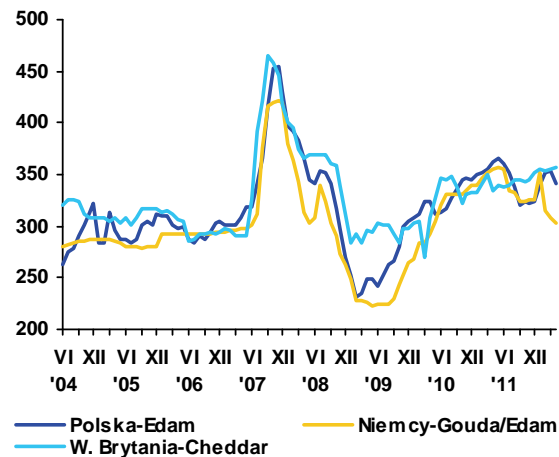
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products, Preserved Milk i Dairy Markets.

**Danuta
Rycombel**

Ceny skupu żywca wołowego sukcesywnie maleją. Od stycznia do kwietnia 2012 r. obniżyły się o 4% (do 6,32 zł/kg), były jednak wyższe niż przed rokiem o ok. 10%. W maju br. zakłady mięsne płaciły za byki o 7% mniej niż przed miesiącem (6,81 zł/kg), a za krowy o niespełna 1% mniej (5,18 zł/kg). Najwyższe ceny zakupu bydła przez zakłady mięsne występowały tradycyjnie w południowym regionie Polski, a najniższe w regionie północnym. Różnica w cenach zakupu krów między regionami wynosiła ponad 6%, a w cenach zakupu byków ok. 2%.

Analiza notowań cen zakupu bydła wg klas jakości EUROP wskazuje na ich bardzo małe zróżnicowanie. W końcu maja br. cena tusz byków w klasie U wynosiła 13196 zł/tonę mps.¹ i 12746 zł/tonę mps. w klasie O. Tak małe zróżnicowanie cen nie motywuje producentów do poprawy jakości żywca wołowego.

Skup żywca wołowego i cielęcego jest mniejszy niż przed rokiem. W kwietniu br. zmalał do 10,8 tys. ton z 12,3 tys. ton w kwietniu 2011 r. Uboje bydła w miesiącach styczeń-kwiecień 2012 r. były o 15,5% mniejsze niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (367,3 tys. sztuk), w tym uboje byków o 18,2% (187,6 tys. sztuk), a krów o 11,1% (126,2 tys. sztuk).

Na krajowe ceny skupu wpływają ich notowania w państwach członkowskich UE, gdzie dominuje lekka tendencja spadkowa. W maju br. ceny bydła rzeźnego wzrosły jedynie w Grecji, Irlandii i Wlk. Brytanii, natomiast w pozostałych krajach nastąpił ich spadek, wynoszący 1-3% w ciągu miesiąca. W rezultacie średnia cena rynkowa tusz wołowych w UE-27 wyniosła 379,8 EUR/100 kg tuszy i była o ok. 1% niższa niż przed miesiącem. W Polsce cena ta obniżyła się o 6% (do 302,3 EUR/100 kg tuszy). Mimo zahamowania tendencji wzrostowej, średnia cena wołowiny w państwach członkowskich UE była o ok. 43 EUR/100kg tuszy wyższa niż w analogicznym okresie 2011 r., a w Polsce o ok. 3 EUR/100kg. Jest to efekt znacznego osłabienia złotego w stosunku do EUR.

Względniając sytuację popytowo-podażową na rynku wołowiny w UE, Komisja Europejska 20 kwietnia 2012 r. wydała rozporządzenie (nr 343/2012), redukujące średnio o 34% refundacje do eksportu produktów

wołowych do państw trzecich. Dla przykładu stawki refundacji do eksportu tusz z osobników męskich, w zależności od kierunku eksportu, zostały obniżone do 16,3 i 9,6 EUR/100 kg z poprzednio obowiązujących 24,4 i 14,4 EUR/100 kg. Stawki refundacji do ćwierci zadnich z osobników męskich zredukowano o 10,1 i 5,9 EUR (do 20,4 i 12 EUR/100kg), a do krów i jałówek hodowlanych do 8,6 z 12 EUR/100 kg.

Mniejsza krajowa podaż wołowiny ograniczała eksport. W ciągu trzech miesięcy 2012 r. eksport mięsa wołowego chłodzonego i mrożonego wyniósł 59,1 tys. ton i był o ok. 14 tys. ton mniejszy niż przed rokiem. Ceny w eksporcie wołowiny chłodzonej wzrosły do 3,14 EUR/kg z 3,08 EUR/kg w analogicznym okresie 2011 r., a ceny wołowiny mrożonej wynosiły średnio 3,21 EUR/kg i były o ponad 10% wyższe niż przed rokiem. W rezultacie wartość eksportu mięsa zmalała z 223,8 mln EUR w miesiącach styczeń-marzec 2011 r. do 186,4 mln EUR w analogicznym okresie br. Nadal głównym rynkiem zbytu była Turcja, do której eksport wyniósł 12,9 tys. ton oraz Włochy (9,5 tys. ton), Holandia (9 tys. ton), Niemcy (7,3 tys. ton), Hiszpania (5 tys. ton). Udział wymienionych państw w eksporcie mięsa wołowego i chłodzonego wyniósł ok. 74%.

Eksport cieląt zmalał z 65,5 tys. sztuk w miesiącach styczeń-marzec 2011 r. do 40,2 tys. sztuk w analogicznym okresie 2012 r., a ich cena w eksporcie wzrosła do 3,4 EUR/kg wagi żywej z 3,03 EUR/kg. Nastąpił bardzo duży spadek eksportu cieląt do Włoch (z 26,1 do 10 tys. sztuk). Eksport bydła wzrósł z ok. 20 tys. sztuk w okresie styczeń-marzec 2011 r. do 32 tys. sztuk w takim samym okresie br. Wzrosła jego sprzedaż do Włoch (z 7 do 12,5 tys. sztuk) i do Holandii (do 6,5 tys. sztuk). Łączna wartość eksportu bydła i cieląt zmniejszyła się o ok. 3 mln (do 20 mln EUR).

Import cieląt zwiększył się w tym okresie do 1689 sztuk z 731 sztuk i pochodził z Litwy. Również większy niż przed rokiem był import bydła głównie ze Słowacji (z 0,6 do 1,9 tys. sztuk) i z Litwy (z 0,6 do 1,8 tys. sztuk). W rezultacie w I kwartale 2012 r. import bydła wyniósł 6,4 tys. sztuk i był o 2,4 tys. sztuk większy niż przed rokiem.

¹ mps – masa poubojowa schłodzona

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	I	12,1	24,2	1,6	21,5	1,5
	II	12,2	29,1	1,8	26,9	2,0
	III	15,0	27,9	2,2	27,1	1,8
	IV	12,3	27,4	2,1	23,7	1,9
	V	13,9	25,1	1,9	23,1	2,0
	VI	12,3	23,1	1,6	21,3	1,9
	VII	13,2	25,0	2,1	21,8	1,2
	VIII	13,4	24,7	2,0	20,6	1,3
	IX	13,8	27,0	2,4	22,2	2,1
	X	13,1	27,4	1,9	22,8	2,8
	XI	13,0	23,8	1,7	19,7	2,5
	XII	11,5	23,0	1,2	19,7	1,5
2012	I	10,7	19,0	1,4	16,6	1,5
	II	9,7	20,4	1,0	17,8	1,4
	III	13,1				
	IV	10,8				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	I	5,23	7,83	20,10	21,09	3,89	4,03
	II	5,33	7,42	20,34	21,29	3,81	3,99
	III	5,71	8,05	20,62	21,39	3,61	3,74
	IV	5,75	8,36	20,95	21,68	3,64	3,77
	V	5,80	8,23	21,36	21,93	3,68	3,78
	VI	5,65	8,32	21,29	22,04	3,76	2,64
	VII	5,52	8,42	21,38	22,06	3,87	3,99
	VIII	5,87	8,73	21,75	22,16	3,70	3,77
	IX	5,96	9,70	22,24	22,54	3,73	3,78
	X	6,00	9,62	22,70	23,15	3,78	3,86
	XI	6,11	9,97	22,91	23,51	3,75	3,85
	XII	6,35	9,95	23,51	23,96	3,70	3,77
2012	I	6,59	10,56	24,28	24,24	3,68	3,68
	II	6,58	10,70	24,96	24,75	3,79	3,76
	III	6,41	11,09	25,12	25,09	3,92	3,91
	IV	6,32	11,65	25,28	25,38		4,02
w % ceny	sprzed roku	109,9	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	98,6	-	-	-	-	-

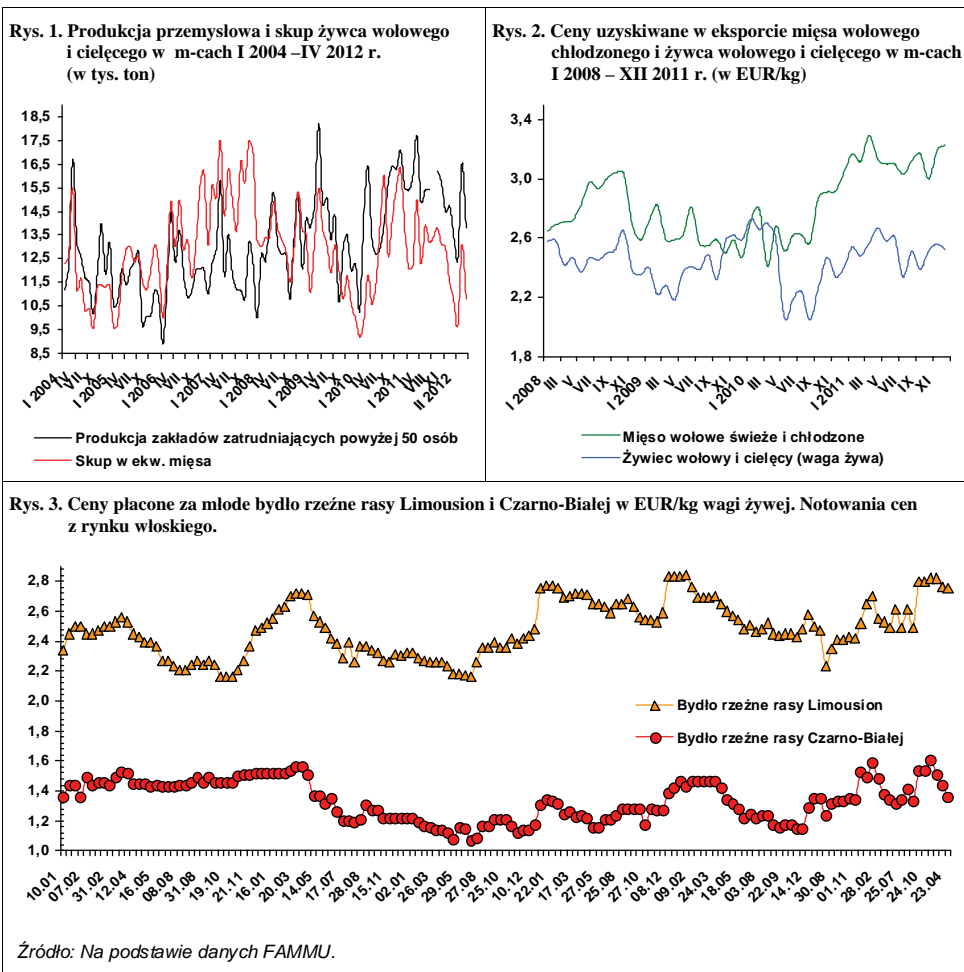
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	X 2011	XI 2011	XII 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	5,80	6,00	6,01	6,14	6,31	6,63	6,24	6,37	6,16
Byki	6,86	7,10	7,17	7,27	7,38	7,58	7,05	7,25	6,81
Krowy	4,62	4,76	4,76	4,87	5,00	5,27	5,20	5,22	5,18
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	10,92	10,55	10,62	10,97	12,12	11,58	12,15	11,93	11,72
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	12 926	13 354	13 410	13 790	14 005	13 948	13 690	13 731	13 526
Ćwierci z krów rzeźnych	10 459	10 555	10 517	10 935	10 746	11 488	11 302	11 384	11 617
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-27	346,8	353,1	368,01	374,8	377,96	383,3	383,81	380,91	379,87
Polska	313,08	310,6	319,50	312,2	309,7	343,4	325,75	321,70	302,33

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

W roku gospodarczym 2011/2012 chów trzody był mniej więcej tak samo nieopłacalny jak w roku 2010/2011, w którym pojawiła się spadkowa tendencja pogłowia. Powodem tej tendencji były niższe ceny żywca wieprzowego i rekordowo wysokie ceny zbóż i pasz, jakie ukształtowały się po zbiorach 2010 r. Dlatego w marcu 2011 r. pogłowie trzody chlewnej było mniejsze o 6,3%, w lipcu o 9,1%, a w listopadzie o 14,7% w stosunku do analogicznych okresów poprzedniego roku.

W marcu 2012 r. wystąpił ponowny spadek pogłowia. Tym razem był on nieco mniejszy niż w listopadzie, bo wynosił 12,4%, ale łącznie ze spadkiem sprzed roku, pogłowie trzody w stosunku do marca 2010 r. zmalało o 17,9% tj. do 11 478 tys. sztuk, wobec 14 864 tys. sztuk. Wyłącznym powodem pogłębienia redukcji chowu był dalszy wzrost cen zbóż, adekwatny do wzrostu cen skupu trzody.

Ocenia się że w lipcu 2012 r. w stosunku do marca pogłowie trzody sezonowo wzrosło do około 12 300 tys. sztuk, ale w porównaniu z lipcem 2011 r. będzie mniejsze o około 10% (w porównaniu z lipcem 2010 r. o około 17%).

W świetle przewidywanych mniejszych tegorocznych zbiorów zbóż (w granicach 5-10% od ubiegłorocznych), znacząca poprawa opłacalności chowu w roku gospodarczym 2012/13 jest mało prawdopodobna, gdyż nie pozwolą na to wysokie ceny zbóż i pasz, mimo wzrostu cen skupu trzody. W najlepszym przypadku relacje cen trzoda:żoża mogą się przybliżyć do relacji granicznych i osłabiać dotychczasowy spadkowy trend pogłowia, ale go nie zatrzymają.

W 2012 r., w wyniku redukcji pogłowia, produkcja wieprzowiny zmniejszy się do około 1 680 tys. ton, wobec 1 876 tys. ton w 2011 r., tj. o blisko 200 tys. ton (o około 10%).

W I kwartale przeciętna cena skupu trzody wyniosła 5,24 zł/kg wagi żywej i była wyższa niż w I kwartale 2011 r. o 32%. Na tym samym poziomie utrzymała się też w kwietniu. i w maju. W najbliższych miesiącach ceny będą wyższe niż dotychczas, ale stopa ich wzrostu będzie mniejsza.

W IV kwartale przeciętna cena skupu trzody może wynieść około 5,30 zł/kg (w zależności od kursu złotego względem euro), tak jak w IV a więc nie większy

Jan Małkowski

Danuta Zawadzka

się w stosunku do IV kwartału ubiegłego roku, w którym była nietypowo w tym okresie, rekordowo wysoka, podobnie jak w Unii Europejskiej.

Dalszy coraz głębszy spadek produkcji trzody wystąpi również w 2013 r., przynajmniej w I półroczu, ale na razie nie ma wystarczająco pewnych podstaw, aby go kwantyfikować. Można natomiast stwierdzić, że obniżenie produkcji będzie miało korzystny wpływ na ceny skupu i dlatego również w roku gospodarczym 2012/2013 należy się spodziewać wysokich cen skupu trzody w Polsce. Wskazuje na to także utrzymujący się trend wzrostowy cen w Unii Europejskiej.

W 2011 r. przeciętna cena trzody klasy E w UE-27 wyniosła 153,19 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 9% wyższa niż w 2010 r. W I kwartale 2012 przeciętna cena trzody w UE-27 wyniosła 157 EUR/100 kg, wobec 143 EUR/100 kg w I kwartale 2011 r. W kwietniu i w maju przeciętne ceny też były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 6% i 3%.

We wszystkich okresach wzrost polskich cen wyrażonych w euro był większy niż przeciętnych cen unijnych. co skutkowało osłabieniem konkurencyjności polskiej wieprzowiny. Taki stan rzeczy utrzyma się do końca roku. W związku z tym w 2012 r. należy spodziewać się obniżenia eksportu i spożycia wieprzowiny oraz wzrostu jej importu, ujemnego salda obrotów handlu zagranicznym i cen detalicznych. Z podobną sytuacją będziemy mieć do czynienia w 2013 r.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2010 I-VI	984,0	113,2	196,7	115,0	284,7	97,7	-88,0
2010 I-XII	2001,0	113,2	460,3	136,7	601,9	97,9	-141,6
2011 I	119,2	123,8	39,4	194,1	42,8	107,5	-3,4
II	117,7	128,5	46,8	159,2	42,9	111,1	3,9
III	132,2	108,3	49,7	135,4	47,1	80,2	2,6
IV	123,2	127,6	43,8	129,2	46,8	130,4	-3,0
V	114,2	106,8	45,8	112,0	46,9	112,5	-1,1
VI	108,8	101,3	45,2	103,2	48,4	112,0	-3,2
I-VI	962,0	97,8	241,2	122,6	303,1	106,5	-61,9
VII	109,9	106,1	47,9	108,1	52,8	121,7	-4,9
VIII	115,6	109,6	51,4	117,6	59,0	120,7	-7,6
IX	111,2	95,8	51,8	107,7	55,2	107,6	-3,4
X	118,1	96,9	54,8	105,6	53,1	111,1	1,7
XI	117,2	93,9	50,5	103,5	52,3	116,0	-1,8
XII	113,9	88,9	45,8	104,6	53,0	124,1	-7,2
I-XII	1913,0	95,6	503,2	109,3	668,6	111,1	-165,3
2012 I	90,2	75,7	43,6	110,7	44,5	104,0	-0,9
II	87,3	74,1	50,2	107,3	43,8	102,1	6,4
III	96,2	72,8	53,4	107,4	53,6	113,8	-0,2
	86,4	70,1	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa. Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2010 IV	3,57	8,9	7,1	93,20	3,8	197,50	1,8	152
V	3,77	9,5	7,7	93,41	4,0	197,79	1,9	143
VI	4,38	10,3	8,3	93,82	4,7	198,38	2,2	133
VII	4,32	10,1	8,1	95,19	4,5	199,46	2,2	129
VIII	4,47	9,1	7,6	96,70	4,6	200,62	2,2	123
IX	4,24	7,3	6,4	98,73	4,3	202,81	2,1	115
X	3,86	6,3	5,5	99,95	3,9	204,25	1,9	107
XI	3,81	6,2	5,3	101,44	3,8	205,07	1,9	102
XII	3,89	6,1	5,3	104,57	3,7	206,99	1,9	107
2011 I	3,71	5,2	4,5	119,96	3,1	221,25	1,7	101
II	3,95	5,1	4,4	124,77	3,2	224,68	1,8	100
III	4,23	5,3	4,6	126,79	3,3	226,05	1,9	104
IV	4,47	5,6	4,8	128,55	3,5	226,72	2,0	114
V	4,41	5,4	4,6	130,48	3,4	227,27	1,9	119
VI	4,57	5,6	4,9	132,81	3,4	227,26	2,0	113
VII	4,77	5,9	5,1	134,42	3,6	227,02	2,1	123
VIII	4,76	6,1	5,4	134,64	3,5	226,95	2,1	126
IX	5,01	6,4	6,1	133,32	3,8	226,50	2,2	130
X	5,08	6,4	6,2	133,52	3,8	227,47	2,2	133
XI	5,20	6,6	6,4	133,18	3,9	228,62	2,3	138
XII	5,57	7,1	6,8	132,90	4,2	228,79	2,4	152
2012 I	5,19	6,6	6,2	133,01	3,9	229,74	2,3	158
II	5,34	6,5	6,3	133,70	4,0	231,61	2,3	160
III	5,20	6,3	5,9	134,32	3,9	232,85	2,2	171
IV	5,29	6,3	5,7	136,32	3,9	237,71	2,2	177

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2010 IV	4,68	11,86	17,62	11,18	13,46	21,66	13,97	113,5	122,9	125,0
V	4,94	11,94	17,74	11,09	13,38	21,73	13,93	112,1	122,5	125,6
VI	5,74	12,43	17,96	11,29	13,85	21,85	13,84	111,4	121,7	122,6
VII	5,66	12,44	17,93	11,26	13,97	21,87	13,90	112,3	122,0	123,4
VIII	5,86	12,46	17,90	11,24	14,08	21,99	13,70	113,0	122,8	121,8
IX	5,56	12,38	17,95	11,18	14,08	22,03	13,87	113,7	122,7	124,1
X	5,06	11,97	17,85	11,14	13,86	21,96	14,01	115,8	123,0	125,8
XI	4,99	11,83	17,72	11,06	13,66	21,84	13,78	115,5	123,3	124,6
XII	5,10	12,04	17,84	10,98	13,68	21,65	13,93	113,6	121,4	126,9
2011 I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9
III	5,55	12,09	17,85	10,67	13,73	21,79	14,07	113,6	122,1	131,9
IV	5,86	12,60	18,00	10,79	14,04	21,92	14,06	111,4	121,8	130,3
V	5,78	12,64	18,17	10,90	14,46	21,96	14,27	114,4	120,9	130,9
VI	5,99	12,71	18,25	10,95	14,35	22,07	14,33	112,9	120,9	130,9
VII	6,25	12,83	18,39	11,13	14,54	22,36	14,34	113,3	121,6	128,8
VIII	6,24	12,84	18,55	11,14	14,64	22,26	14,25	114,0	120,0	127,9
IX	6,57	13,06	18,65	11,30	14,73	22,39	14,49	112,8	120,1	128,2
X	6,66	13,18	18,84	11,43	14,91	22,59	14,61	113,1	119,9	127,8
XI	6,82	13,49	19,07	11,53	15,01	22,76	14,81	111,3	119,3	128,4
XII	7,31	14,01	19,42	11,79	15,34	22,95	15,16	109,5	118,2	128,6
2012 I	6,82	13,93	19,37	11,81	15,51	22,94	15,35	111,3	118,4	130,0
II	7,02	13,85	19,52	12,10	15,39	23,01	15,42	111,1	117,9	127,4
III	6,84	13,85	19,59	12,18	15,20	23,13	15,42	109,7	118,1	126,6
IV	6,96	13,84	19,64	12,26	15,27	23,15	15,33	110,3	117,9	125,0

Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

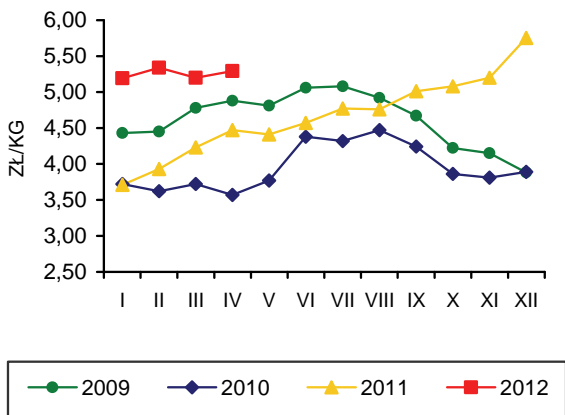
Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2010 VII	149,09	144,29	150,60	137,42	96,8	95,8	105,0
VIII	150,71	151,91	153,21	135,57	100,8	98,7	112,1
IX	144,75	145,17	144,79	130,96	100,3	100,3	110,9
X	137,91	132,70	141,02	126,20	96,2	94,1	105,2
XI	137,39	131,23	144,62	126,23	95,5	90,7	104,0
XII	139,44	133,66	149,40	126,26	95,9	89,5	105,9
2011 I	135,31	131,82	130,49	123,70	97,4	101,0	106,6
II	144,04	137,73	144,77	128,28	95,6	95,1	107,4
III	149,09	142,80	151,19	134,02	95,8	94,5	106,6
IV	154,51	152,43	159,49	138,05	98,7	95,6	110,4
V	157,03	152,92	160,30	141,56	97,4	95,4	108,0
VI	155,57	156,08	159,63	140,44	100,3	97,8	111,1
VII	157,03	158,44	160,83	141,49	100,9	98,5	112,0
VIII	155,71	154,28	158,10	139,64	99,1	97,6	110,5
IX	154,84	153,55	158,10	139,12	99,2	97,1	110,4
X	155,93	155,69	158,03	142,90	99,8	98,5	109,0
XI	159,80	156,67	164,83	148,55	98,0	95,0	105,5
XII	159,34	165,10	162,94	149,21	103,6	101,3	110,6
2012 I	151,41	155,14	154,45	139,84	102,5	100,4	110,9
II	157,99	166,28	162,29	141,36	105,2	102,5	117,6
III	161,60	165,19	164,85	143,25	102,2	100,2	115,5
IV	163,48	167,16	170,95	147,10	102,3	97,8	113,6
V	162,30	165,10	168,50	151,05	101,7	98,0	109,3

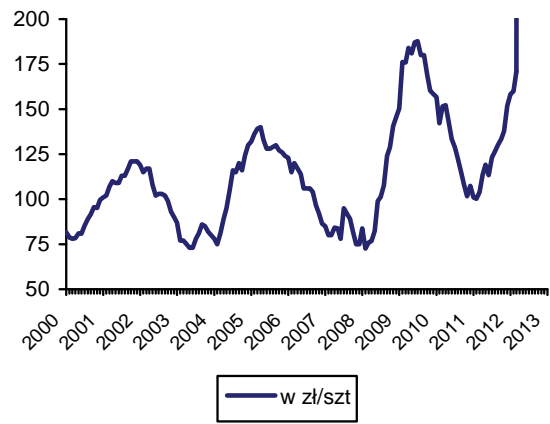
Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

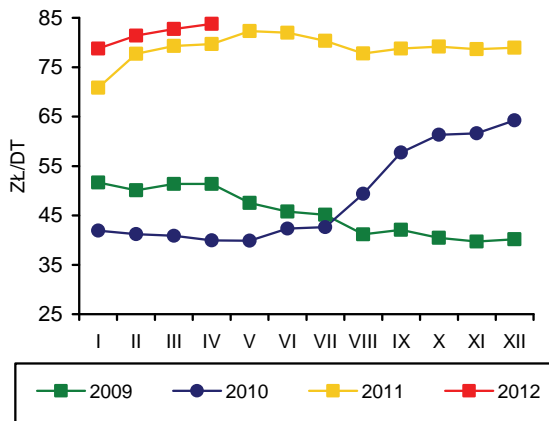
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

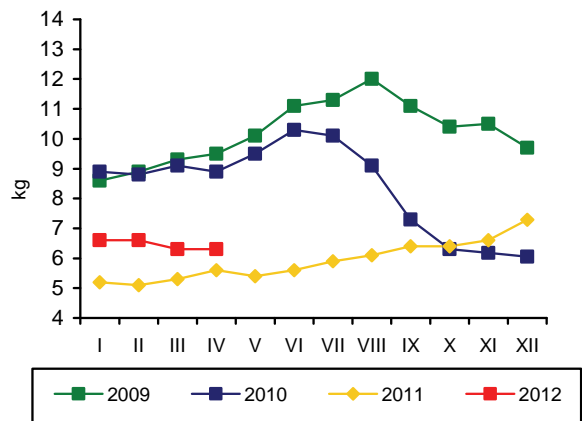
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

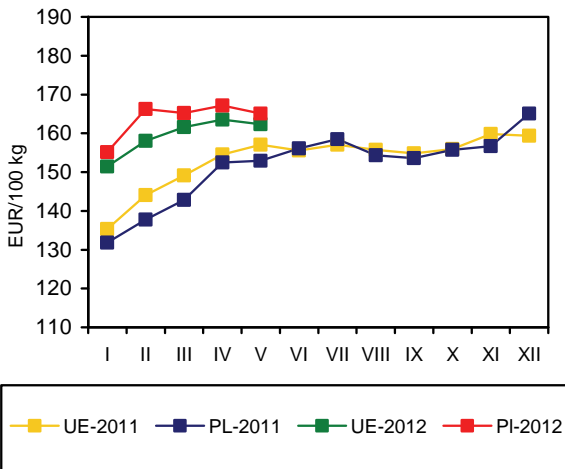
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

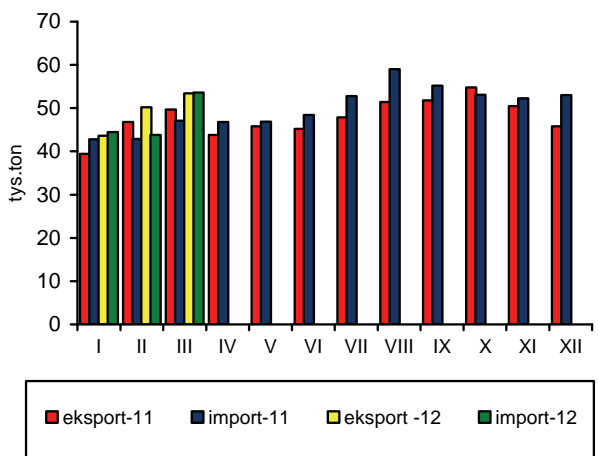
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

W kwietniu 2012 r., w zakładach przemysłu drobiarskiego zatrudniających co najmniej 50 pracowników, wytworzono 126 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 7,4% mniej niż przed miesiącem, ale o 8,6% więcej niż przed rokiem. W pierwszych czterech miesiącach br. produkcja przemysłowa wzrosła o 18% w relacji do analogicznego okresu poprzedniego roku.

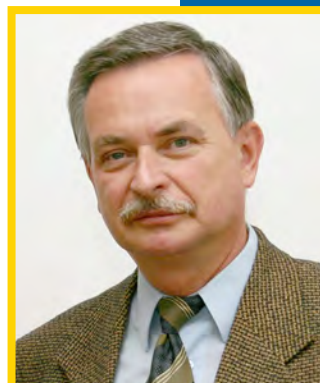
Utrzymuje się duży eksport mięsa drobiowego. W marcu 2012 r. wolumen sprzedaży zagranicznej był o 2,7% większy niż przed miesiącem i o 17,8% większy niż przed rokiem. W pierwszym kwartale br. eksport był większy o 16,7% niż w roku poprzednim. Przywóz mięsa drobiowego wzrósł o 21% w relacji do lutego. Był jednak o 2,4% mniejszy niż przed rokiem. W pierwszych trzech miesiącach br. zakupy zagraniczne zwiększyły się o 12,9% w porównaniu do analogicznego okresu przed rokiem. Nastąpiła więc poprawa dodatniego salda obrotów handlu zagranicznego tym mięsem. Eksport stanowił w marcu 32,3% wolumenu przemysłowej produkcji mięsa drobiowego tj. o 3,3 punktu procentowego więcej niż w poprzednim miesiącu. Jest to główny czynnik dynamizujący sektor drobiarski. Wskutek wysokich cen, spożycie krajowe mięsa drobiowego oraz wędlin drobiowych zmniejsza się.

W kwietniu 2012 r. ceny pasz przemysłowych dla drobiu wzrosły w relacji do poprzedniego miesiąca o 2,8%, ale były nadal o 2,4% niższe niż przed rokiem. Ceny pasz przemysłowych dla indyków wzrosły o 2,3% w porównaniu do marca i były o 0,6% niższe niż w kwietniu 2011 roku. W pierwszych czterech miesiącach br. w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem, mieszanki przemysłowych pasz pełnoporcjowych dla kurcząt rzeźnych potaniały o 0,5%, a dla indyków – o 0,1%. Trzeba więc podkreślić, że ceny pasz przemysłowych dla drobiu zbliżają się do wysokiego poziomu ubiegłorocznego, jednak przy wyższym niż wówczas poziomie cen skupu żywca.

W pierwszych czterech miesiącach 2012 r. taniejącym lekko paszom towarzyszył wzrost cen skupu żywca drobiowego. Kurczęta skupowane były po cenie o 2,5% wyższej niż przed rokiem, a indyki, o 7,4% wyższej. W maju ceny skupu kurcząt wzrosły o 1,3% w relacji do kwietnia, natomiast indyków były o 1,1% niższe. Opłacalność produkcji żywca drobiowego poprawiła się.

W maju 2012 r. tuszki kurcząt sprzedawane były przez zakłady drobiarskie po takiej samej cenie jak w kwietniu, ale o 35% wyższej niż w maju roku poprzedniego. Przeciętna cena zbytu mięsa indyczego spadła w tym czasie o 1,2%, była jednak o 5,2% wyższa niż w maju 2011 roku. W okresie pięciu miesięcy br. ceny zbytu tuszek kurcząt wzrosły o 20%, a indyków o 11,5%. Ceny skupu żywca drobiowego rosły wolniej niż ceny zbytu. Ich dynamika była zbliżona do dynamiki cen detalicznych.

W kwietniu 2012 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 32,3% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska należy do najtańszych. Różnica między cenami polskimi i unijnymi była korzystniejsza, w porównaniu z kwietniem 2011 roku. Relacja cen polskich i unijnych poprawiła się o 12,3 pkt. proc. Średnia cena unijna spadła w stosunku do kwietnia 2011 r. o 1,7%, podczas gdy cena polska o 9,3%. W tym samym czasie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Niemczech zmniejszyły się o 0,6%, we Francji wzrosły o 2,3%, a w Hiszpanii o 2%. Spadki cen tego mięsa notowane były też w Czechach i na Węgrzech. Znacząca przewaga cenowa polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim utrzymuje się i nadal stanowi główny czynnik konkurencyjności w handlu mięsem drobiowym.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
I	108	95,2	96,4	111,0	133,0
II	92,9	85,8	96,5	101,0	122,0
III	95,1	98,1	118,0	110,0	136,0
IV	105,0	99,0	101,0	116,0	126,0
V	99,1	97,0	139,0	116,0	
VI	94,2	101,5	112,0	118,0	
VII	105	107,0	116,0	112,0	
VIII	96	101,0	112,0	114,0	
IX	101	105,0	119,0	116,0	
X	108	113,0	125,0	128,0	
XI	93	105,0	123,0	127,0	
XII	97,7	107,0	122,0	127,0	
RAZEM	1195	1217,0	1368,0	1396,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2011	2012	2011	2012
I	2221	2669	33708	38729
II	2310	3018	33677	39540
III	3741	3653	34491	40617
IV	2443		31698	
V	2514		35373	
VI	1364		37292	
VII	1875		35162	
VIII	3242		33732	
IX	2764		38927	
X	2927		42285	
XI	3345		40861	
XII	2385		35822	
RAZEM	31131		433028	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	1276	1312	3,22	3,48	4,73	6,40	6,61	7,08
II	1356	1339	3,43	3,78	5,38	6,56	6,61	7,42
III	1373	1339	3,86	3,77	6,02	6,57	7,59	7,49
IV	1385	1377	3,92	3,79	6,16	6,61	7,62	7,52
V	1409		3,54	3,84	4,90	6,61	7,39	
VI	1422		3,55		5,39		6,92	
VII	1391		3,71		5,91		6,88	
VIII	1369		3,90		6,16		7,52	
IX	1337		4,00		6,20		7,61	
X	1327		3,84		6,76		7,63	
XI	1310		3,74		6,64		7,52	
XII	1302		3,62		6,52		7,12	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	1363	1387	4,93	5,86	7,17	9,01
II	1402	1400	5,18	5,71	7,16	8,90
III	1438	1414	5,28	5,67	7,78	8,54
IV	1454	1446	5,71	5,43	9,15	8,94
V	1466		5,87	5,37	8,39	8,83
VI	1505		6,20		8,49	
VII	1516		6,09		8,68	
VIII	1478		6,07		8,82	
IX	1438		5,82		9,09	
X	1411		5,94		8,96	
XI	1400		6,01		9,15	
XII	1383		6,03		9,29	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2010 I	112,42	241,55	168,53	174,43	191,61	138,55	133,51	159,24
II	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
III	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
IV	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
V	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
VI	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VII	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VIII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
IX	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
X	134,20	249,70	174,60	166,1	203,80	190,00	182,80	178,70
XI	116,10	250,00	178,50	171,30	205,00	184,20	189,00	176,60
XII	112,70	249,80	175,40	167,30	210,00	181,00	168,30	175,70
2011 I	126,20	250,00	182,00	167,30	216,60	178,90	160,50	176,40
II	137,20	249,00	182,50	168,70	220,00	182,00	165,00	179,30
III	149,10	250,40	180,40	170,30	220,00	187,10	166,10	181,60
IV	154,10	252,60	183,70	175,50	220,00	195,10	171,50	185,57
V	135,60	254,50	179,40	173,50	223,70	196,80	184,00	188,14
VI	134,10	256,60	182,10	178,40	225,00	190,20	191,50	188,29
VII	138,80	256,30	180,10	175,50	225,00	183,60	197,40	189,07
VIII	148,00	256,00	179,40	170,70	225,00	189,30	199,60	193,50
IX	141,90	256,00	180,80	162,00	225,00	193,00	201,50	192,00
X	135,10	256,00	177,50	152,50	225,00	197,70	192,90	189,60
XI	126,20	255,90	170,80	142,10	225,00	198,00	186,20	187,00
XII	119,30	255,00	170,80	144,40	225,00	198,00	178,20	186,10
2012 I	121,90	253,30	168,80	144,10	225,00	182,00	181,30	182,90
II	140,50	251,30	172,20	152,70	225,00	185,40	177,30	184,10
III	139,30	251,00	175,10	152,80	225,00	194,50	182,10	186,60
IV	139,80	251,00	172,50	155,50	225,00	199,10	183,60	185,00

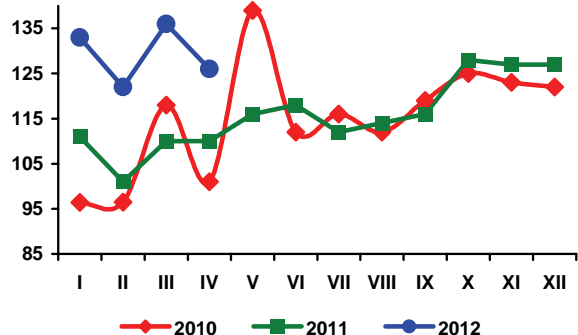
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

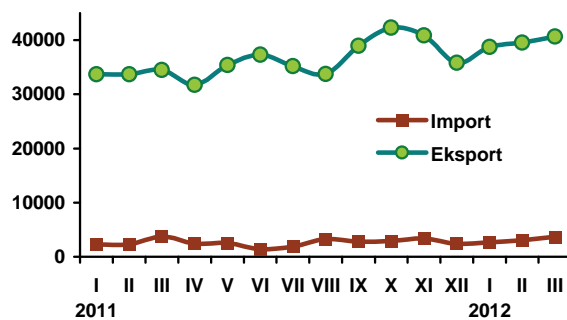
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
I	1,42	1,50	1,45	0,21	0,21	0,21
II	1,46	1,50	1,50	0,21	0,21	0,20
III	1,49	1,49	1,51	0,23	0,23	0,21
IV	1,60	1,63	1,58	0,21	0,22	0,20

Źródło: Dane GUS.

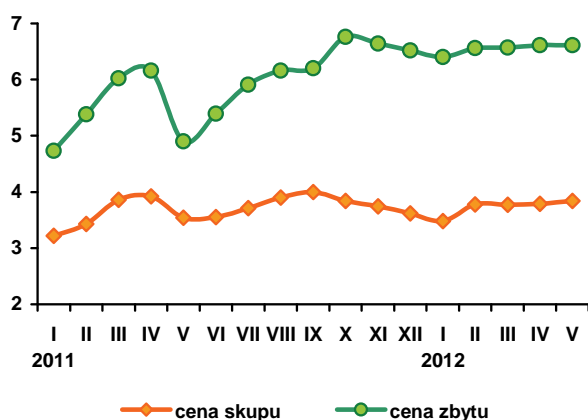
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

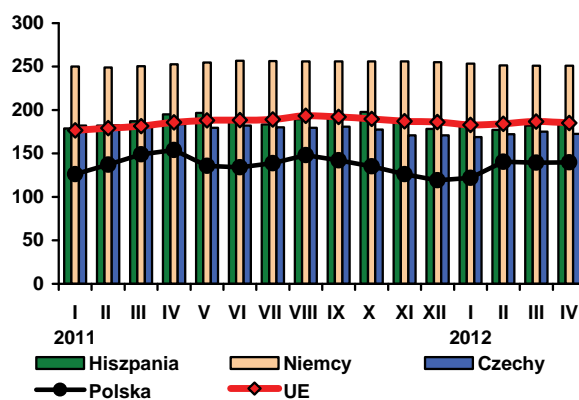
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W maju 2012 r. średnia cena sprzedaży jaj świeżych wszystkich klas wagowych wyniosła 39,95 zł za 100 sztuk i, mimo spadku w relacji do marca i kwietnia, była nadal o 59% wyższa niż notowana przed rokiem. W relacji maj do kwietnia 2012 r., najbardziej potaniały jaja małe: klasy S – o 28%. Najmniej jaja duże klasy XL, o 20,6%. Ceny jaj pozostałych klas wagowych obniżyły się o ok. 23%. Średnia cena jaj wszystkich klas wagowych była w maju o 23,4% niższa niż w kwietniu i o 32,5% niższa niż w marcu, kiedy notowano ich najwyższy poziom.

Geny jaj obniżają się więc po silnym wzroście, jaki miał miejsce w pierwszych trzech miesiącach roku w związku z upływem terminu wymiany starych klatek na nowe w baterijnym chowie kur niosek. Nie wszyscy producenci w państwach członkowskich UE zdążyli dokonać tej wymiany. W całej Unii nastąpiło obniżenie podaży jaj. W Polsce pogłowie kur niosek zmniejszyło się, a produkcja jaj konsumpcyjnych uległa redukcji. Nie był to jednak spadek drastyczny,

a jaja znajdowały się w ciągłej sprzedaży. Mniejsza podaż, wraz ze zbliżającymi się Świętami Wielkiej Nocy spowodowała silny wzrost cen jaj, szczególnie w marcu. Od kwietnia ceny jaj spadają mimo, że podstawowe parametry rynku nie zmieniły się znacząco, ale ich poziom jest wysoki.

W styczniu 2012 r., w reakcji na zapowiedź zwiększonej podaży jaj do przemysłowego przerobu – jaja pochodzące ze starych klatek miały być sprzedawane wyłącznie do przetwórstwa, ceny skupu przemysłowego obniżyły się o 3,4% w relacji do poprzedniego miesiąca. W lutym i w marcu nastąpił ich gwałtowny wzrost. Od kwietnia ceny jaj skupowanych do przetwórstwa obniżają się.

W maju były one o 12,5% niższe niż w kwietniu i o 45% niższe niż w marcu. W okresie pięciu miesięcy 2012 r. w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku, jaja przerobowe były aż o 97% droższe. Również w relacji do 2010 r. ceny skupu przemysłowego były wyższe o 28%.

W maju 2012 r. ceny pasz pełnoporcjowych zużywanych w produkcji jaj wzrosły o 3,5% w relacji do kwietnia. Były jednak jeszcze o 4% niższe niż w maju 2011 r. W pierwszych czterech miesiącach br. przemysłowe mieszanki paszowe dla kur niosek były o 2,3% tańsze niż w analogicznym okresie 2011 r. Opłacalność produkcji jaj utrzymała się na wysokim poziomie.

W kwietniu bieżącego roku w całej Unii Europejskiej miał miejsce spadek cen jaj konsumpcyjnych. Szczególnie silnie potaniały jaja w Niemczech – o 26% i w Holandii – o 22,4%. W Czechach ceny jaj obniżyły się o 15%, a we Francji o 10%. W okresie od kwietnia 2011 r. do kwietnia 2012 r., jaja podrożały jednak na rynku unijnym średnio o 76%, a w Polsce aż o 95%. Relacje przeciętnych cen sprzedaży jaj w Polsce i we Wspólnocie pogorszyły się. W kwietniu 2011 r. polskie jaja kosztowały w przeliczeniu na euro

o 3,4% więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, a w kwietniu 2012 r. były niemal o 15% droższe.

Według wstępnych danych w marcu 2012 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był mniejszy niż przed rokiem o 22,5%, a import o 21%. Przyczyniły się do tego szczególnie wysokie ceny jaj notowane w marcu. Eksport przetworów z jaj zwiększył się natomiast o 77%, a import zmalał o ok. 40%. W pierwszych trzech miesiącach 2012 r., mimo rosnących cen na rynku wewnętrznym, eksport jaj świeżych zwiększył się o 2% w porównaniu z tym samym okresem przed rokiem, a przetworów z jaj, o 32%. Import był znacząco mniejszy, co pośrednio świadczy o braku luki podażowej na rynku krajowym.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	2226	1600	15106	18080	444	615	1271	1266
II	1903	1638	13301	14916	851	683	1261	1467
III	1586	1256	16468	12778	1008	597	1341	2371
IV	1586		14814		900		1053	
V	1317		16342		772		1063	
VI	1242		14182		1025		1042	
VII	2532		12765		970		1148	
VIII	1171		19881		1090		1356	
IX	1470		8623		735		1259	
X	1740		10861		822		1360	
XI	2200		16276		974		1543	
XII	2055		15384		651		1140	
RAZEM	19028		174103		10242		14837	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

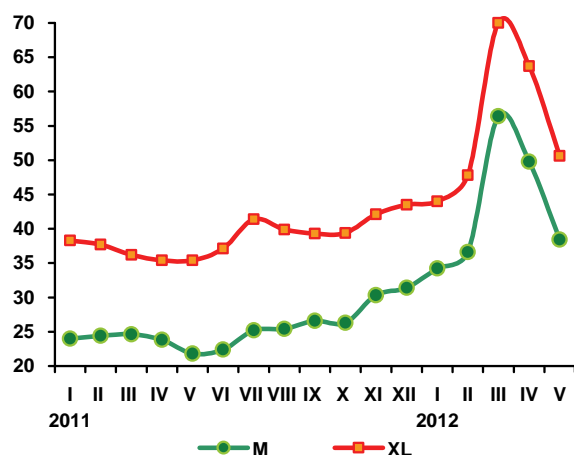
Miesiące	XL		L		M		S	
	2011	2012	2011	2011	2011	2012	2011	2012
I	38,30	44,00	29,00	35,60	24,00	34,20	19,00	26,10
II	37,70	47,80	28,20	40,20	24,40	36,60	19,50	30,60
III	36,20	70,00	27,80	60,70	24,60	56,40	19,40	49,30
IV	35,40	63,70	25,90	51,40	23,80	49,80	18,40	43,60
V	35,40	50,60	25,90	39,50	21,80	38,40	17,40	31,30
VI	37,10		25,90		22,40		17,90	
VII	41,40		31,00		25,20		21,60	
VIII	39,90		30,20		25,40		20,10	
IX	39,30		28,50		26,60		21,50	
X	39,40		31,80		26,30		20,50	
XI	42,10		33,60		30,30		23,90	
XII	43,50		33,90		31,40		25,90	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

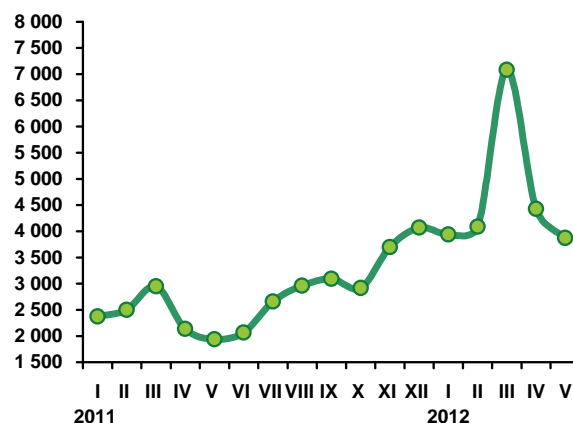
Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,97	90,80	103,23	74,88	55,66	100,17
IX	114,90	97,98	106,32	96,42	66,10	107,79
X	113,14	98,25	90,86	79,92	58,42	101,88
XI	112,21	94,80	96,95	77,15	57,23	102,16
XII	110,82	90,65	113,90	87,31	59,69	105,54
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	109,39	137,50
II	154,00	134,81	163,63	157,69	131,86	151,21
III	221,41	213,58	227,54	209,31	176,72	193,36
IV	199,67	181,50	168,66	188,05	150,77	173,83

Źródło: Dane MRiRW.

W 2011 r. światowa produkcja baraniny wyniosła 13,5 mln ton i była o 4% większa niż w 2010 r.. Wzrost produkcji wystąpił między innymi w Unii Europejskiej (o 2%) i w Indiach (o 1%). Spadek produkcji nastąpił przede wszystkim w krajach będących największymi światowymi eksporterami baraniny, tj. w Australii (o 14%) i Nowej Zelandii (o 12%).

FAO przewiduje, że w 2012 r. światowa produkcja baraniny pozostanie na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego. W Australii i Nowej Zelandii będzie miał miejsce niewielki jej wzrost natomiast w Unii Europejskiej nastąpi niewielki jej spadek. Komisja Europejska przewiduje, że w 2012 r. produkcja baraniny w UE-27 może wynieść 784 tys. ton, wobec 789 tys. ton w 2011 r.

Powyższe oceny wskazują, że ceny jagniąt w Nowej Zelandii i w Australii będą charakteryzowały się tendencją spadkową, co potwierdzają dotychczasowe obserwacje. W I kwartale 2012 r. ceny jagniąt w Nowej Zelandii były niższe niż przed rokiem o 15%, a w Australii o 20%. W kwietniu i w maju spadek cen był jeszcze głębszy.

Pomimo to Komisja Europejska przewiduje, że w 2012 r. import jagniąt i owiec z krajów trzecich do Unii Europejskiej będzie mniejszy niż w 2011 r., z uwagi na mniejsze spożycie. Głębszy spadek spożycia aniżeli podaży baraniny i jagnięciny może niekorzystnie odbijać się na przyszłym rozwoju cen tak na rynku unijnym jak i na polskim.

W maju 2012 r. przeciętna cena jagniąt wyniosła w UE-27 582 EUR/100 kg wagi poubojowej, była o 1%

wyższa niż w maju 2011 r. Przeciętna cena owiec ciężkich osiągnęła 518 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 6% niższa niż rok wcześniej. O spadku cen owiec ciężkich zdecydował ich spadek w Wielkiej Brytanii. W maju przeciętna cena owiec ciężkich w tym kraju wyniosła 527 EUR/100 kg i była o 15% niższa niż w maju 2011 r.

Przeciętna cena polskich owiec ciężkich wyniosła w maju 2012 r. 410 EUR/100 kg, a więc tyle samo co przed rokiem. Cena ta wyrażona w złotych kształtowałaby się na poziomie 176 PLN/100 kg wagi poubojowej (8,27 zł/kg wagi żywej), wobec 162 PLN/100 kg wagi poubojowej (7,61 zł/kg) przed rokiem o tej porze. Wzrost ceny wyrażonej w złotych jest pochodną deprecjacji złotego względem euro, która zawsze jest czynnikiem sprzyjającym cenom owiec na polskim rynku.

Rozwój cen owiec i jagniąt w następnych miesiącach roku jest niepewny. Co prawda Komisja Europejska zakłada, że w 2012 r. przeciętna cena jagniąt w UE-27 może być wyższa niż w 2011 r. nawet o około 15%, a owiec ciężkich o około 3%. Jednakże dotychczasowe notowania wskazują, że prawdopodobieństwo sprawdzenia się tej prognozy jest małe, a realia rynkowe mogą okazać się odmienne. Tak czy inaczej ceny na polskim rynku będą w najwyższym stopniu uzależnione od kursu złotego względem euro.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012 ^{a)}	Zmiana w % 2012/2011
I półrocze	899	1054	950	90
II półrocze	875	595	500	84
Rok	1774	1649	1450	88

a) prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2011	21,4	78,2	62,3	255,2	69,7	82,3	59,1	97,7	71,5	72,8	61,4	105,8	1037
2012	0,2	15,9	174,6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1000 ^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	0,9	20,3	280,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	96,4
Import 2011	25,5	29,6	31,9	49,2	172,8	92,8	110,6	125,7	53,8	77,6	27,0	22,2	819
2012	53,6	55,7	74,6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	800 ^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	210,2	188,2	233,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	97,7

b) prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2010/2011	6,32	6,10	5,60	6,39	6,22	6,06	5,64	8,02	5,65	6,60	7,79	8,28
201/2012	7,24	7,45	7,05	7,16	6,92	6,80	6,02	9,61	7,42	6,55	8,49	8,34
miesiąc roku poprzedniego = 100	114,6	122,1	125,9	112,1	111,3	112,2	106,7	119,8	131,3	99,2	110,0	100,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg				EUR/kg			
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową			
II.....2011	7,1	15,1		1,81	3,85			
III	7,9	16,8		1,97	4,19			
IV	8,9	18,9		2,24	4,77			
V	8,2	17,4		2,08	4,43			
VI	7,8	16,6		1,96	4,17			
VII	7,8	16,6		1,98	4,21			
VIII	7,9	16,8		1,92	4,09			
IX	8,4	17,9		1,94	4,13			
X	7,8	16,6		1,79	3,81			
XI	8,4	17,9		1,90	4,04			
XII	10,7	22,8		2,39	5,09			
I 2012	9,2	19,6		2,10	4,47			
II	8,7	18,6		2,09	4,45			
III	9,1	19,4		2,20	4,68			
IV	9,1	19,4		2,18	4,64			

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2010	43,63	43,64	42,66	42,66	43,50	43,70	43,79	43,79	43,27	43,04	42,78	42,77
2011	43,25	43,25	43,68	45,55	46,19	45,62	45,32	45,16	43,39	44,43	43,85	43,97
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,1	99,1	102,4	106,8	106,2	104,3	103,5	103,1	100,3	103,2	102,5	102,8

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-27												
2010/2011	535,9	570,1	599,1	626,2	627,4	615,6	614,5	572,1	553,8	567,6	601,2	578,8
2011/2012	582,1	597,8	617,9	646,1	669,6	683,4	691,3	602,5	582,8	584,6	593,1	581,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,6	108,6	103,1	103,2	106,7	111,0	112,5	105,3	105,2	103,0	98,7	100,5
Włochy												
2010/2011	515,7	512,9	517,2	542,2	549,6	564,8	545,5	464,8	453,9	465,1	550,7	507,7
2011/2012	509,8	511,9	513,4	515,4	515,9	576,8	594,7	601,8	604,5	605,0	607,3	607,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,9	99,8	99,3	95,1	93,9	102,1	109,0	129,5	133,2	130,1	110,3	119,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-27 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-27												
2010/2011	442,1	416,5	430,6	426,6	413,9	429,6	451,6	449,6	459,8	486,9	534,7	551,1
2011/2012	491,0	466,7	453,7	446,2	452,8	473,0	501,9	517,7	512,7	519,2	541,5	518,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	110,3	111,1	105,4	104,6	109,4	110,1	111,1	115,1	111,5	106,6	101,3	94,1
Wielka Brytania												
2010/2011	472,0	420,8	443,6	425,5	398,7	418,8	455,2	464,5	469,2	511,6	581,7	616,4
2011/2012	511,7	471,5	456,7	436,0	439,2	471,7	527,0	529,3	524,9	530,9	562,5	527,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,4	112,0	103,0	102,5	110,2	112,6	115,6	114,0	111,9	103,8	96,7	85,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2010/2011 NZD/szt. 15 kg	75,46	78,53	82,26	82,52	90,20	91,50	84,15	80,42	81,56	81,44	83,58	71,36
2011/2012 NZD/szt. 15 kg	92,82	91,88	94,39	92,00	96,50	100,9	88,36	73,44	69,50	64,50	64,08	51,38
miesiąc roku poprzedniego = 100	123,0	117,0	114,7	111,5	107,0	110,3	105,0	91,3	85,2	79,2	76,7	72,0

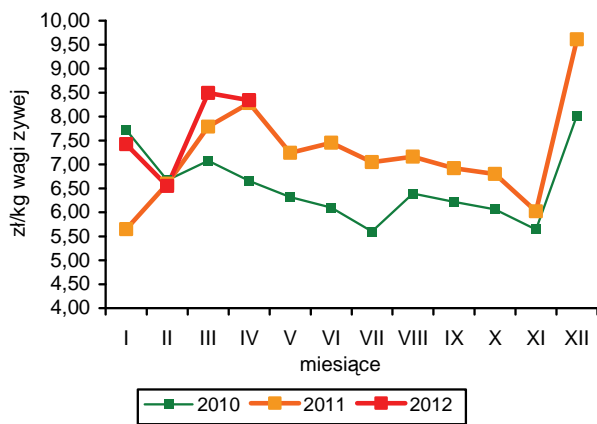
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

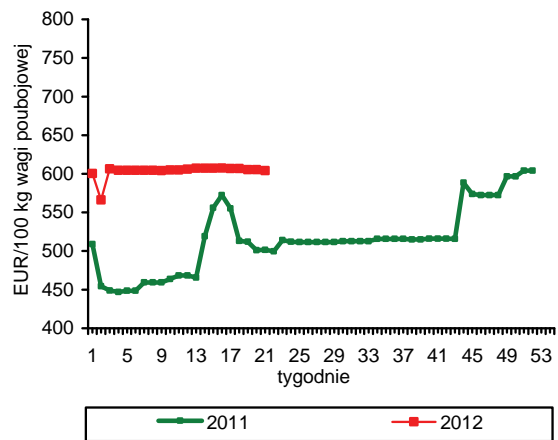
Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2010/2011 AUD/100 kg cwe	491	447	495	489	454	497	517	568	620	606	625	558
2011/2012 AUD/100 kg cwe	514	499	489	519	519	519	512	461	475	478	441	427
miesiąc roku poprzedniego = 100	104,7	111,6	98,8	106,3	114,3	104,4	99,0	81,2	76,6	78,9	70,6	76,5

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

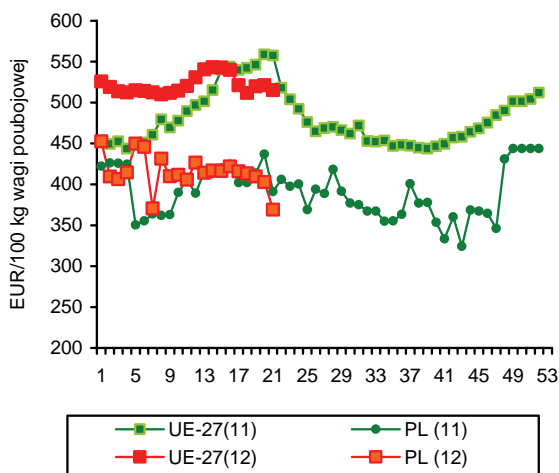
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

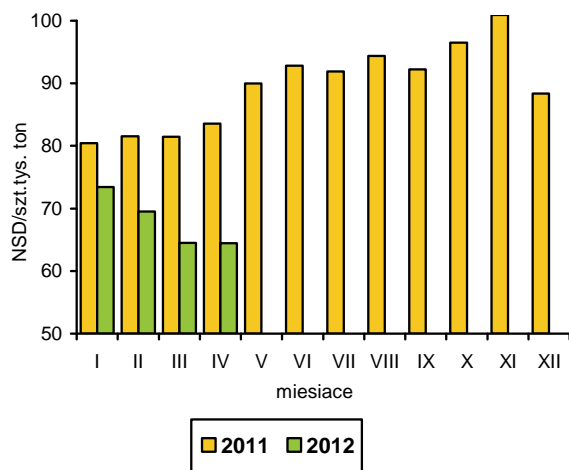
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

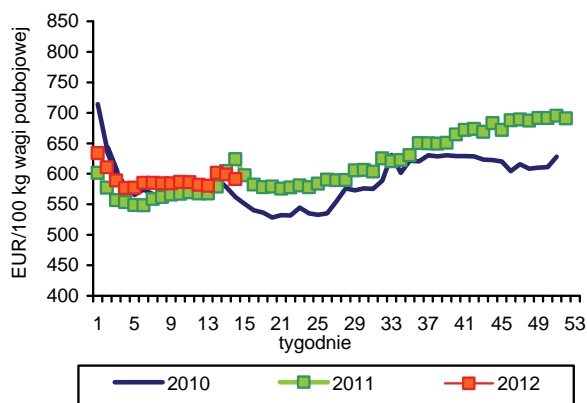
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

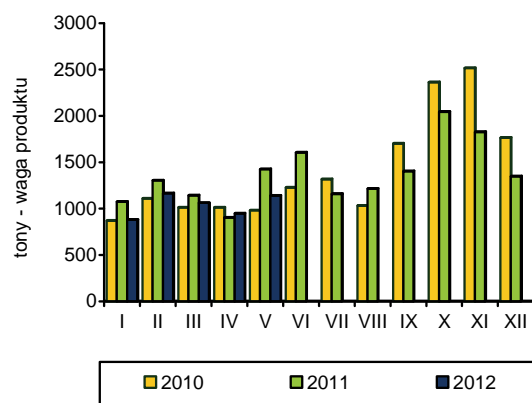
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Utrzymujące się na niskim poziomie połowy szprotów (26,5 tys. ton) i śledzi (5,1 tys. ton) powodują, że wielkość połowów ryb na Bałtyku ogółem w okresie styczeń-kwiecień 2012 r. była o 16,6% niższa niż przed rokiem i wyniosła 41,3 tys. ton. Dopuszczenie do połowów dorszy wszystkich uprawnionych statków (w poprzednich trzech latach połowy rokrocznie prowadziła tylko 1/3 liczba spadek) spowodowało natomiast wzrost wyładunków tych ryb w porównaniu z rokiem poprzednim aż o 60% do 5,3 tys. ton. O 7% zwiększyły się także połowy storni (4,2 tys. ton).

W I kwartale 2012 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła 87,1 tys. ton i była o 1,9% wyższa niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Wzrost produkcji nadal determinowany jest przez pogłębione przetwórstwo śledzi (marynaty, sałatki i konserwy) oraz łososi (ryby wędzone) z przeznaczeniem na zaopatrzenie rynków zewnętrznych. Produkcja tych wyrobów zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim odpowiednio o 12,3 i 6,1% do 29,1 oraz 11,3 tys. ton. Rośnie także produkcja przetworów i konserw z innych ryb, w tym najbardziej z łososi (o 29% do 0,8 tys. ton), sardynek i szprotów (o 11,9% do 3,5 tys. ton), makreli (o 7,2% do 3,1 tys. ton) oraz mrożonych filetów z ryb morskich (o 4,8% do 6,6 tys. ton). Jedną z niewielu grup produktów, gdzie odnotowano duży spadek przetwórstwa były inne ryby wędzone (głównie makrele, szproty). Łącznie wyprodukowano 6,3 tys. ton tych wyrobów, tj. o 40% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Eksport przetworów ze śledzi zwiększył się w I kwartale 2012 r. dwukrotnie do 27,2 tys. ton, a wędzonych łososi o 23% do 8,9 tys. ton. Większość tych produktów trafiła na rynek niemiecki – odpowiednio 87% (śledzie) i 76% (łososie). O 20% w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego zwiększył się także wywóz – filetów z dorszy (4,3 tys. ton), a największymi ich odbiorcami była Francja i Niemcy. Import ryb i przetworów rybnych utrzymał się na poziomie roku poprzedniego (117,1 tys. ton), co przy rosnącym eksporcie, może wskazywać na kolejne ograniczenie popytu wewnętrznego. Na spadek spożycia ryb w kraju nadal wpływają wysokie ceny transakcyjne. Wartość importu ogółem zwiększyła się wprawdzie tylko o 5,4% (do 1158 mln zł), ale wynikało to z blisko 30% obniżki cen łososi, które stanowią aż 39% wartości całego przywozu. Pozostałe gatunki ryb były droż-

sze niż przed rokiem od ok. 40-55% w przypadku śledzi i tuńczyków, 20-25% dla makreli i dorszy oraz o 16% w przypadku pang. Niewielki wzrost cen odnotowano w przypadku mintajów (o 3%), a niższe o 3% były ceny tilapii. W konsekwencji o 30-40% ograniczono przywóz pang, tilapii i tuńczyków oraz o 12% makreli, a więcej sprowadziliśmy łososi (o 23%) i dorszy (o 10%). Informacje odnośnie wielkości importu śledzi podlegają weryfikacji, gdyż wg wstępnych danych ich przywóz był w analizowanym okresie niższy niż przed rokiem o 6% i w rzeczywistości możliwy byłby całkowity brak tych ryb na rynku krajowym.

W okresie styczeń-kwiecień 2012 r. ryby, przetwory rybne i owoce morza były droższe niż w tym samym okresie roku poprzedniego o 10,6%. Dynamika wzrostu jednak słabnie, gdyż w kwietniu, w porównaniu z grudniem ub.r. wzrost cen wyniósł 2,6% i był wyraźnie niższy od wzrostu cen żywności ogółem (3,7%). Od początku roku największy wzrost cen odnotowano w przypadku ryb solonych – o 7,4%. Więcej niż przeciętnie podrożały także konserwy (o 3,4%) oraz ryby morskie świeże i mrożone (o 3,0%). Spośród produktów, monitorowanych przez GUS największy wzrost cen w okresie grudzień 2011 r. – kwiecień 2012 odnotowano w przypadku produktów śledziowych: śledzi dalekomorskich solonych (o 7,9%), płatów śledziowych (o 7,0%) i filetów ze śledzia w śmietanie (o 5,9%). Staniały natomiast wędzone łososie i krewetki (o 0,3%). Na poziomie zbytu wzrost cen śledzi był zdecydowanie mniejszy i wyniósł w tym czasie 3-4% w zależności od asortymentu. O 5% niższe niż w grudniu notowano ceny filetów z morskiczka, a o 8,3% droższe były filety z mintaja. Mała podaż szprotów i śledzi z połowów własnych powoduje, że ceny oferowane rybakom przez firmy skupujące utrzymują się na wysokim poziomie i wynoszą odpowiednio ok. 2,2-2,6 zł/kg i 1,4-1,5 zł/kg. Odwrotna sytuacja ma miejsce w przypadku dorszy, gdzie obserwujemy znaczny spadek cen z ok. 6,0 zł/kg w marcu do ok. 3,5-4,5 zł/kg w maju br. Może to być także wynikiem zaopatrywania się przetwórci w tańszy surowiec z importu.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowną	łosoś bałtycki
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2011 ^a III	5 819	3 380	1 114	1 371	87	11 771	9 094	317
IV	12 804	3 919	1 269	461	447	18 900	4 044	374
V	14 734	1 062	1 666	554	318	18 334	1 743	118
VI	5 165	2 484	1 649	803	277	10 378	145	19
VII	942	2 417	223	957	292	4 831	539	15
VIII	740	3 267	189	801	332	5 329	1 255	46
IX	1 304	2 984	1 057	715	351	6 411	1 145	36
X	702	2 775	1 056	725	177	5 435	1 652	272
XI	1 707	2 603	1 375	752	90	6 527	2 961	526
XII	1 686	147	1 308	524	104	3 769	5 578	3 732
2012 ^a I	2 586	1 118	1 574	719	45	6 042	5 709	938
II	3 082	1 101	895	686	27	5 791	2 872	553
III	11 285	1 639	1 694	2 350	153	17 121	8 564	1 348
IV	9 536	1 217	1 091	424	70	12 338	1 394	29
Wskaźnik zmian (%)								
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	74,5	31,1	86,0	92,0	15,7	65,3	34,5	7,8
<u>I-IV 2012</u> <u>I-IV 2011</u>	89,8	41,8	157,4	107,3	49,2	83,4	51,2	206,8

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 44	85 788	181 906	97 291	12 030	10 973	312 522
2011 III	922	3 367	8 232	18 050	9 768	1 278	1 069	30 571
IV	716	3 484	7 475	15 207	8 025	1 091	875	26 882
V	529	3 227	5 213	12 559	6 032	1 018	899	21 528
VI	660	2 535	5 081	12 773	6 313	951	816	21 049
VII	264	2 559	5 027	11 380	6 177	747	695	19 230
VIII	257	2 148	5 188	13 070	6 500	843	775	20 663
IX	625	2 996	6 594	15 819	8 208	1 096	1 048	26 034
X	944	2 963	7 049	17 581	9 766	1 015	1 039	28 537
XI	1 023	3 434	8 221	18 471	10 196	1 024	1 085	31 149
XII	874	3 506	10 295	17 318	10 126	1 083	813	31 993
2012 I	792	3 545	6 012	15 939	8 950	950	1 018	26 293
II	852	3 194	7 113	18 689	10 911	1 004	1 066	29 848
III	855	4 189	7 867	18 062	9 268	1 583	1 055	30 973
Wskaźnik zmian (%)								
<u>III 2012</u> <u>III 2011</u>	92,7	124,4	95,6	100,1	94,9	123,9	98,7	101,3
<u>I-III 2012</u> <u>I-III 2011</u>	100,3	113,9	81,9	110,4	112,3	111,9	107,2	101,9

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	112,5
2011^b I-XII	345,3	112,9	51,2	38,5	63,4	439,9	183,1	86,2	36,4	105,6
2011 ^b III	32,9	9,5	5,1	3,2	5,5	39,3	15,4	9,0	4,0	9,1
IV	30,1	8,3	4,7	3,2	3,3	32,7	12,7	6,5	2,4	8,7
V	31,5	7,8	3,7	2,7	4,0	30,7	12,8	6,0	2,1	7,9
VI	28,1	9,6	4,4	2,7	3,6	28,4	10,6	5,4	2,3	7,3
VII	22,7	8,0	3,9	2,4	4,9	29,9	12,9	5,0	2,7	7,2
VIII	24,9	7,6	3,4	2,8	8,2	29,5	13,3	5,2	2,5	6,4
IX	26,3	8,6	3,7	3,0	6,9	39,5	15,6	9,0	3,9	9,0
X	27,3	10,3	4,4	3,6	5,7	41,4	18,0	8,5	3,3	9,5
XI	29,2	13,6	5,0	3,9	3,3	48,1	21,2	8,0	4,4	11,5
XII	34,0	12,6	4,1	5,4	6,6	41,5	15,9	7,2	3,0	11,7
2012 ^b I ^c	26,5	14,7	4,6	3,0	0,8	39,4	16,1	8,2	2,7	10,3
II ^c	24,8	13,3	4,4	3,4	1,4	35,3	15,1	7,0	3,3	8,1
III	29,4	13,5	4,6	4,0	2,3	42,5	15,1	7,7	3,7	13,2
Wskaźnik zmian (%)										
<u>III 2012</u> <u>III 2011</u>	89,4	142,1	90,2	125,0	41,8	108,1	98,1	85,6	92,5	145,1
<u>I-III 2012</u> <u>I-III 2011</u>	88,5	155,4	96,5	119,5	26,8	99,3	92,4	89,8	99,0	118,8

^a z eksportem burtowym oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b (03035410)			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b (03021400)	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03042985 ^b (03047500)	panga 03042903 ^b (03046200)	morszczuk 03042956 ^b (03047415)		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011^a I-XII	6,03	6,41	5,49	4,86	5,17	6,13	6,73	11,53	17,89	10,47
2011 ^a III	5,64	4,95	5,05	5,22	4,68	6,24	6,41	10,17	21,19	9,36
IV	5,85	3,56	5,05	4,45	5,10	6,12	6,11	10,68	22,11	9,23
V	5,94	5,45	5,13	-	4,77	5,69	6,25	10,35	20,71	7,37
VI	5,74	5,57	4,94	-	5,33	6,00	6,57	10,63	18,40	10,03
VII	5,81	5,67	5,29	-	5,50	6,09	6,74	10,90	17,09	11,17
VIII	5,84	5,65	5,23	-	5,35	5,63	6,90	11,24	15,67	7,73
XI	6,26	6,25	6,12	7,79	5,94	5,79	7,11	12,05	15,92	12,63
X	7,90	7,47	6,20	6,35	6,47	7,08	7,67	12,88	15,38	12,55
XI	8,06	7,66	6,35	6,42	6,51	5,83	7,57	12,51	14,46	13,45
XII	7,60	7,96	5,90	6,69	5,71	6,17	7,66	13,32	15,25	15,47
2012 ^a I	8,06	8,19	6,29	7,00	6,64	6,92	7,54	13,22	15,14	14,16
II	8,65	8,25	6,38	5,33	6,37	6,67	7,64	13,09	14,77	14,78
III	8,33	7,89	6,26	6,10	6,46	6,27	6,66	12,94	15,40	14,26
Wskaźnik zmian (%)										
<u>III 2012</u> <u>III 2011</u>	147,7	159,4	124,0	116,9	138,0	100,5	103,9	127,2	72,7	152,4
<u>I-III 2012</u> <u>I-III 2011</u>	157,0	186,9	125,5	123,6	140,8	102,5	116,2	129,3	71,7	158,8

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej (w nawiasie kod według nowej nomenklatury z 2012 r.)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b (03047190)			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b (03054300)	Krewetki przetw. 160520 ^b (160521)	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b (03024390)
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	2,38	0,51
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50
2011 ^a I-XII	7,27	21,98	18,97	19,64	49,19	42,99	35,95	2,50	0,85
2011 ^a III	7,77	21,52	19,18	20,19	49,66	40,50	35,00	2,50	1,03
IV	7,49	21,34	18,26	18,04	49,14	42,29	33,67	2,41	0,85
V	7,47	19,46	17,27	19,09	48,60	39,33	25,46	2,46	0,77
VI	5,25	20,72	20,13	17,82	48,35	39,38	35,73	2,40	0,72
VII	6,04	21,25	19,82	20,22	50,94	40,51	37,11	2,50	-
VIII	8,01	22,34	18,20	18,30	50,25	42,00	40,37	2,70	-
IX	8,51	22,78	18,69	20,61	49,26	43,98	40,49	2,74	0,67
X	8,95	25,04	19,92	21,60	52,71	47,45	38,63	2,70	0,62
XI	5,07	26,60	17,62	20,98	47,84	49,16	40,64	2,72	0,66
XII	9,40	25,15	22,23	22,35	48,73	47,05	35,81	-	0,67
2012 ^a I	4,18	25,61	19,57	22,44	46,56	47,53	37,99	3,07	-
II	5,23	23,46	19,18	21,33	43,32	44,22	36,78	3,64	-
III	4,91	23,62	20,24	20,10	42,92	44,84	.	3,54	0,93
Wskaźnik zmian (%)									
<u>III 2012</u> <u>III 2011</u>	63,2	109,8	105,5	99,6	86,4	110,7	x	141,6	90,3
<u>I-III 2012</u> <u>I-III 2011</u>	63,0	121,4	105,1	108,9	91,2	114,5	x	140,9	98,9

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	x	7,56	75%	9,18	75%
2011 III	11,38	-	12,39	61%	11,34	62%	8,01	x	6,97	73%	7,53	66%
IV	11,50	-	12,41	60%	12,59	68%	8,64	x	7,05	73%	7,90	68%
V	10,88	-	12,30	60%	12,58	68%	8,65	x	7,16	73%	7,99	68%
VI	11,62	-	12,22	58%	12,58	67%	8,69	x	7,40	75%	8,64	72%
VII	11,69	-	12,25	58%	b.d.	x	8,85	x	7,49	76%	8,95	74%
VIII	11,79	-	12,30	58%	12,58	67%	8,81	x	7,47	76%	9,02	74%
IX	11,75	-	12,28	58%	12,60	66%	8,83	x	7,59	76%	9,77	80%
X	12,03	-	12,38	58%	12,62	65%	8,85	x	8,38	81%	10,95	84%
XI	12,10	-	12,47	58%	12,60	62%	8,91	x	8,65	79%	12,22	87%
XII	11,94	-	12,28	56%	14,19	69%	8,65	x	8,80	76%	12,31	82%
2012 I	11,99	-	12,29	57%	14,62	70%	9,41	x	8,98	76%	12,66	82%
II	11,71	-	12,20	56%	14,44	68%	9,34	x	8,99	74%	12,76	82%
III	11,63	-	12,48	57%	14,28	67%	9,40	x	9,01	73%	12,67	80%
IV	11,57	-	12,45	56%	13,48	63%	9,37	x	9,04	73%	12,78	80%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	100,6	x	100,3	x	107,1	x	108,4	x	128,2	x	161,8	x
<u>I-IV 2012</u> <u>I-IV 2011</u>	107,2	x	100,3	x	122,0	x	114,0	x	129,8	x	167,7	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2009I-XII	16,94	13,20	19,19	66,98	26,09	14,67	15,95	20,69	24,77	11,01	13,05
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2011 III	18,25	12,88	22,57	73,10	29,16	15,02	16,78	22,00	26,00	11,43	14,15
VI	18,45	12,85	23,07	73,70	29,95	15,27	17,08	22,00	26,29	11,63	14,42
V	18,57	12,98	23,26	74,80	30,40	15,67	17,38	22,44	26,82	11,80	-
VI	18,69	12,99	23,44	75,00	30,71	15,79	17,70	22,44	26,94	11,92	-
VII	18,76	13,00	23,67	75,70	31,00	16,13	17,80	22,69	26,88	12,06	-
VIII	18,90	13,01	23,94	75,20	30,90	16,14	17,83	22,94	27,00	12,12	-
IX	18,98	13,00	24,15	76,00	31,08	16,41	17,70	23,00	27,12	12,24	-
X	19,52	13,03	24,67	75,80	31,30	17,10	17,80	23,06	27,24	12,95	15,07
XI	20,21	13,29	25,23	76,90	31,52	17,49	18,05	23,25	27,59	14,02	15,16
XII	20,62	13,24	25,91	76,63	31,83	17,75	18,65	23,56	27,59	14,92	15,12
2012 I	20,87	13,47	26,45	76,50	31,83	17,80	19,08	23,56	27,71	15,40	15,13
II	21,20	13,63	26,63	76,40	32,01	17,87	19,50	23,69	28,00	15,62	15,13
III	21,38	13,66	26,71	76,60	32,08	17,89	19,55	23,63	28,53	15,82	15,40
IV	21,41	13,71	26,80	76,10	32,17	17,87	19,75	24,12	28,88	15,97	15,38
Wskaźnik zmian (%)											
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	116,0	106,7	116,2	103,3	107,4	117,0	115,6	109,6	109,9	137,3	106,7
<u>I-IV 2012</u> <u>I-IV 2011</u>	116,4	106,5	118,3	104,4	110,7	118,5	115,7	108,1	107,4	137,6	108,4

Źródło: Dane GUS.

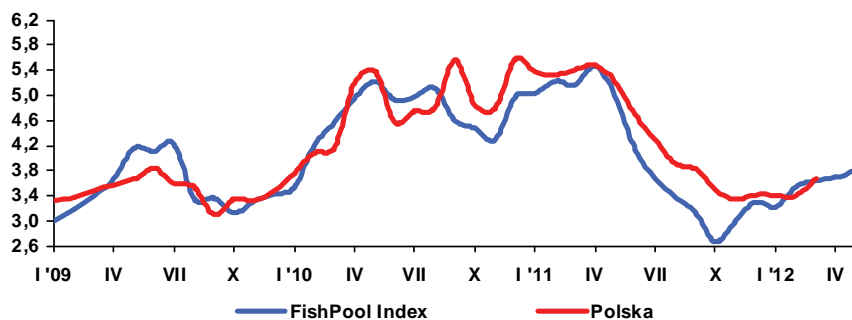
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
2010	5,40	2,20	0,83	0,63	0,55	1,19
2011	5,04	2,05	0,82	0,60	0,52	1,05
Wskaźnik zmian (%)						
<u>2011</u> <u>2010</u>	93,3	93,2	98,8	95,2	94,5	88,2

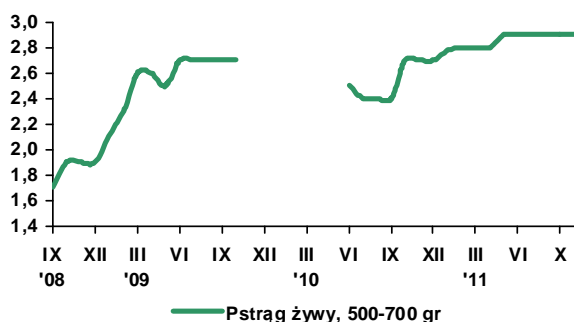
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

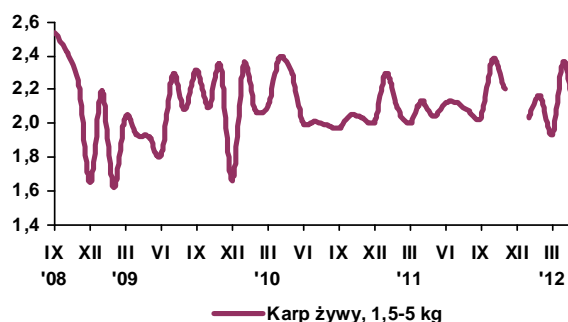
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

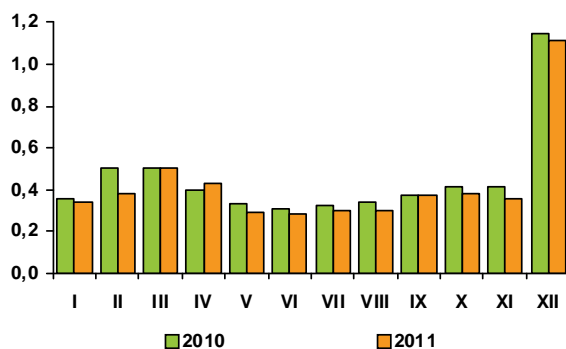
Rys. 3. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

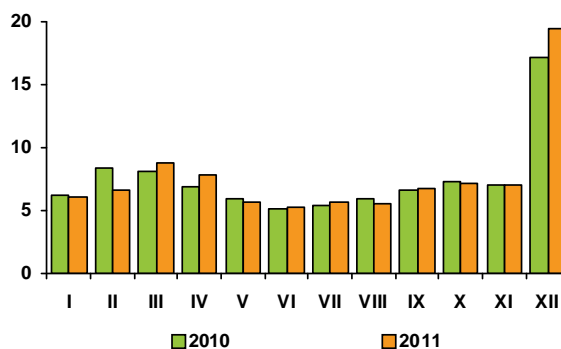
Rys. 4. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

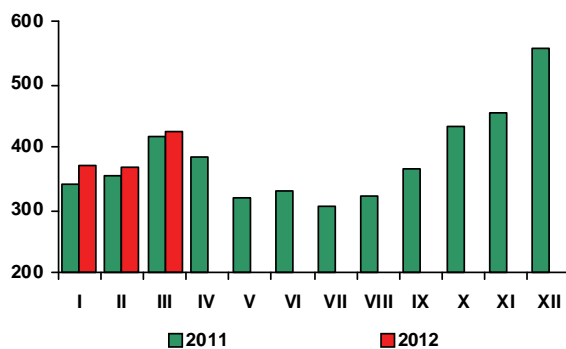
Rys. 5. Spożycie ryb i przetworów rybnych (w kg/osobę/miesięcznie, w wadze produktu)

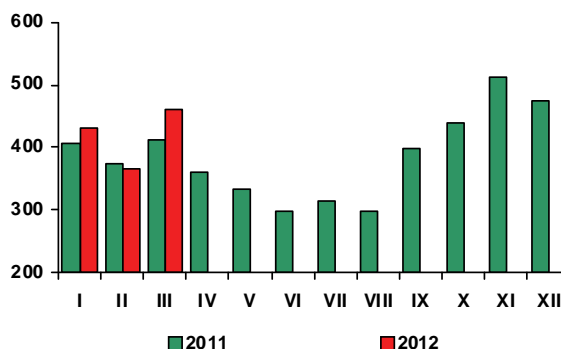
Rys. 6. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 – dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

W kwietniu 2012 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych zwiększyły się o 0,2%, wobec wzrostu o 1,2% w marcu. Najbardziej podrożały jaja (o 10,2%) i owoce (o 2,3%), w tym jabłka o 3,6%. Ceny cukru i wyrobów cukierniczych zwiększyły się po 0,5%, a pieczywa i produktów zbożowych oraz artykułów mięsnych po 0,3%. Mięso wołowe i drobiowe podrożało po 0,6%, przy nieznacznym wzroście cen wieprzowiny (o 0,1%). Przeciętne ceny produktów mlecznych utrzymały się na poziomie z poprzedniego miesiąca. Spadły ceny tłuszczów jadalnych (o 1%) i warzyw (o 3%).

W kwietniu 2012 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 3,2% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Podrożały wszystkie grupy produktów spożywczych, z wyjątkiem owoców, warzyw i cukru. Najbardziej zwiększyły się ceny jaj (o 54,4%). Za ryby i przetwory rybne konsumenci musieli zapłacić o 10,1% więcej, a za mięso i przetwory mięsne o 8,3% więcej niż rok wcześniej. Mięso wołowe podrożało o 16,4%, wieprzowe o 11%, a drobiowe o 2,8%, przy wzroście cen wędlin o 8,4%. Wzrost cen tłuszczów jadalnych w porównywanych okresach wyniósł 6,4%, w tym margaryn 8,6%, tłuszczów wieprzowych surowych i topionych 7,5%, masła 3,4%, a olejów roślinnych 2,5%. Ceny artykułów mleczarskich były w kwietniu br. średnio o 4,2% wyższe niż rok wcześniej, głównie za sprawą wydatnego wzrostu cen jogurtów (o 8,1%) oraz serów dojrzewających i topionych (o 4,4%). Przeciętne ceny pieczywa i produktów zbożowych zwiększyły się o 2,6%, w tym ryżu o 4,1%, wyrobów ciastkarskich o 3,8%, makaronów o 3,2%, a pieczywa o 2%. Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 5,5%, w tym kakao i czekolady w proszku o 14,3%, kawy o 12%, soków owocowych o 4,6%, herbaty o 3,7%, a wód mineralnych o 2,4%. W kwietniu tańsze niż przed rokiem były natomiast warzywa (o 17%, w tym ziemniaki o 61%), cukier (o 18,8%) i owoce (o 0,6%, w tym jabłka o 22,2%).

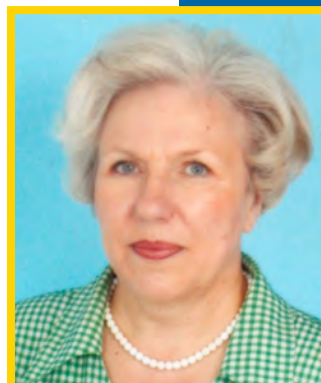
Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-kwiecień 2012 r., w stosunku do analogicznego okresu 2011 r., wyniósł 4% i był nieznacznie niższy od stopy inflacji (4,1%). Bardziej niż żywność podrożały towary i usługi związane z transportem (o 9,3%, w tym paliwa do prywatnych środków transportu

o 15%), użytkowaniem mieszkania i nośniki energii (o 6,2%, w tym nośniki energii o 7,1%), edukacją (o 5,1%) oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 4,5%). Ceny pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w mniejszym stopniu niż żywności, a ceny odzieży i obuwia uległy bezwzględnej redukcji.

W kwietniu br. odwróceniu uległa, notowana od początku roku, wzrostowa tendencja sprzedaży detalicznej żywności. Według GUS w kwietniu br. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych w cenach stałych, w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób, była o 2,4% mniejsza niż w analogicznym okresie 2011 r., podczas gdy w I kwartale br. przewyższyła sprzedaż sprzed roku o 4,9%. Redukcja popytu na żywność wiązała się głównie z niskim tempem wzrostu dochodów ludności. W kwietniu br. realne wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ukształtowały się na poziomie o 0,6% niższym niż w kwietniu 2011 r. Wzrost zakupów w okresie przedświątecznym był prawdopodobnie mniejszy niż w roku ubiegłym, gdyż pewną ich część konsumenci mogli zrealizować w końcu marca.

Według metodologii Eurostat-u w Polsce wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w kwietniu br. w ujęciu rocznym wyniósł 2,8% i był taki sam, jak średnio w UE-27. Najbardziej podrożała żywność w Republice Czeskiej (o 7,7%), na Malcie (o 5,6%), w Finlandii (o 5%) i na Cyprze (o 4,5%), a najmniej w Irlandii i Szwecji (po 0,6%). Wyższy od średniego w UE-27 wzrost cen żywności odnotowano także w Danii (4,3%) i na Węgrzech (4,2%) oraz we Francji (o 3,4%), Niemczech (o 3,3%) i w Belgii (o 3,1%). W Rumunii ceny żywności spadły o 1,8%.

Według FAO w kwietniu 2012 r. światowe ceny żywności były o 1,4% niższe niż miesiąc wcześniej i o 9% niższe niż w kwietniu 2011 r. W ujęciu rocznym zmalały ceny artykułów mleczarskich (o 18,8%), zbożowych (o 15,5%), cukru (o 6,4%) i tłuszczów (o 3,8%). Wzrosły ceny mięsa (o 1,1%).

Krystyna
Świątlik

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu 2012 r.

Wyszczególnienie	IV 2012			I-IV 2012
	III 2012=100	XII 2011=100	IV 2011=100	I-IV 2011=100
O G Ó Ł E M	100,6	102,2	104,0	104,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,2	103,7	103,2	104,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	102,6	105,0	104,5
Odzież i obuwie	103,1	98,2	97,4	97,2
Mieszkanie	100,9	103,1	106,0	105,5
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	101,0	103,5	106,8	106,2
w tym nośniki energii	101,2	104,2	108,1	107,1
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,4	101,1	102,6	102,5
Zdrowie	100,3	98,6	104,1	104,1
Transport	101,2	103,7	108,7	109,3
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	101,3	105,3	113,4	115,0
Łączność	100,0	100,1	101,2	100,0
Rekreacja i kultura	100,1	101,2	101,7	101,4
Edukacja	100,0	100,6	105,0	105,1
Restauracje i hotele	100,3	100,9	102,9	103,3
Inne towary i usługi	100,2	100,8	102,4	102,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w kwietniu 2012 r.

Wyszczególnienie	IV 2012			I-IV 2012
	III 2012=100	IV 2011=100	XII 2011=100	I-IV 2011=100
Żywność (bez napojów)	100,6	104,0	102,2	104,1
Pieczywo i produkty zbożowe	100,3	102,6	101,0	103,9
Pieczywo	100,3	102,0	100,6	103,9
Ryż	99,6	104,1	102,4	105,1
Makarony	100,0	103,2	100,7	103,8
Mięso i przetwory	100,3	108,3	102,3	109,7
Mięso wieprzowe	100,1	111,0	100,8	112,8
Mięso wołowe	100,6	116,4	105,4	116,7
Drób	100,6	102,8	104,7	107,1
Przetwory mięsne i wędliny	100,2	108,4	101,9	108,6
Ryby	100,4	110,1	102,6	110,6
Mleko, sery i jaja	101,7	110,6	107,1	107,7
Artykuły mleczarskie	100,0	104,2	101,2	104,7
Mleko	100,0	103,7	101,3	104,8
Sery twarogowe	99,8	101,4	100,2	102,1
Sery dojrzewające i topione	100,0	104,4	101,4	105,0
Jaja	110,2	154,4	145,8	128,2
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,0	106,4	100,2	108,4
Masło	98,2	103,4	98,2	106,2
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,6	107,5	99,2	110,0
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	98,9	108,6	101,1	109,2
Oleje roślinne	100,0	102,5	101,1	105,4
Owoce	102,3	99,4	111,1	97,6
Jabłka	103,6	77,8	120,8	78,6
Owoce cytrusowe	102,5	100,2	104,6	98,8
Banany	100,2	109,3	127,6	101,9
Warzywa	97,0	83,1	111,1	85,1
Ziemniaki	98,9	38,7	103,4	43,0
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,5	97,8	101,7	103,6
Cukier	100,5	81,2	101,1	98,9
Napoje bezalkoholowe	100,2	105,5	101,5	105,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7	101,2	100,2								
Pieczywo i produkty zbożowe	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1	100,2	100,3								
Mięso	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6	100,4	100,3								
Ryby	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8	100,4	100,9								
Mleko, sery, jaja	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6	103,8	101,7								
Tłuszcze	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0	100,5	99,0								
Owoce	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8	99,2	102,3								
Warzywa	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0	104,0	97,0								
Cukier i wyroby cukiernicze	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5	100,3	100,5								
Cukier	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6	100,1	100,5								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4	100,5	100,6								
III. Średnia płaca ^a	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3	105,7	98,7								

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5	103,7	103,2								
Pieczywo i produkty zbożowe	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5	102,8	102,6								
Mięso	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1	109,1	108,3								
Ryby	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9	110,6	110,1								
Mleko, sery, jaja	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8	109,1	110,6								
Tłuszcze	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4	108,2	106,4								
Owoce	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3	96,6	99,4								
Warzywa	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7	88,1	83,1								
Cukier i wyroby cukiernicze	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5	98,7	97,8								
Cukier	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8	84,6	81,2								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3	103,9	104,0								
III. Średnia płaca ^a	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3	103,8	103,4								

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

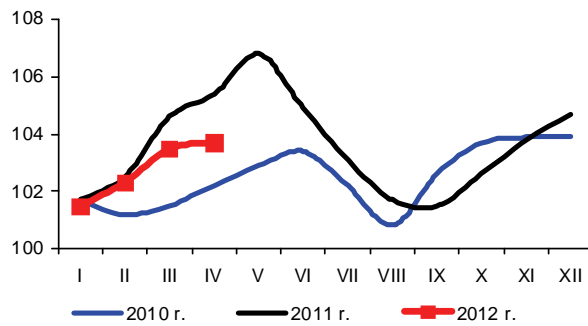
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

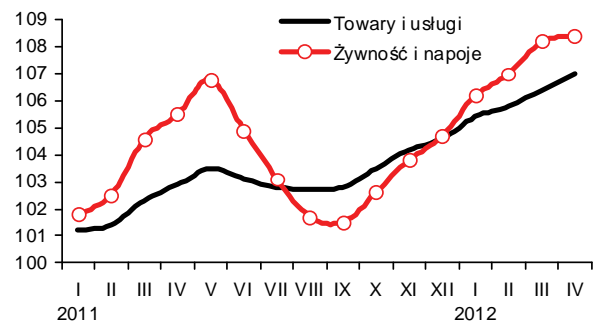
Wyszczególnienie a – 2011 r. b – 2012 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,01	4,04	4,10	4,11	4,09	4,12	4,11	4,09	4,10	4,12	4,14	4,18
	b	4,19	4,26	4,31	4,30								
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,09	2,13	2,20	2,21	2,23	2,23	2,22	2,22	2,23	2,24	2,25	2,25
	b	2,25	2,25	2,25	2,26								
Makaron – 250 g	a	2,19	2,20	2,20	2,20	2,21	2,20	2,22	2,23	2,24	2,26	2,24	2,24
	b	2,24	2,26	2,26	3,79								
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,12	2,16	2,29	2,28	2,30	2,33	2,32	2,32	2,34	2,33	2,34	2,32
	b	2,32	2,35	2,35	2,34								
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	21,09	21,29	21,39	21,68	21,93	22,04	22,06	22,16	22,54	23,15	23,51	23,96
	b	24,24	24,75	25,09	25,38								
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	27,77	27,96	28,16	28,54	28,91	28,87	28,97	28,95	29,49	30,13	30,66	31,25
	b	32,21	32,57	32,65	32,73								
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	13,92	13,57	13,73	14,04	14,46	14,35	14,54	14,64	14,73	14,91	15,01	15,34
	b	15,51	15,35	15,20	15,27								
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,61	6,61	7,59	7,62	7,39	6,92	6,88	7,52	7,61	7,63	7,52	7,12
	b	7,08	7,42	7,49	7,52								
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	21,64	21,48	21,79	21,92	21,96	22,07	22,36	22,26	22,39	22,59	22,76	22,95
	b	22,94	23,01	23,13	23,15								
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	14,09	14,01	14,07	14,06	14,27	14,33	14,34	14,25	14,49	14,61	14,81	15,16
	b	15,35	15,42	15,42	15,33								
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	18,05	18,18	18,25	18,45	18,57	18,69	18,76	18,90	18,98	19,52	20,21	20,62
	b	20,87	21,20	21,38	21,41								
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,71	2,69	2,74	2,75	2,76	2,75	2,75	2,77	2,76	2,78	2,78	2,78
	b	2,80	2,79	2,80	2,79								
Jogurt naturalny – 150 g	a	0,97	0,97	0,98	0,97	0,96	0,95	0,95	0,97	0,98	0,99	1,00	1,01
	b	1,02	1,02	1,02	1,02								
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,25	12,26	12,39	12,39	12,50	12,50	12,53	12,53	12,52	12,56	12,64	12,72
	b	12,74	12,73	12,70	12,72								
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	18,10	18,12	18,30	18,57	18,66	18,79	18,90	18,99	18,88	19,01	19,06	19,25
	b	19,59	19,71	19,90	19,70								
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,25	5,29	5,33	5,38	5,44	5,45	5,42	5,47	5,51	5,54	5,53	5,56
	b	5,56	5,59	5,65	5,66								
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44	0,44	0,44	0,45	0,45	0,45	0,46	0,48
	b	0,49	0,50	0,64	0,71								
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,31	4,31	4,42	4,43	4,42	4,47	4,49	4,53	4,52	4,57	4,62	4,63
	b	4,64	4,64	4,54	4,44								
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,68	3,70	3,74	3,78	3,83	3,87	3,88	3,90	3,88	3,95	3,98	3,97
	b	4,00	3,96	3,99	3,95								
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,04	6,17	6,48	6,72	6,81	6,82	6,88	6,92	6,94	6,90	6,88	6,88
	b	6,89	6,87	6,92	6,92								
Ślonina – 1 kg	a	4,72	4,74	4,76	4,82	4,84	4,87	4,95	5,02	5,23	5,54	5,89	6,36
	b	6,60	6,71	6,72	6,74								
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,38	1,38	1,39	1,41	1,42	1,43	1,44	1,47	1,54	1,67	1,80	1,91
	b	1,96	1,98	1,99	1,98								
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,07	3,37	4,79	5,01	4,63	4,26	4,05	3,97	3,87	3,90	3,94	3,95
	b	3,95	3,96	3,96	3,98								
Jabłka – 1 kg	a	3,31	3,41	3,65	3,90	4,34	4,77	4,80	3,77	2,92	2,58	2,46	2,50
	b	2,55	2,69	2,90	3,00								

Źródło: Dane GUS

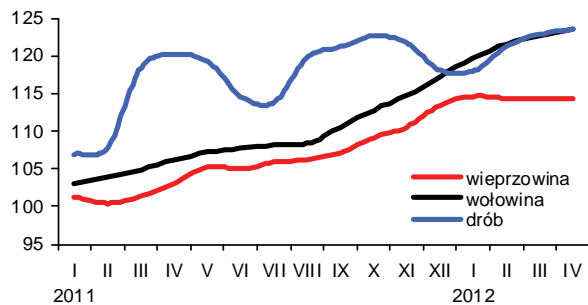
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

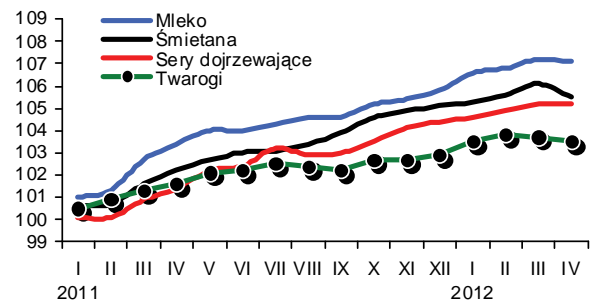
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2010 = 100) (w %)

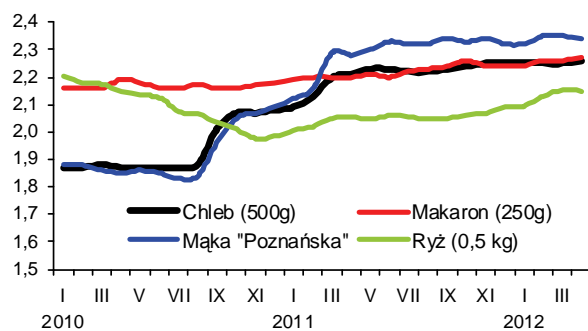
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2010 = 100) (w %)

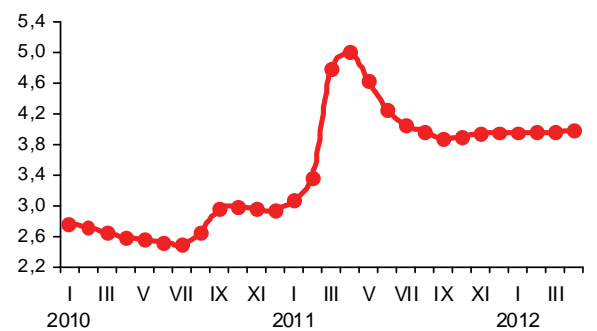
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2010 = 100) (w %)

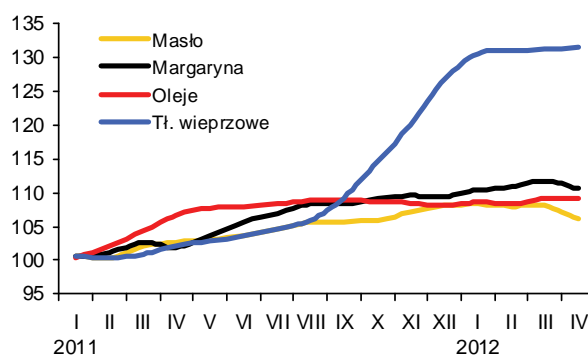
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

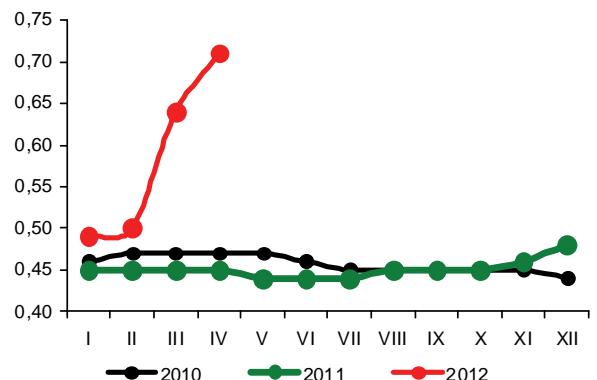
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2010 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W kwietniu 2012 r. zmniejszyła się dynamika podwyżek cen większości środków produkcji. Wciąż jednak silnie rosły ceny nawozów mineralnych, a pozostałe środki produkcji zdrożały umiarkowanie.

Utrzymujący się zwiększony popyt na nawozy mineralne w kwietniu spowodował, wzrost ich cen o 1,2%. Najbardziej podrożał superfosfat prosty (o 2,1%), sól potasowa (o 1,4%), a także polifoska i fosforan amonu (o 1,3%). Od początku roku nawozy mineralne podrożały o 6%, w tym najsilniej nawóz trójskładnikowy (o 10,4%), saletra amonowa (o 8,2%) oraz polifoska (o 8,1%).

W ciągu 12 miesięcy wzrost cen nawozów wyniósł prawie 13%, w tym polifoska podrożała o 17,2%, fosforan amonu o 16,1%, a sól potasowa o 16,0%. Nawozy azotowe podrożały średnio o ponad 10%, a superfosfaty o blisko 12%.

Mimo to relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż poprawiły się. Na zakup 1 kg NPK w kwietniu 2012 r. należało przeznaczyć równowartość 4,8 kg pszenicy, czyli o 0,5 kg mniej niż w miesiącu poprzednim. Było to jednak o 0,9 kg więcej niż przed rokiem. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 3,8 kg pszenicy), a najdroższym nawóz trójskładnikowy (6,1 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej pozostały stabilne. Na zakup 1 kg NPK w kwietniu 2012 r. należało przeznaczyć 8,1 kg żywca wieprzowego, czyli o 0,7 kg mniej niż przed rokiem.

Zwiększa się dynamika wzrostu cen nawozów wapniowych. W kwietniu 2012 r. podrożały one o 0,9%. Są jednak wciąż o 4,2% tańsze niż przed rokiem.

Po trwającym od listopada spadkowym trendzie od marca 2012 r. ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach¹ zaczęły wyraźnie rosnąć. W kwietniu nawozy mineralne podrożały o kolejne 4,7%. Wzrost cen jest wynikiem m.in. wzrostu popytu oraz wysokich cen surowców. Najbardziej podrożał mocznik² (o 20,2%), oraz fosforan amonu (o 3,2%), a pozostałe nawozy nieznacznie potaniały. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów mineralnych na świecie wzrosły o 11,3%, w tym mocznik podrożał aż o 45,0%, a sól potasowa³ o 13,3%. W tym okresie potaniał fosforan amonu⁴ (o 16,0%) oraz superfosfat potrójny⁵ (o 17,6%).

Ceny środków ochrony roślin zaczęły wyraźnie rosnąć od marca 2012 r. W kwietniu wzrost cen wyniósł średnio 0,6%, w tym najbardziej podrożał Miedzian (o 1,5%) oraz Dithane (o 1,4%). Potaniał natomiast Roundup (o 0,8%). Ceny pestycydów są obecnie o 0,8% droższe niż przed rokiem, przy czym Miedzian podrożał w tym okresie o 5,9%, a zaprawy nasienne i Roundup potaniały odpowiednio o 15,6 i 10,0%.

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

Od trzech miesięcy ceny bezpośrednich nośników energii wykazują niewielki trend wzrostowy. W kwietniu 2012 r. ceny zostały podwyższone o 0,4%, w tym benzyny o 2,4%. W ciągu 12 miesięcy bezpośrednie nośniki energii podrożały o 9,5%, w tym najbardziej koks opałowy (o 15,9%), olej napędowy (o 14,6%) oraz benzyna (o 14,2%).

Na światowych rynkach energii¹ w kwietniu 2012 r. ceny wyraźnie się obniżyły, w tym ropa Brent potaniała o 3,6%, gaz ziemny o 4,4%, a węgiel kamienny o 4,1%. Taniejąca ropa naftowa na światowych rynkach jest efektem rosnących stanów zapasów tego surowca. Obecnie ropa Brent jest o 2,1% tańsza niż przed rokiem, a gaz ziemny i węgiel kamienny są odpowiednio o 42 i 18% tańsze.

W kwietniu 2012 r. zmniejszyła się dynamika wzrostu cen materiałów budowlanych. Ceny wzrosły średnio o 0,3%. Najbardziej, bo o 1,3% podrożały drzwi płytowe, potaniały natomiast płyty OSB (o 0,6%). Materiały budowlane są obecnie o 3,7% droższe niż przed rokiem. W ciągu 12 miesięcy najbardziej podrożały płyty styropianowe (o 8,7%) oraz rury stalowe (o 7,0%). Potaniały natomiast o 1,4% płyty OSB.

Systematycznie zmniejsza się dynamika wzrostu cen maszyn rolniczych. W kwietniu 2012 r. podrożały one średnio o 0,4%, w tym najbardziej kultywatory ciągnikowe (o 8,9%). Tańsze, o 3,8% były dojarki rurociągowe. W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały średnio o 5,2%, w tym kultywatory o 21,9%, a pługi 4-skibowe o 10,5%. Tańsze niż przed rokiem o 7,1% były schładzarki do mleka.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Yuzhnyy

3 Notowania fob Vancouver

4 Notowania fob US Gulf

5 Notowania fob Tunis

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		IV 2011	XII 2011	IV 2012	IV 2012 III 2012	IV 2012 XII 2011	IV 2012 IV 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	128,56	129,88	138,00	100,8	106,3	107,3	5,49	9,32
Saletra amonowa 34%N	„	133,84	139,04	150,48	101,1	108,2	112,4	4,93	8,37
Mocznik 46%N	„	159,00	167,56	176,04	100,6	105,1	110,7	4,26	7,23
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	91,60	98,64	103,60	102,1	105,0	113,1	5,77	9,79
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	173,68	184,40	191,16	101,1	103,7	110,1	5,32	9,03
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	211,68	232,84	245,68	101,3	105,5	116,1	4,27	7,26
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	175,92	192,00	204,12	101,4	106,3	116,0	3,79	6,43
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	192,32	208,52	225,48	101,3	108,1	117,2	4,48	7,61
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 17%N, 17%P, 17%K	„	259,20	253,48	279,72	99,1	110,4	107,9	6,11	10,37
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	74,69	73,17	71,58	100,9	97,8	95,8	1,33	2,26

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		IV 2011	XII 2011	IV 2012	IV 2012 III 2012	IV 2012 XII 2011	IV 2012 IV 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	40,75	41,13	41,40	100,0	100,7	101,6	4,61	7,83
Dursban 480 EC	1 l	51,53	52,06	51,39	99,8	98,7	99,7	5,72	9,71
Karate Zeon O50 CS	250 ml	50,63	51,06	51,59	101,3	101,0	101,9	5,74	9,75
Decis 2,5 EC	250 ml	29,74	30,07	30,66	101,1	102,0	103,1	3,41	5,80
Dithane M-45	1 kg	36,07	36,36	37,39	101,4	102,8	103,7	4,16	7,07
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	36,78	31,29	31,79	100,7	101,6	86,4	3,54	6,01
Gwarant 500 SC	1 l	55,02	56,28	57,66	100,6	102,5	104,8	6,42	10,90
Miedzian 50 EC	1,5 l	56,95	57,96	60,31	101,5	104,1	105,9	6,71	11,40
Roundup	1 l	37,96	34,86	34,17	99,2	98,0	90,0	3,80	6,46
Granstar	40 g	40,36	41,25	41,21	100,2	99,9	102,1	4,59	7,79
Fusilade Forte	1 l	120,77	121,20	123,04	100,7	101,5	101,9	13,70	23,26
Chwastox extra	1 l	16,53	16,74	17,24	100,7	103,0	104,3	1,92	3,26
Kerb 50 WP	300 g	178,94	180,33	185,51	100,8	102,9	103,7	20,65	35,07
Środek gryzoniobójczy	1 kg	30,28	30,82	31,12	99,6	101,0	102,8	3,46	5,88

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		IV 2011	XII 2011	IV 2012	IV 2012 III 2012	IV 2012 XII 2011	IV 2012 IV 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	744,61	793,13	791,60	99,5	99,8	106,3	88,12	149,64
Koks opałowy	t	1164,87	1351,45	1349,90	99,9	99,9	115,9	150,27	255,18
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,15	5,45	5,88	102,4	107,9	114,2	0,65	1,11
Olej napędowy	1 l	5,08	5,61	5,82	100,3	103,7	114,6	0,65	1,10
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,70	4,25	4,20	98,6	98,8	113,5	0,47	0,79
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,54	2,84	2,84	99,6	100,0	111,8	0,32	0,54
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,48	34,26	34,94	100,2	102,0	104,4	3,89	6,60
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	14,95	15,52	16,31	101,7	105,1	109,1	1,82	3,08
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	13,26	13,81	14,20	101,1	102,8	107,1	1,58	2,68
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	11,02	11,47	11,87	100,3	103,5	107,7	1,32	2,24
Energia elektryczna	10 kWh	6,34	6,34	6,34	100,0	100,0	100,0	0,71	1,20

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		IV 2011	XII 2011	IV 2012	IV 2012 III 2012	IV 2012 XII 2011	IV 2012 IV 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	22,64	22,74	23,06	100,4	101,4	101,9	2,57	4,36
Wapno	1 t	499,53	521,47	533,73	101,0	102,4	106,8	59,42	100,89
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	138,71	146,83	150,83	100,7	102,7	108,7	16,79	28,51
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3601,30	3593,81	3702,49	100,4	103,0	102,8	412,17	699,90
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	12,57	13,13	13,45	100,0	102,4	107,0	1,50	2,54
Dwuteownik gruby	1 t	3711,70	3756,94	3832,83	100,0	102,0	103,3	426,68	724,54
Blacha dachowa	1 m ²	29,83	30,54	30,89	101,2	101,1	103,6	3,44	5,84
Tynk „Atlas”	25 kg	51,88	51,13	51,91	100,2	101,5	100,1	5,78	9,81
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,20	1,21	1,21	100,0	100,0	100,8	0,13	0,23
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	688,99	703,44	701,36	100,0	99,7	101,8	78,08	132,58
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	683,61	716,70	726,03	99,5	101,3	106,2	80,82	137,25
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	90,20	90,90	88,95	99,4	97,9	98,6	9,90	16,81
Okno drewniane szklane	1 szt.	1589,67	1674,38	1696,54	100,2	101,3	106,7	188,86	320,71
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1476,18	1508,38	1535,33	101,3	101,8	104,0	170,92	290,23

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

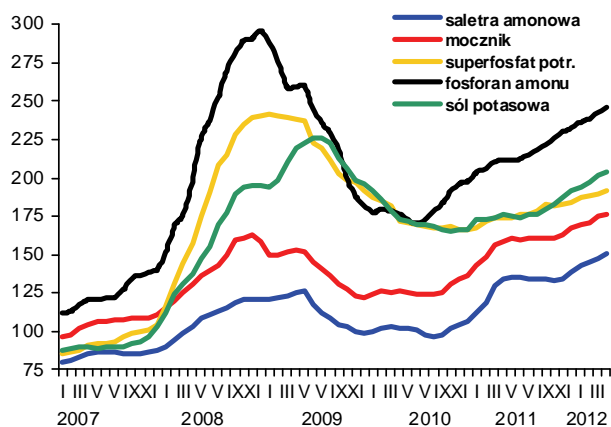
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	IV 2011	XII 2011	IV 2012	IV 2012 III 2012	IV 2012 XII 2011	IV 2012 IV 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	358900,3	362275,1	363284,2	100,4	100,3	101,2	404,41	686,74
Kombajn do ziemniaków	71163,5	72733,4	75845,8	100,3	104,3	106,6	84,43	143,38
Samochód dostawczy „Iveco”	107284,6	109420,1	117930,6	99,4	107,8	109,9	131,28	222,93
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	41478,1	43696,2	44914,5	100,2	102,8	108,3	50,00	84,90
Siewnik zbożowy 27 redlic	19653,4	19824,5	20626,7	100,5	104,0	105,0	22,96	38,99
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	138600,0	144730,0	145550,0	100,3	100,6	105,0	162,03	275,14
Ciągnik 90 kW	166865,2	175737,7	181029,8	100,8	103,0	108,5	201,52	342,21
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	33781,1	35019,0	35910,1	100,3	102,5	106,3	39,98	67,88
Kopaczka elewatorowa	13685,8	13823,7	14284,5	100,6	103,3	104,4	15,90	27,00
Agregat uprawowy do siewnika	15555,8	16171,4	16616,6	99,8	102,8	106,8	18,50	31,41
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6253,5	6427,3	6794,6	100,8	105,7	108,7	7,56	12,84
Glebofryzarka „Freza 1,6”	5290,1	5546,6	5797,7	100,9	104,5	109,6	6,45	10,96
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	41053,5	41844,6	42717,8	101,6	102,1	104,1	47,55	80,75
Opryskiwacz 400 l	3788,6	3733,6	3777,1	100,0	101,2	99,7	4,20	7,14
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5741,9	5829,5	5982,8	99,5	102,6	104,2	6,66	11,31
Rozsiewacz nawozów	1877,3	1865,5	1885,3	99,8	101,1	100,4	2,10	3,56
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11522,0	11781,0	12550,1	100,6	106,5	108,9	13,97	23,72
Pług 4 skibowy	10734,8	11456,9	11858,8	100,4	103,5	110,5	13,20	22,42
Kultywator 2,1-2,8 m	2397,6	2382,8	2921,7	108,9	122,6	121,9	3,25	5,52
Dojarka 2 konwie ^a	8735,9	8673,3	8419,8	99,3	97,1	96,4	9,37	70,52
Dojarka z rurociągiem ^a	40919,9	40484,9	39417,9	96,2	97,4	96,3	43,88	330,13
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17907,8	17489,1	16643,2	98,8	95,2	92,9	18,53	139,39

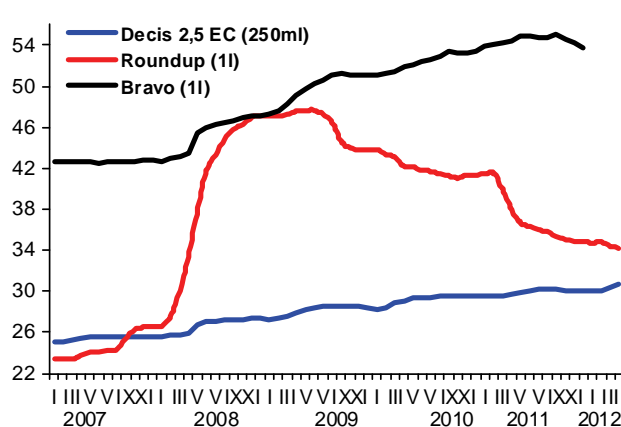
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

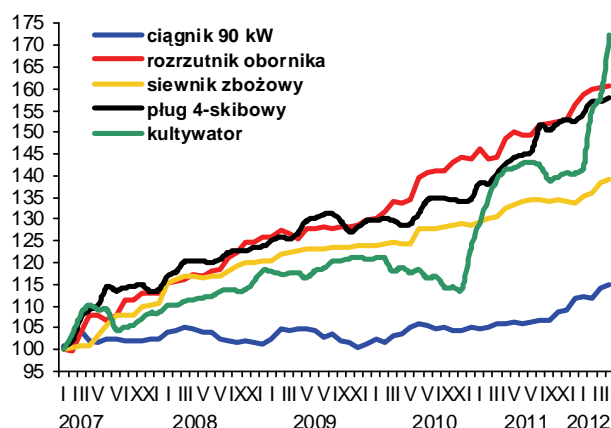
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

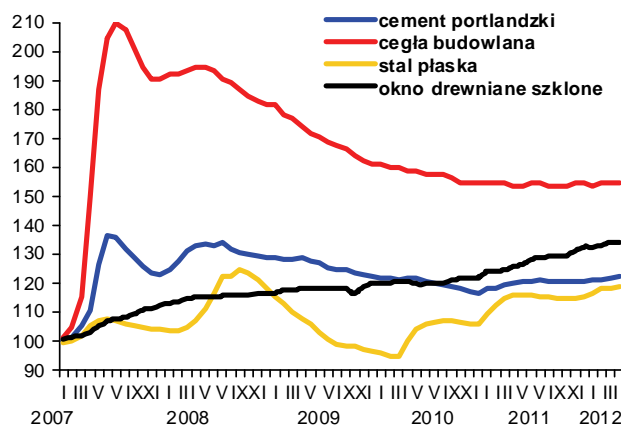
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

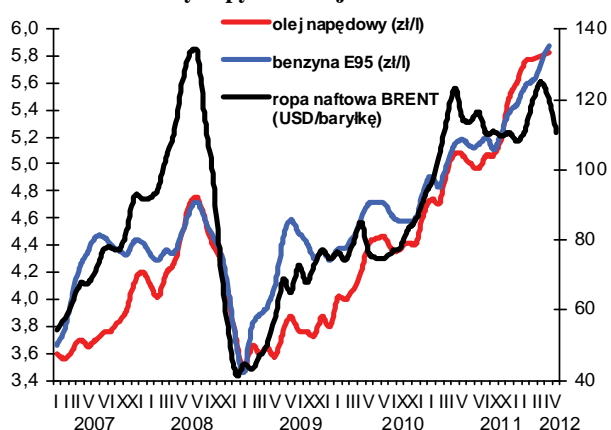
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 6. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

